

TEEJUHT

METSA MATKARADA

Põhjaosa

Kaugmatkarada
LÄTI (Riia) – EESTI (Tallinn)

~1060 km

WWW.BALTICTRAILS.EU

METSA MATKARADA: FAKTID JA ARVUD

Metsa matkarada on osa Euroopa kaugmatkarajast E11.

E11 rada kulgeb järgmiselt: Scheveningen (NL) – Osnabrück (D) – Potsdam (D) – Poznań (PL) – Ogródniki (PL) – Kaunas (LT) – Riia (LV) – Tallinn (EE).

METSA MATKARADA moodustab läbi Balti riikide kulgeva osa Euroopa kaugmatkarajast E11. Rada suundub läbi Leedu, Läti ja Eesti kõige ilusamate metsade ja kaitsealade. Rada saab alguse Lazdijai linnast Leedu-Poola piiril, läbib Riia kaudu Läti ning saabub lõpuks Tallinnasse.

Matkaraja algus- ja lõpp-punkt: Lazdijai (LT) / Riia raekoja plats (LV) / Tallinna sadam (EE)

Pikkus: u 2000 km

**Käesolev teejuht kirjeldab E11 Riist Tallinnasse suunduvat
osa ehk metsa matkarada.**

NIMI Lätis: **Mežtaka;**

Eestis: **Metsa matkarada**

ALGUSPUNKT: Riia Raekoja plats

LÕPP-PUNKT: Tallinna sadam

Rada võib alustada mõlemast otsast, seega võid algselt valida ka Tallinna.

PIKKUS: u1060 km (u 1,3 miljon sammu):

333 km Lätis

725 km Eestis

METSA MATKARADA KULGEB LÄBI

Gauja rahvusparki, Põhja-Gauja ja Veclaicene maastiku-kaitsealade Lätis. Eestis tiirutab metsa matkarada üle Haanja kõrgustiku, läbi Setomaa ja piki Peipsi järve läänekallast põhja kuni jõuab Soome laheni, kust keerab lääne poole. Siit edasi kulgeb rada Põhja-Eesti ranniku ja Lahe-maa rahvusparki arvukate poolsaarte kaudu Tallinnasse.

MARSRUUT:

Lätis: Riia–Vangaži–Sigulda–Līgatne–Cēsis–Valmiera–Strenči–Gaujiena–Trapene–Ape–Korneti

Eestis: Haanja–Vana–Vastselliina–Värskä–Räpina–Kallaste–Mustvee–Kauksi–Toila–Kunda–Loksa–Maardu–Tallinn.

MARSRUUDI LÄBIMISEKS VAJALIK AEG:

50–58 päeva

Metsa matkarajale või selle lähedale jääb enam kui 400 loodus-, ajaloo- ja kultuuriobjekti ja vaatamisväärsust, sh Riia ja Tallinn, mille maalilised vanalinnad on kantud UNESCO maailmapärandi nimekirja.

Metsa matkarada kulgeb läbi ajalooliste Liivimaa ja Setomaa alade.

Info:

WWW.BALTICTRAILS.EU

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

Legend

- E77 Põhimaanteed
- Piirkondlikud teed
- Muud teed
- Raudtee
- Laevaliiklus
- Riigipiir
- 1 Metsa matkaraja lõik

1 : 1 500 000
0 15 km

SISUKORD

	LK
KUIDAS TEEJUHTI KASUTADA	2
TEENUSED JA INFRASTRUKTUUR	3
KUIDAS MATKATA	3
LOODUS	3
METSADE MITMEKESISUS	4
METSAMAJANDUS	5

LÄTI

1	RIIA PIIRKOND #1-3 Riia vanalinn–Rāmkalni	6
2	GAUJA RAHVUSPARK #4-8 Rāmkalni–Valmiera	14
3	PÕHJA-GAUJA< METSAALA #9-13 Valmiera–Trapene	26
4	VECLAICENE METSAALA #14-15 Trapene–Korneti	38

EESTI

5	HAANJA KÕRGUSTIK #16-18 Loogamäe–Vana-Vastseliina	44
6	SETOMAA #19-21 Vana-Vastseliina–Ristipalo	52
7	PEIPSI JÄRVE RANNIK #22-33 Ristipalo–Kuremäe	60
8	PÕHJA-EESTI RANNIK #34-50 Kuremäe–Tallinn	86

KASULIKUD NÕUANDED	122
--------------------	-----

KUIDAS TEEJUHTI KASUTADA

Teejuhis on metsa matkarada jagatud **8 osaks**:

- 1 **RIIA JA RIIA PIIRKOND**
- 2 **GAUJA RAHVUSPARK**
- 3 **PÕHJA-GAUJA METSAALA**
- 4 **VECLAICENE METSAALA**
- 5 **HAANJA KÕRGUSTIK**
- 6 **SETOMAA**
- 7 **PEIPSI JÄRVE RANNIK**
- 8 **PÕHJA-EESTI RANNIK**

Iga osa on trükises tähistatud eri värviga.

Metsa matkaraja **~1060 km** on jagatud **50 ühepäevaseks lõiguks**. Iga lõik on võimalik läbida ühe päevaga, kuid pikemate lõikude puhul on ära toodud soovitusel, kuidas soovi korral lõik kaheks päevateekonnaks jagada.

IGA LÕIGU KIRJELDUS SISALDAB:

KAART

Metsa matkaraja marsruut

Lõigu algus- ja lõpp-punkt

Kõige põnevamad kohad on märgitud kui "Vaatamisväärsused" 1

Piirkonnas pakutavad teenused

PRAKTILINE INFO SISALDAB:

Pikkus kilomeetrites

Kestus: lõigu läbimiseks kuluv umbkaudne aeg

Alguspunkt: mugav koht matkapäeva alustamiseks

Lõpp-punkt: mugav koht matkapäeva lõpetamiseks; liikuda võib ka vastupidises suunas

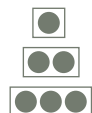

Marsruut: suurimad asulad

Teekate

Raskusaste:

kerge

keskmise

raske

Takistused: peamised looduslikud ja inimtekkelised takistused ja soovitusel nende vältimiseks

Võimalikud ohud: ole eriti ettevaatlik!

Pea meeles! Oluline meeles pidada

Valikud: alternatiivsed teed ja rajad, mida valida halva ilma korral või mõnes muus olukorras

Vaatamisväärsused: kõige põnevamate paikade lühikirjeldused koos GPS koordinaatidega

TEENUSED:

Info ja koordinaadid

TEENUSED JA INFRASTRUKTUUR

Info teenuste ja infrastruktuuri kohta leiad käesoleva teejuhi lõigukirjeldustest ja veebist **baltictrails.eu**

Majutuskohade arv on eri lõikudes väga erinev. Info majutusasutuste kohta leiad käesoleva teejuhi lõigukirjeldustest. Toodud on majutuse nimi, koordinaadid ja . Majutus tasub eelnevalt broneerida, eriti kõrghooajal. Talvel võivad aga osad kohad hoopis suletud olla.

Toitlustuskohtade arv on eri lõikudes väga erinev. Mõnes lõigus pole ühtegi söögikohta. Pea meeles, et mõned ettevõtted on avatud vaid suvel või kindlatel aegadel, seega tuleks ette helistada.

Metsa matkaraja ääres või vahetuses läheduses on üle 100 avalikult ligipääsetava, hästi välja arendatud ja tasuta puhkekoha. Puhkekohades on varjualused, lauad, pingid, prügikastid ning lõkke- või grillimisvõimalus ja käimlad. Puhkekohad on ka paljude telkimisplatside ja majutuskohade juures, kuid nende kasutamise osas võiks omanikelt eelnevalt luba küsida. Sümbol ▲ märgib telkimisplatse. Sümbol 🔥 näitab, et puhkekohas on lubatud lõket teha ja grillida.

Poed on ainult tihedamalt asustatud piirkondades. Pane tähele, et mõnel metsa matkaraja lõigul pole terve päevateekonna või isegi mitme ulatuses ühtegi poodi. See teave on lõigukirjelduses kirjas.

Ühistransport (eelkõige buss, mõnes kohas ka rong) on matkaraja lähedal üldjuhul olemas, kuid sõidugraafikud tuleb kindlasti eelnevalt üle vaadata.

Lätis: www.1188.lv/satiksme,

Eestis: www.peatus.ee, www.tpilet.ee.

Riias ja Tallinnas võib kasutada linna ühistransporti.

Eesti saartele saab paatide või väikelaevadega: Prangli (www.tuuleliinid.ee), Naissaar (www.monica.ee), Pedassaar (mart.praks@gmail.com, +372 5040792).

Lõigukirjeldustes ja kaartidel on märgitud ka pangautomaadid ja apteegid ja

lähimad turismiinfopunktid i.

Hädaabitelefoni: 112!

KUIDAS METSA MATKARAJAL MATKATA

- Metsa matkarada koosneb 50 erinevast lõigust, mis on käesolevas teejuhis kirjeldatud.
- Iga # lõik on vaadeldav eraldi, iseseisva teekonnana. Teejuhis on iga lõigu soovituslikud algus- ja lõpp-punktid märgitud sümbolitega . Lõike kombineerides saad liita mitu lõiku üheks marsruudiks.
- Sõltuvalt oma huvidest ja võimalustest võid mõned lõigud liikuda ühistranspordiga. Võid ka majutuskohdade omanikega iseenda ja oma pagasi transpordi osas kokku leppida.
- Iga # lõigu trükitavad kirjeldused ja alla laetavad GPX-failid on saadavad veebis baltictrail.eu.
- Metsa matkarada tähistavad puudel ja muudel objektidel olevad suunatähised . Asustatud kohtades asuvad tähised kleepsudena liiklusmärkidel ja teistel objektidel. Seal, kus metsa matkarada kattub mõne RMK rajaga , on metsa matkaraja tähistamiseks kasutatud teistsugust värvi. Tähistuse muutusest informeerivad matkajat spetsiaalsed infotahvlid.
- Olulised vaatamisväärsused metsa matkaraja ääres on tähistatud infotahvlitelga.
- Metsastes piirkondades kulgeb matkarada piki väikseid metsa- või külateid, kui vähegi võimalik. Selleks, et rada toimiks ühtse, katkestamatu marsruudina, kulgeb see

mõnes kohas asfalttee servas. Peipsi järve põhjakaldal ja Soome lahe kaldal kulgeb rada kohati kruusasel, kivilisel, liivasel või võsastunud rannaribal. Linnades ja asulates kulgeb metsa matkarada kõnniteedel või tänava ääres.

- Teejuhile lisatud kaardid aitavad sul metsa matkarajal orienteeruda. Võid ka kohalike käest juhiseid paluda.

KUIDAS MA LIIGUN MÖÖDA METSA MATKARADA, KUI JÄTAN OMA AUTO ALGUSPUNKTI?

- Kui võimalik, kasuta ühistransporti, et auto juurde tagasi saada ning suundu sealt majutuskohhta või mõnda teise sihtkohta.
- Võid majutuskoha omanikuga transporditeenuse kokku leppida: pererahvas võib su sõidutada su autoni või vajadusel sulle järgi tulla.
- Koos matkates võib jätta ühe auto lõigu lõpp-punkti ning teise alguspunkti. Nii saad kasutada lõpp-punkti olevat autot, et minna järgi alguspunkti olevale autole.

METSA MATKARAJA LOODUS

- Osa metsa matkarajast kulgeb Vidzeme, Alūksne ja Haanja kõrgustikel, osa aga madalikel. Matkaraja madalaimad lõigud on merepinna kõrgusel, kõrgeim punkt asub Suure Munamäe jalamil (u 256 m ü.m.p.). Kõrguselt teine punkt on Drusku linnamägi (246 m ü.m.p.). Suur Munamägi on Balti riikide kõrgeim punkt.
- Reljeef on eriti järsk Gauja jõe ürgorus ja selle lisajõgede orgudes, samuti Põhja-Eesti klindi piirkonnas, kus järsk ja kivine paljandisein ulatub 56 m kõrgusele. Metsa matkarada lookleb Gauja jõe orus — Baltimaade suurimas ja sügavaimas ürgorus — viie päevateekonna ulatuses. Ka Põhja-Eesti klindil, Toila ja Kunda vahel kulgeb rada viie päeva jooksul.
- Metsa matkaraja äärde jäävad järgmised looduslikud vaatamisväärsused: Ehalkivi — Baltimaade suurim rändrahn (930 m³), Valaste juga — Baltimaade kõrgeim juga (26 m), Jägala juga — üks kõige võimsamaid jugasid Baltimaades. Gauja ja Piusa jõe orgudes kõrguvad majesteetlikud liivakivipaljandid, milles on nii looduslikke kui ka inimtekkelisi koopaid. Piusa koopad on Baltimaade suurim inimtekkeline maa-alune koobastik. Soome lahe rannikul paljanduvad miljonite aastate vanused fossiilid.
- Metsa matkarada kulgeb läbi mitmete suurte metsamassiivide nii Eestis kui ka Lätis ning matkajad saavad tutvuda enamike Balti riikides esindanud metsatüüpide ja elupaigatüüpidega. Tee äärde jäävad arvukad jämedad puud eri liikidest ning mitmed puud, mis on seotud ajalooliste sündmuste või legendidega.
- Matkarada sobib hästi linnu- ja loomavaatluseks. Siin liigub Euroopa suurim imetaja — põder. Kui liigud vaikselt, võid kohata metskitsi, hirvi, rebaseid, jäneseid, nugiseid, saarmaid, oravaid ja siile. Teel võid märgata hundi ja ilvese jalajälgi. Üsna tavalised on koprad, kes veekogude kallastel puid langetavad ja oma kuhilpesi ehitavad.
- Linnuvaatljad võivad märgata (või kuulda) valge- ja must-toonekurge, väike-konnakotkast, rukkirääku, värbkakku, lehelinde, eri liiki kakulisi ja rähne, sh Euroopa suurimat — mustrahni ning jäälindu.
- Metsa matkarada kulgeb läbi kolme rahvuspargi. Gauja rahvuspark on vanim Lätis ning Lahemaa rahvuspark vanim Eestis. Alutaguse rahvuspark on Baltimaade 15-st rahvuspargist noorim (2018). Metsa matkarajale või selle äärde jääb kokku u 40 kaitseala.
- Enam kui nädala jagu kulgeb metsa matkarada Peipsi järve rannikul. Koos Pihkva järvega on see Euroopa suuruselt neljas järv. Siin on kohalikud ammudest aegadest saati sibulaid kasvatanud. Hilissuvel ja varasügisel müüakse kauneid sibulavanikuid teede ääres. Peipsi põhjarannikul on kujunenud kuni 13 m kõrgused liivaluited.
- Rajalt veidi kõrvale jäävad mitmed Põhja-Eesti väikesaared, nt Pedassaar, Prangli, Aegna ja Naissaar, mis sobivad lühemateks matkadeks, õppimaks tundma saarte loodust ja kohalikku kultuuri.
- Looduskatastroofid on Baltimaades ebataavalised. Sügiseti ja talviti võib olla tugevaid torme. Rannikul pole tõusu ega mõõna, mis võiks rannas liikumist segada. Tugevate tuulte ja tormidega veetase siiski tõuseb.
- Suvel võib merevee temperatuur soojeneda 18 °C-ni või enamgi. Siseveekogudes on vesi tavaliselt soojem. Nii suvel, kevadel kui ka sügisel võib olla pikemaajast sajuperioodi, mil ilm läheb jahedaks, seega vaata enne teeale asumist ilmateadet.
- Eestlased ja lätlased armastavad käia metsas marjul ja seenel. Korjatakse ka erinevaid taimi taimeteeade jaoks.

METSADE MITMEKESISUS

Igäüks mõistab metsa all midagi veidi erinevat. Mõne jaoks kasvavad õiges metsas kõrged sihvad männipuud ja metsaalust katab valge samblik, teisele seostub mets eeskätt ürgmetsaga, kus mahalangenud puudel kasvab pehme samblakiht. Mõnele meenub ehk kaasik, kus niiske maapind on kaetud varsakapjadega. Metsad on väga erinevad, kuid igal metsal on loodusliku mitmekesisuse säilitamise seisukohast oluline roll. Järgnevad metsatüübid on vaid mõned näited Eesti ja Läti metsadest. Igal neist on oma koht, tähtsus ja kasutus.

Boreaalne mets ehk okasmets on bioom, mida iseloomustavad erivanuselised kuusikud ja männikud. Need on looduslikud metsad, kus liigiline mitmekesisus on kõrge. Eriti väärtuslikud on sellised metsad, kus puud on eri vanuse ja suurusega ning esindatud on erinevad rinded.

Laialehistes metsades puudub valdav puuliik. Looduslikud laialehised metsad on väga olulised liigilise mitmekesisuse säilitajad, kuna seal leidub arvukalt taimedele, putukatele, lindudele ja loomadele olulisi elupaiku, nagu õõnsad tõved, tüükad, erinevad lehtpuuliigid.

Soometsades kasvavad sookail, jõhvikas, erinevad turbasamblad, samuti madalad männid ja kuused, sookask, must lepp, madalad pöösad ja kõrrelised.

Lammimetsad kasvavad veekogude kallastel. See metsatüüp on üsna tavaline Gauja jõe ürgorus.

Eriti maalilised on mitmesugused **järsakumetsad**, mis kasvavad jõeorgudes. Need on segametsad, kus okaspuudele lisanduvad tammed, pärnad ja jalakad. Maastikule lisavad veelgi põnevust uhked paljandid ja koopad

ning väikesed jõed ja ojad, mis toetavad piirkonna bioloogilist mitmekesisust.

Laias laastus koosnevad metsad erivanuselistest puistutest, mis on kujunenud erinevates ajaloolistes ja majanduslikes oludes ning mida on mõjutanud nii looduslikud tingimused kui ka inimtegevus. Mitmekesisites metsades on ruumi paljudele erinevatele metsaelanikele, kel kõigil on veidi erinevad elupaigatingimused. Tasakaalu leidmine looduskaitse ja metsamajanduse vahel tagab selle, et saame metsades matkata, seenel ja marjul käia ning samas saada metsast ka majanduslikku kasu.

METSAMAJANDUS

Metsa matkarada läbib nii kaitsealuseid kui ka majandusmetsi.
Majandusmetsades on raieringi pikkuseks 80–120 aastat.

Joonis: Lāti Riigimets

Metsanduse majandustsükkel ehk raiering hõlmab metsa elutsükli. See algab hoolikalt valitud puudelt kogutud seemnetest, mis puukoolis istikuteks kasvatatakse. Noored puud istutakse just sellele liigile sobivatesse tingimustesse. Nii kujuneb noor mets.

Mets vajab hoolitsust, et kasvada ilusaks ja väärtuslikuks. Kui puud on kasvanud 1,5–2 meetri kõrguseks, tehakse noores metsas harvendust, jättes alles kõige tugevamad ja väärtuslikumad puud. Nii pannakse alus väärtuslikule ja hea tervisega puistule, mis suudab toime tulla lumikatte, tugevate tuulte ja muude kahjulike mõjudega. Puistus tehakse hoolitusraiet 2–3 korda aastas mitme aasta vältel.

Sellistes noortes metsades kasvavad mustikad, metsmaasikad ja metsvaarikad.

Selleks, et mets jätkuvalt ilus ja terve püsiks, tuleb tema eest hoolitseda ka hiljem. Hoolitusraiete abil reguleeritakse puistu liigilist koosseisu ja parandatakse tervislikku seisundit, võimaldades puudel kasvatada tugevad tüved ja tiheda krooni, mis seovad rohkem süsiniku.

Kui puud on kasvanud 12 meetri kõrguseks, tehakse metsas valgustusraiet, et anda tugevamatele puudele rohkem kasvuruumi ja valgust ning parandada toitetingimusi. Seda tüüpi raiet tehakse vajadusel 1–2 korda.

Kui mets saavutab raieküpsuse, raiutakse puistu järk-järgult maha, tehes ruumi uuele metsale. Puistu elutsükkel ehk raiering saab täis ning seemikute kasvatamisega algab uus. Tänapäeval pööratakse erilist tähelepanu keskkonnakaitsele, majanduslikult ja sotsiaalselt vastutustundlikule metsamajandusele. Nii suurendatakse metsa väärtust, kasvatatakse tootlikud puistud, luuakse võimalused erinevate puit- ja teiste metsaga seotud toodete tootmiseks ning metsas aja veetmiseks.

RIIA JA RIIA PIIRKONNA

VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- Riia vanalinn – UNESCO maailmapärand
- Vabadussammas ja Läti Rahvusooper
- Riia Keskurg – ajaloolised õhusõidukite ehk tsepeliinide angaarid
- Vērmane aia kultuuri- ja looduspärand
- Tērbata juugendstiilis majad
- Läti Etnograafiline Vabaõhumuuseum
- Baltezersi järve pumbajaam – tööstuspärand
- Anna Ludiņa Kunstnike aed
- Inčukalnsi jahiloss
- Inčukalnsi Kuradikoobas

LÄTI RIIA JA RIIA PIIRKOND

MAALILINE KONTRASTIDE PIIRKOND –
TORNIDEST METSADE JA KALJUDENI

#1-3

Riia vanalinn – Rāmkalni, 54 km

Riia on ümbritsetud metsaga, sellepärast on linna keskusest võimalik vaid paari tunniga jõuda kaunite männimetsade keskele. Rada lookleb metsaste rannikuluidete vahel, Gauja (Koiva) jõe ääres ja mööda ajaloolist postiteed, mida kasutati naaberriiki rändamiseks juba muistsetel aegadel. Suve algul õitseb heinamaadel rikkalikult tõrvalilli.

LÄTI RIIA JA RIIA PIIRKOND

RIIA VANALINN–BALTEZERS, 19 km

Läbi Riia - UNESCO maailmapärandi meistriteos

Metsa matkaraja alguspunkt Lätis asub Riia vanalinnas, Raekoja platsil. Rada kulgeb piki Kaļķu tēnavat, mööda Vabadussambast, läbi Vērmāne aia ja jätkub Tērbata (Tartu) maanteel, ületab Zemī tāni raudteejaama jalakäijate silla ning suundub Bīķernieki ja Šmerlīse metsadesse. Tee läbib Lāti etnograafilise vabaõhumuuseumi ja kulgeb mööda kergliiklusteed Baltezersi külāni.

PRAKTLINE INFO

..... 19 km

⌚ 6–8 h

🚩 Riia vanalinn, Raekoja plats
(Riia turismiinfokeskuse
juures)

🚩 Baltezers, hotell Baltvilla

📍 Raekoja plats – Kaļķu tn –
Inženieru tn – Vērmāne aed –
Tērbata tn – Tallinna mnt –
Krišjānis Baronsi tn – Pērnava
(Pärnu) mnt – Zemī tāni

raudteejaama jalakäijate
sild – Ieriķu tn – Kastrāne
tn – Rauna tn – Ķeguma tn –
Bīķernieki mets – Šmerlīse –
Šmerlīse mets – Brīvībase
allee – Melderu tn – Rožu
tn – Rīga–Sigulda maantee
kergliiklustee – Senču allee –
Baltezers

Peamiselt kõnniteed,
kergliiklusteed, metsateed
ja -rajad

Kerge

Ületa maanteed ja raudteed
ainult selleks ette nähtud
kohtades!

Kergliiklusteedel kõndides
tuleb jälgida, et liiguksid
jalakäijate vööndis ning järgida
kõiki liiklusreegleid.

Vabadussamba juurest võib
teekonda jätkata piki Brīvībase
allee. Baltezersisse võib
liikuda ka ühistranspordiga.

METSAD

Metsa matkarada algab Riia kesklinnast, kus loodus on koondunud aedadesse ja parkidesse. Kanali ääres kasvab hõlmikpuu, üks maailma ürgsemaid puuliike. Riia on (liisaks Tallinnale) üks kõige põhjapoolsemaid kohti, kus hõlmikpuu suudab ellu jääda. Võrmane aias kasvavad mandžuuria pähk-lipuu, euroameerika pappel, suurelehine ja hõbepärn, Kaukaasia tiibpähkliipuu ja palju teised taimharuldused. Linnast välja jõudes kulgeb metsa matkara-da läbi Bikernieki ja Šmerlise litemetsade, kus kasvavad hiiglastikud männid. Šmerlise metsas kasvavad mitmed haruldased liigid nagu harilik kastanipuu ja hall pähkliipuu.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Riia vanalinn.** UNESCO maailmapärand, Läti kõige populaarsem turismissihtkoht. GPS: 56.94928, 24.10969
- 2 Raekoja plats.** Kuni 19. sajandini asus Raekoja ja Mustpeade majas linna halduskeskus. GPS: 56.94762, 24.10663
- 3 Līvu väljak.** Väljak on rajatud pärast II maailmasõda, väljaku ääres on 18. sajandist pärinevad elumajad. GPS: 56.94956, 24.10907
- 4 Laima kell.** Riia kõige populaarsem koh-tumispai alates aastast 1924. GPS: 56.95041, 24.11199
- 5 Vabadussammas.** Ehitatud 1935. a linna-kodanike annetatud rahadega langenud Läti sõdurite mälestuseks. GPS: 56.95148, 24.11328
- 6 Läti ülikool.** Asutatud 1919, Baltimaade suurim ülikool. GPS: 56.95053, 24.11563

- 7 Läti Rahvuskooper.** Asutatud 1863 Saksa teatrina. GPS: 56.94943, 24.11399
- 8 Võrmane aed.** Üks Riia kesklinna vaimaid ja ilusamaid parke. Pargis asub ka putu-kamaja. GPS: 56.95105, 24.11860
- 9 Tērbata (Tartu) tänav.** Hooned nr 14, 15/17 ja 33/35 on juugendstiili pärlid. GPS: 56.95371, 24.12147
- 10 Krišjānis Baronsi tänav.** Tänav on nime saanud Läti kuulsaima rahvaluuleteadla-se ja -koguja järgi. GPS: 56.96107, 24.14099
- 11 Pūha Kolmainu katedraal.** Üks Läti tähe-lepanuväärsemaid õigeusu kirikuid. Asub Sergiuse nunnakloostri lähedal. GPS: 56.96340, 24.14753
- 12 Bikernieki mets.** Memoriaal II maail-masõja holokaustihvritele ning Bākase mägi. GPS: 56.97229, 24.20793
- 13 Šmerlise mets.** Riia kõige mitmekesi-sema elustikuga mets, 200-aastased männid. GPS: 56.98447, 24.21700
- 14 Jugla.** Nime etümoloogia viitab Riia põlis-elanikele liivlastele: *jok, jog, joig* tähendab liivi keeles 'jõgi'. GPS: 56.98866, 24.23914
- 15 Jugla järv.** Madal järv, oluline lindude pesituspaik. GPS: 56.99121, 24.25372
- 16 Läti etnograafiline vabaõhumuuseum.** Üks Euroopa vanimaid vabaõhumuuseu-me. GPS: 56.99480, 24.26994
- 17 Baltezers.** Lielais Baltezers ja Mazais Baltezers järvede (Suur ja Väike Valge-järv) vahel olev asula, mille asustus ula-tub 13. sajandisse. Sõjajärgsel perioodil muutus see eramajade piirkonnaks. GPS: 57.01878, 24.31039

TURISMIINFO:

i Riia turismiinfokeskus, Raekoja plats 6, Riia; www.liveriga.com, +371 67037900; GPS: 56.94726, 24.10706

TEENUSED

- Majutus**
- 1. Baltvilla hotell,** +371 67840640; GPS: 57.02197, 24.31323
 - 2. Külalistemaja "Vanaga ligzda",** +371 22443232; GPS: 57.04217, 24.31485
- Riias: www.liveriga.com
- Söögikohad**
- 1. Kohvik Korsārs,** +371 25999077; GPS: 57.01925, 24.31328
 - 2. "Pica&Grill",** +371 67436066; GPS: 57.03407, 24.31945
 - 3. "Vanaga ligzda",** +371 22443232; GPS: 57.04217, 24.31485
- Riias: www.liveriga.com

- Poed**
Mitmed poed ja tanklad.

- Ühistransport**
Riias:
läbi Jugla võid sõita trammiga nr 1 või rongiga. Linna ühistranspordi sõiduplaa-nid: www.rigassatiksme.lv; linnadevaheliste bussiliinide ja rongi sõiduplaanid: www.1188.lv,
Baltezersis:
www.sabiedriskaisautobuss.lv

- Puhkekohad**
- 1. Šmerlise metsas,** GPS: 56.98385, 24.21271
 - 2. Jugla järve ääres,** GPS: 56.99139, 24.25003
 - 3. Baltezersi järve ääres,** GPS: 57.02203, 24.31125

LÄTI RIIA JA RIIA PIIRKOND

BALTEZERS-VANGAŽI, 22 km

Ajalooline Tartu maantee Gauja (Koiva) jõe kallastel

Metsa matkarada ületab tunneli kaudu Via Baltic maantee ja kulgeb läbi Mazais Beltezersi järve eramupiirkonna. Seejärel suundub tee piki Gauja-Baltezersi kanalit itta. Garkalne-Āņi lõigus laiuvad kahel pool teed kaunid niidud, mida suvel ehivad punane pusurohi, valge karikakar ja kollane tulikas. Juba iidsetest aegadest saati on Gauja jõe kallastel kulgenud tähtsad ühendusteel; üle jõe on pääsenud lühenes parve või praamiga. Pärast Āņi küla suundub metsa matkarada läbi metsade ja asustatud kultuurmaastiku, kuni jõuab Gauja tänavat pidi Vangažisse.

PRAKTILINE INFO

..... 22 km

7-9 h

Baltezers, hotell Baltvilla

Vangaži keskus, Gauja tänav

Baltezers (Senču allee – Mētru tn – Alderu tn – Kanāla tn) – Alderi – Garkalne – Āņi – Romantika – Vangaži

Kuni Āņini kõvakattega teed, vahepeal kruusateed, Romantikast Vangažisse kõvakattega tee

Kerge

Ületa maanteed ainult selleks ette nähtud kohtades! Teepervel kõndides järgi liiklusreegleid.

Suur osa päevateekonnast kulgeb autoteedel (liiklus pole tihe, kuid

kõnniteed puuduvad), seega tuleb matkajal olla ettevaatlik, eriti kurvides. Garkalne ja Riia vahel on ühistranspordiühendus (väikebussid).

Võid kõndida ka Gauja jõe vastaskaldal ning suunduda Baltezersist Ādaži kaudu (ületades jõe Kadagase silla kaudu) Rāmkalnisse. See on kahe päeva teekond, ööbimiseks sobib kämping Leiputrija.

METSAD

Metsa matkarada kulgeb läbi metsa kasvanud liivaluidete ning piki Mazais Baltezersi järve kallast. Mazais Baltezers on toiterohke ja seega kinnikasvav järv. Siin-seal on kaitsealused vanad kuusemetsad. Matkatee kulgeb läbi Garkalne metsa hoiala, mis on Läti suurim siniraagade pesitsuspaik. Siinses kuivas ja hõredas männimet-sas elab kaitsealune kivisisalik.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Lielais Baltezers (Suur Valgejärv).** Järv on jäänuk viimastest jääajast ja kõik selle saared moodustavad looduskaitseala. Siia ümbrusesse on kerkinud uhkete villade piirkond. GPS: 57.02467, 24.29904
- Riia veevarustuse muuseum.** Muuseum räägib Riia linna veevarustussüsteemi 400-aastasest ajaloo. Sel ajal rajati hobupumbajaam ja puidust torustik, et linnaelanikke varustada Daugava jõe veega. +371 67088326; GPS: 57.03623, 24.32756
- Mazais Baltezers (Väike Valgejärv).** Alates 1904. aastast saab Riia linn siit oma joogivee. GPS: 57.047123, 24.328337
- Alderī.** Küla nimi pärineb siin tegutsenud õllekojalt. 20. sajandil asustasid piirkonna parvetajad, kes Gauja-Daugava kanali kaudu palke parvetasid. GPS: 57.05709, 24.35401
- Utaiņkalns.** Luide, millelt avaneb kena vaade. GPS: 57.06176, 24.34874
- Gauja-Baltezersi kanal.** Osa Gauja-Daugava veeteest, rajatud 1903 eesmärgiga transportida palke Gauja ja Vecmīlgrāvisē vahel. GPS: 57.06629, 24.36659

- Garkalne luteri kirik.** Ehitatud aastal 1848. GPS: 57.06889, 24.41989
- Ilķene praamisadam.** Tegutses kuni 1940. aastateni. Koht sai nime David Hilcheni (Poola kuninga sekretäri) mõisa järgi. GPS: 57.08963, 24.47497
- Ajalooline maantee.** Juba 13. sajandist saadik oli siin tee. Hiljem sai sellest Vidzeme piirkonna tähtsaim postitee, mis ühendas Riia Tartu ja Peterburiga. GPS: 57.09001, 24.47265
- Vangazi.** Esmakordselt mainitud 17. sajandil. Peale II maailmasõda avastati siin rikkalikud liiva- ja kruusamaardlad ning siia rajati raudbetoonelementide tehas ja töölisasula. GPS: 57.09286, 24.54680
- Vangazi kirik.** GPS: 57.09444, 24.5406
- Vangazi linnamuseum.** GPS: 57.09188, 24.55057

TEENUSED

Majutus

- Mazpipari puhkemaja.** +371 29 667 472; GPS: 57.07281, 24.44875
 - Kāmping Leiputrija.** +371 29267705; GPS: 57.08960, 24.44514
- Majutus Ādažis: www.adazi.lv/turisms/

Söögikohad

- Ādažis: www.adazi.lv/turisms/
- „Pie Brāla”.** +371 67995015; GPS: 57.09138, 24.56016

Poed

- „Lats”, Alderī, GPS: 57.05408, 24.34232
„Lats”, Ādaži, GPS: 57.06837, 24.36214

„Aibe”, Garkalne,
GPS: 57.07140, 24.42168

Vangazi: GPS: 57.09055, 24.54338,
GPS: 57.09276, 24.54430,
GPS: 57.09251, 24.54685

Apteek

Vangazi: GPS: 57.09563, 24.54315,
GPS: 57.09093, 24.54478

Pangaautomaat

Vangazi: GPS: 57.09246, 24.54675

Ūhistransport

Vangazist Riiga ja Siguldasse käivad bussid mitu korda tunnis. Sõiduplaanid: www.1188.lv ja www.sabiedriskaisauto-buss.lv. Vangazi raudteejaam asub Vangazist 3–4 km kaugusel (Riia ja Sigulda suunas).

Puhkekohad

- Mazais Baltezersi järve (Alderī) rand,** GPS: 57.05311, 24.34220
- Garkalne kiriku juures,** GPS: 57.06889, 24.41989
- Āni, Gauja jõe ääres** (kunagine Ilķene praamisadam), GPS: 57.08955, 24.47516 🏹 ⚓
- Telkimiskohad Vangazi tiikide ääres** (suvel), +371 29473726; GPS: 57.11295, 24.53889 🏹 ⚓

TURISMIINFO:

Ādaži piirkonnakeskus,
Gauja tn 33A, Ādaži; +371 67997350;
GPS: 57.08005, 24.33212

Turismiinfostend Alderī rannas,
GPS: 57.05311, 24.34220

LĀTI RIJA JA
RIJA PIIRKOND

VANGAŽI-RĀMKALNI, 13 km

Inčukalnsi jahilossi juurest Gauja
rahvusparki

Pärast Vangažit kulgeb metsa matkarada väiksematel teedel, mööda Vangaži kirikust ja Libahundimännist. Teekond jahilossi juurde viib mööda nn Katriina teed, seejärel suundub matkarada veidikeseks metsa ning suundub peale jahilossi jahirajale. Siin on juba näha Gauja ürgoru sügavaid kõrvalorge. Üks selline reljeefne kõrvalorg asub Kuradikooa (Inčukalns Velnala) juures, mida ümbritsevad Gauja jõe vanajõgede jupid ehk soodid. Siit edasi kulgeb matkarada niitude vahel, ületab Murjāņi-Valmiera maantee ja jõuab Rāmkalni puhkeparki.

PRAKTILINE INFO

..... 13 km

4-6 h

Vangaži centrs, Gauja tn

Rāmkalni puhkepark

Vangaži-Pavēji-Kārļzemnieki-
Rāmkalni

Kruusateed, metsateed
ja -rajad.

Kerge

Ületa Murjāņi-Valmiera (A3)
maantee ainult selleks ette
nähtud kohas!

Võid kõndida ka Gauja jõe
vastaskaldal ning suunduda
Baltezersist Ādaži kaudu
(ületades jõe Kadagase silla
kaudu) Rāmkalnis. See
on kahe päeva teekond,
ööbimiseks sobib mõni
Gauja vastaskaldal olev
majutusasutus.

1

METSAD

Eri vanuses männimetsad. Teekonna keskel, Inčukalnsis, asub Līgotnese puhkepark, kuhu juurde kuulub u 80 puu- ja 120 põõsaliigiga arboreetum. Lõigu lõpus vahetuvad okasmetsad järk-järgult lehtmetsadega ja maastiku ilmuvad Devoni liivakivi paljandid ja nendega seotud kaitsealused elupaigad.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Vangaži luteri kirik.** Ehitatud aastal 1789, hävis II maailmasõjas, taastatud 1935. Nõukogude ajal kasutati kirikut laohoonena. Kirik rekonstrueeriti 1992. aastal. GPS: 57.11883, 24.57752
- Kalnabranti Libahundimänd.** Eriliselt käänduva tüvega ja omapärase kujuga mänd. Koore alt leitud mündid annavad põhjust arvata, et tegu on kunagise kultuskohaga. GPS: 57.12053, 24.57158
- Anna Ludiņa Kunstnike aed.** 1,2 hektari suurune arboreetum, mille rajas 1964. aastal ooperilaulja Anna Ludiņa. Asub Inčukalnsis. GPS: 57.13056, 24.58443
- Inčukalnsi jahiloss.** Loss ehitati 1914. aastal parun von Zonberhardi, Balti petrooliumitehase direktori tellimusel kingitusena tema kolmele pojale ja tütrele. Aja jooksul on hoones tegutsenud sanatoorium, sõjahaigla ja lastekodu. GPS: 57.12799, 24.63237
- Jahirada.** Näha on kahest viimasest sõjast pärinevad kaevikud, suured puud ja Stalšeni jõe tõusuallikad. GPS: 57.12837, 24.63319
- Kuradikoobas (Inčukalnsi Velna).** Räägitakse, et koostas elanud Kurat, kuid Piksejumal hävitas ta. Koopal on suur kaarlagi ning koopast voolab välja allikas, millel arvatakse olevat ravijõud. Sügisest kevadeni on koopasse minek keelatud, vältimaks seal talvituvate nahkhiirte häirimist. GPS: 57.12685, 24.63849
- Rāmkalni puhkepark.** GPS: 57.12503, 24.65857

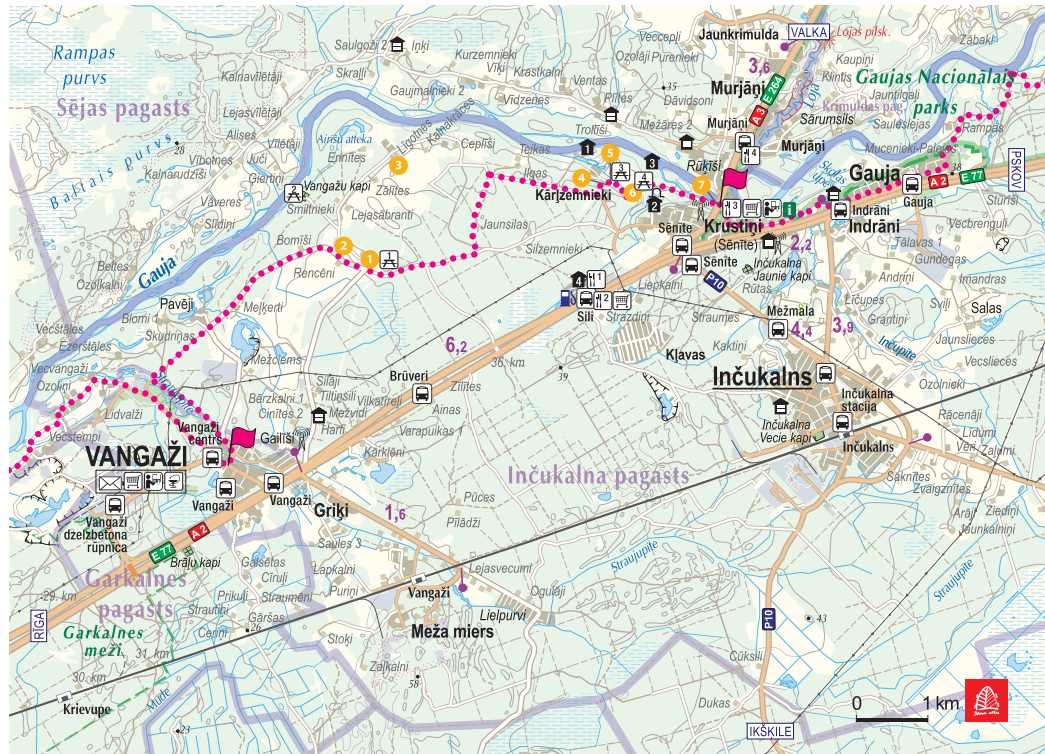
TEENUSED

Majutus

- Citi Krasti puhkemaja,** +371 24001871; GPS: 57.13179, 24.62316
- Aivari puhkemaja,** +371 29221519; GPS: 57.12456, 24.64302
- Kāmping Zuši,** (suvel). +371 29699363; GPS: 57.13009, 24.64307
- Motell Sorbas,** +371 28 445 544; GPS: 57.11387, 24.62602

Pangaautomaat

"Rāmkalni", +371 29100280; GPS: 57.12503, 24.65857

Söögikohad

- "Subway",** +371 28611054; GPS: 57.11510, 24.62990
- "Sorbas",** +371 28 445 544; GPS: 57.11387, 24.62602
- "Rāmkalni",** +371 29100280; +371 67977277; GPS: 57.12503, 24.65857
- "Viganti",** +371 67977829; GPS: 57.13273, 24.66416

Poed

- Rāmkalni puhkepark,** Murjāni, +371 29100280, +371 67977277; GPS: 57.12503, 24.65857
- Tankla Total,** +371 28611054; GPS: 57.11376, 24.63006

Ühistransport

Regulaarne bussiliiklus Murjāni ja Sēnīte (Valmiera ja Vidzeme maantee ristumiskoht) ning Vangaži vahel, samuti Riia ja Sigulda suunas (sõiduplaanid: www.1188.lv).

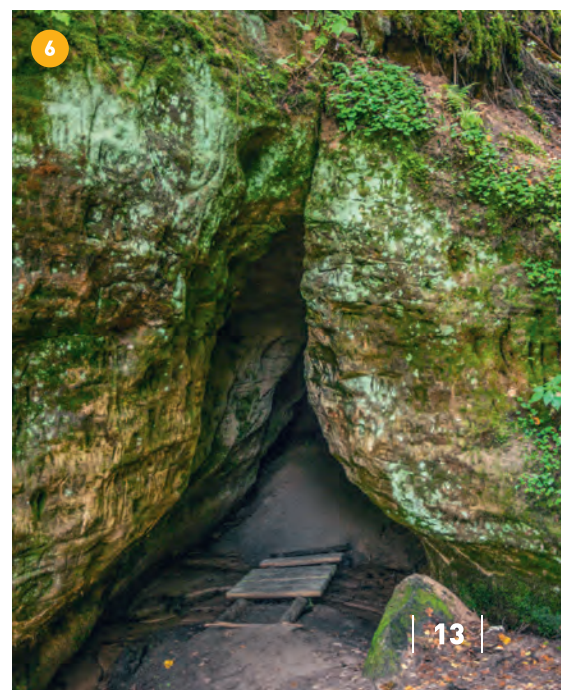
Puhkekohad

- Vangaži kiriku juures,** GPS: 57.11886, 24.57730
- Gauja jõe kaldal** (pärast Vangaži kalmistut), GPS: 57.12720, 24.56003 🌿 ⚠️
- Jahiraja ääres,** GPS: 57.12802, 24.63441 (kakkuleppet +371 29411860) 🌿 ⚠️
- Kuradikoopa juures,** GPS: 57.12755, 24.63852 🌿 ⚠️

TURISMIINFO:

Rāmkalni puhkepark, Murjāni, www.ramkalni.lv, +371 67977277;

GAUJA RAHVUSPARGI

VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- **Koiva jõe ürgorg** – Baltimaade sügavaim jõeorg
- **Sigulda** – üks populaarsemaid turismi-sihtkohti Lätis
- **Sigulda bobi- ja kelgurada**
- **Sigulda rippraudtee** 43 m kõrgusel Koiva kohal
- Sigulda, Krimulda, Turaida ja Cēsise (Võnnu) **keskaegsed lossid**
- **Gutmani koobas** – Baltimaade suurim grott
- **Līgatne loodusrajad** – võimalus vaadelda Baltimaadele iseloomulikke looma- ja linnuliike
- **Līgatne paberitehase asula** – tööstuspärand
- **Nõukogudeaegne salapunker** Skalupes
- Cēsise **keskaegne vanalinn**
- **Velnala, Kūku, Zvārte, Ērglu ja Sietiņezise paljandid** – kõige muljetavaldavamad liivakivipaljandid Lätis
- **Valmiera** – Gauja rahvusparki põhjavärv

LÄTI GAUJA RAHVUSPARK

KOIVA (GAUJA) JÕE ÜRGORG –
LÄTI MULJETAVALDAVAIM JÕEORG

#4-8

Rāmkalni – Valmiera, 112 km

Metsa matkarada kulgeb enam kui 100 km ulatuses mööda Gauja jõe ürgorus ja läbi kogu Gauja rahvusparki. Gauja jõe kallastel on palju liivakivipaljandeid, mis tekitavad vees värvilisi peegeldusi. Kõige kaunimad vaated on seal kevadel, kui õitsevad toomingad ning sügisel, kui puude lehed värvuvad erkpunaseks ja kollaseks. Gauja jõe ürgorus on reljeefne maastik: kõrguste vahe ulatub 80 meetrini. Tee kulgeb enamasti mööda jõeäärseid metsaradu, väljudes metsast Līgatne ja Sigulda juures.

LĀTI GAUJA RAHVUSPARK

RĀMKALNI-SIGULDA, 19 km

Maaliline Gauja jõe ürgorg
Sigulda lähedal

Metsa matkarada kulgeb sel päeval Gauja jõe ürgoru järskudel nõlvadel, läbib Gauja küla ja suundub seejärel oru põhja, kus ületab Lorupe jõe ja jätkub Gauja jõe käänulistel kallastel. Rada möödub Velnala paljandist, ühest kauneimast liivakivipaljandist Gauja jõel. Seejärel suundub matkarada Ķeizarskatsi vaateplatvormile ja keerleb siis allapoole Ķeizarkrēslsi külla, möödudes Sigulda seikluspargist „Tarzan“ ja Sigulda bobi- ja kelgurajast.

PRAKTIINE INFO

..... 19 km

⌚ 6-8 h

🚩 Rāmkalni puhkepark

🚩 Sigulda jaamaväljak

📍 Rāmkalni puhkepark – Gauja – Viesulēni – Kaķīši – Sigulda (piki Kalna, Šveicese ja Auseļa ielavā)

Peamiselt metsateed ja -rajas, Gaujas ja Siguldas kōvakattega teed ja kōnniteed.

Keskmine

Mōned teelōigud ja jōekaldas Gauja jōe ūrgorus vōivad mārjal ajal ja talvel libedad olla. Gauja jōes ujuvine vōib olla ohtlik!

Kogu lōik jāab Gauja rahvusparki territooriumile.

Rāmkalnist Siguldasse vōib liikuda ka jōe teisel (parem-) kaldal, kuid seal kulgeb rada kohati jōest omajagu kaugemal.

16

METSAD

Metsa matkarada kulgeb läbi Lāti vanima ja suurima rahvuspargi – Gauja rahvuspargi. Peaaegu pool rahvuspargi territooriumist on kaetud metsaga. Rahvuspark on tuntud mitmekesiste kaitsemetsade poolest: esindatud on alustaimestikurikkad kuusikud, nõlva- ja järsakumetsad ja laialehised segametsad. Metsade mitmekesisus loob head tingimused paljudele erinevatele looma- ja taimeliikidele.

Keizarskatsist, Keizarkrēslist ja Sigulda bobi- ja kelguradade juurest avanevad hingematvad vaated Turaida linnusele ja ulatuslikule, metsaga kaetud Gauja ürgorule, mis moodustus liustikujää sulamisel ja sellele järgneval perioodil.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Rāmkalni puhkepark.**
GPS: 57.12492, 24.65855
- Patilte (Upe, Vītiņi) koobas.**
~15 m sügavune liivakivikoobas.
GPS: 57.12473, 24.66022
- Suurtükialus.** I maailmasõja punker.
GPS: 57.12266, 24.67005
- Vanasõidukite klubi "Gauja".**
+371 26884037. GPS: 57.12803, 24.70177
- Kattlapu paljandid.** Riia poolt tulles esimesed liivakivipaljandid metsa matkarajal. GPS: 57.14176, 24.72645
- Ziedleju paljand.** Liivakivipaljand Gauja jõe kaldal. GPS: 57.14471, 24.77878
- Lorupe järsak.** Sügav kõrvalorg Gauja jõe vasakkaldal. GPS: 57.14557, 24.80372

- Jalakäijate sild Gauja jõel.** Ehitatud aastal 1979. GPS: 57.14866, 24.80742
- Velna la paljandid.** Gauja jõe pikim lauseline liivakivipaljand (2,5 km) ning 35 m sügavune Kuradikoobas. GPS: 57.15029, 24.81170
- Keizarskats.** Vaateplatvorm. GPS: 57.14305, 24.81781
- Keizarkrēsls.** Massiivne puidust tool. GPS: 57.14275, 24.82381
- Sigulda seikluspark „Tarzan“.** GPS: 57.14357, 24.82907
- Vaade Gauja jõe ürgorule.** GPS: 57.14933, 24.83901
- Bobi- ja kelgurada.** Rajatud 1986. aastal, pikkus 1420 m. GPS: 57.15086, 24.84126
- Gutmani koobas.** Balti riikide suurim koobas. GPS: 57.17615, 24.84234
- Sigulda jaamaväljak.** Sigulda raudteejaam ehitati aastal 1950. Varasem jaam – aastal 1925 Pēters Federsi kavandi järgi ehitatud hoone – hävis sõjas. Varasemat jaamahoonet peetakse Lāti kõige ilusamaks jaamahooneks. GPS: 57.15352, 24.85391

TEENUSED

Majutus

- Zvīgūļi puhkemaja,**
+371 20789789; GPS: 57.12530, 24.68513
Siguldas: www.tourism.sigulda.lv

Poed

- Tankla Virši,** +371 67977921;
GPS: 57.12698, 24.70397
poed Rāmkalni puhkepargis, Gaujas ja Siguldas.

Söögikohad

- Rāmkalni puhkepark, Murjāni,**
+371 29100280, +371 67977277;
GPS: 57.12503, 24.65857

- Tankla Virši,**
+371 67977921;
GPS: 57.12698, 24.70397
- Kōrts "Kakitis",**
+371 67 976886;
GPS: 57.14376, 24.82909

Siguldas:
www.tourism.sigulda.lv

Ühistransport

Regulaarne bussiliiklus Murjāni ja "Sēnīte" (Valmiera ja Vidzeme maantee ristikohas) vahel, samuti Riia ja Sigulda suunas (sõiduplaanid: www.1188.lv).

Puhkekohad

- Kattlapu paljand,**
GPS: 57.14176, 24.72578
- Laud ja pink,**
GPS: 57.14296, 24.75143
- Suurkivi,**
GPS: 57.15036, 24.76145
- Jalakäijate sild,**
GPS: 57.14973, 24.81181
- Keizarskats, vaateplatvorm.**
GPS: 57.14305, 24.81781

TURISMIINFO:

- Rāmkalni puhkepark,**
Murjāni, +371 29100280, +371 67977277;
GPS: 57.12503, 24.65857

- Sigulda piirkonna turismiinfokeskus,**
Ausekļa tn 6, Sigulda,
www.tourism.sigulda.lv,
+371 67971335; GPS: 57.15320, 24.85378

METSAD

Seda teelõiku ja Gauja rahvusparki iseloomustab järkjärguline üleminek mitmekesiselt laialehistelt metsadelt (saar, hall lepp, tamm, pärn) okasmetsadele. Klaukase kääru juures, kus Gaujasse suubub Vējupīte jõgi, on pargitaoline mets. Tänapäeval, mil luhtasid ja niitusid enam karjatamiseks ega heinategemiseks ei kasutata, kasvavad paljud luhad võssa, ehkki veel 20. sajandi alguses olid seal lopsakad lamminiidud. Niitudel kasvasid üksikud suured puud, mis pakkusid elupaika enam kui 300-le sambla-, sambliku-, selgrootu-, looma- ja linnuliigile.

LĀTI GAUJA RAHVUSPARK

SIGULDA-LĪGATNE, 24 km

Gauja rahvusparki südames

Pärast Siguldat suundub metsa matkarada piki Vējupīte jõe Maalilise mäeni, kus järsk trepp viib alla Gauja jõe ürgorgu ja Vējupīte jõe sügavasse orgu. Seejärel lookleb rada üle niitude, ületades mõned väiksemad jõed, mille kallastel kõrguvad liivakivipaljandid. Teekonna viimased 6 km kulgevad mööda Līgatne loodusrada. Līgatnele lähenedes suundub metsa matkarada Gauja oru kõrgematele kallastele, kuni laskub taas alla, Līgatne jõe sügavasse orgu, kus asub endine Līgatne paberitööstus.

PRAKTIILINE INFO

..... 24 km

⌚ 8-10 h

🚩 Sigulda jaamaväljak

🚩 Līgatne turismiinfopunkt

📍 Sigulda (Pils tn – Līvkalna tn – Miera tn) – Līgatne loodusrajad – Līgatne (mööda Dārza ja Brīvbase tänavaid).

Peamiselt metsateed ja -rajad, külavaheteed, Maalilise mäe juures puidust trepp, Siguldas ja Līgatnes kõvakatttega teed ja kõnniteed.

Keskmine

Mõned teelõigud ja jõekaldad Gauja jõe ürgorus võivad märjal ajal ja talvel libedad olla. Gauja jões ujumine võib olla ohtlik!

Lumerikkal talvel on Vējupīte org suurepärane koht murdmaasuusatamiseks. Nurmīži looduskaitseala ei ole külastajatele avatud.

Siguldas võib liikuda piki Gauja tänavat – Gauja jõe kaldal olevad metsarajad viivad Vējupītesse.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Sigulda jaamaväljak.**
GPS: 57.15352, 24.85391
- 2 Sigulda luteri kirik.** Sai Liivi sõjas Poola-Rootsi lahingutes kahjustada. Nõukogude ajal oli see Sigulda ainus kirik.
GPS: 57.16241, 24.85202
- 3 Vējupīte jõe org** ja Kraukļu koobas, Kraukļu, Maailine mägi, Satezelese linnamägi ja Peetri koobas.
GPS: 57.17115, 24.87634
- 4 Kraukļu koobas.** 11,5 m sügavusse järsakusse on tekkinud 5 m sügavune koobas.
GPS: 57.17416, 24.86777
- 5 Maailine mägi (Paradīzes (Gleznotāju) kalns).** Siit avanev hingetuks tegev vaade on inspireerinud paljusid Läti maalikunstnikke, nt J. Feders, V. Purvītis ja J. Rozentāls.
GPS: 57.17521, 24.86575
- 6 Elpu paljand.** 90 m pikk liivakivipaljand.
GPS: 57.24420, 24.95366
- 7 Launaga paljand.** Jõe vastaskaldal.
GPS: 57.25068, 24.97147
- 8 Līgatne loodusradjad.** 5 km pikkune rada annab võimaluse tutvuda kohaliku loomastikuga ja lindudega. +371 64153313, 28328800; GPS: 57.24798, 25.01529
- 9 Jumpravu paljand.**
GPS: 57.24986, 25.02921
- 10 Līgatne võrgupark.** 4–7 m kõrgusele puulatvadesse on rajatud võrgust labürindid. +371 25779944; GPS: 57.23612, 25.03751
- 11 Līgatne.** Tööstuspärand.
GPS: 57.23743, 25.04182

TEENUSED

- Majutus**
- 1. Glāmping Klaukas,**
+371 27489107; GPS: 57.17766, 24.86545
 - 2. Ratnieki konverentsi- ja puhkekeskus,**
+371 26445211, 64155688;
GPS: 57.22306, 24.96069
 - 3. Gančauskase kristlik puhkemaja,**
+37164129237; GPS: 57.24563, 24.94025
 - 4. Avoti puhkemaja,**
+371 25141190; GPS: 57.23665, 25.01557
- Siguldas:**
www.tourism.sigulda.lv/accomodation/
- Līgatnes:**
www.visitligatne.lv

- Söögikohad**
- Siguldas:**
www.tourism.sigulda.lv
- Līgatnes:**
- 1. “Zeit Café”,** +371 25779944;
GPS: 57.23608, 25.03759
 - 2. “Vilhelmīnes dzirnavas”,**
+371 27551311; GPS: 57.23354, 25.04024
 - 3. “Pie Jančuka”,**
+371 29149596; GPS: 57.23254, 25.04291

- Ühistransport**
- Regulaarne bussi- ja rongiliiklus Sigulda ja Augšlīgatne vahel (sõiduplaanid: www.1188.lv), bussiliiklus Augšlīgatne ja Līgatne ning Gaujasmala vahel (asub 6–7 km kaugusel) on veidi hõredam (u 7 korda päevas).

- Poed**
- Siguldas ja Līgatnes. Kohv ja maiustused on saadaval Līgatne loodusradade külastuskuskes.
- Puhkekohad**
- 1. Vējupīte jõe org,**
GPS: 57.17326, 24.86683
 - 2. Kāmping „Vējupīte”,**
GPS: 57.17767, 24.86169 🔥 🌳
 - 3. Kāmping „Bērzi”,**
GPS: 57.21645, 24.90246 🔥 🌳
 - 4. Vildoga,** GPS: 57.24671, 24.96093
 - 5. Kāmping „Katrīnas”,**
GPS: 57.25192, 25.01769 🔥 🌳
 - 6. Līgatne loodusradjad,**
5 km pikkune loodusrada pakub võimalust jälgida kohalikke elusloodusi ja linde.
GPS: 57.24798, 25.01529

- TURISMIINFO:**
- i Līgatne loodusradjad.**
www.ligatnesdabastakas.lv,
+371 64153313, 28328800;
GPS: 57.24798, 25.01529
- i Sigulda piirkonna turismiinfokeskus,**
Ausekļa tn 6, Sigulda,
www.tourism.sigulda.lv,
+371 67971335; GPS: 57.15320, 24.85378
- i Līgatne turismiinfokeskus,**
Līgatne, Sprīngu tn 2,
www.visitligatne.lv,
+371 64153169, 29189707;
GPS: 57.23352, 25.03968

5

LĀTI
GAUJA RAHVUSPARK

LĪGATNE-CĒSIS, 26 km

Piki vana Cēsise teed läbi Amata jõe oru

Metsa matkaraja üks kõige maalilisemaid lõike kulgeb läbi Līgatne paberivabriku ajaloolise töölisküla, möödub Sprīngi paljandist, tiirutab mööda Skaļupe matkarada ja mütoloogilist rada, põikab läbi ühest Nõukogude aja kõige salajasemast kohast – suurest maa-alusest punkrist – siinpool raudset eesriiet ning suundub edasi Roči looduskaitsealale, ületab Amata jõe (selles lõigus on Amata kõige ilusam ja paljandirohkem) ning jõuab lõpuks välja Zvārte paljandini. Järgmiseks kulgeb metsa matkarada Amata oru kõrgetel kallastel ning suundub mööda ajaloolist Cēsise–Riia “maanteed” (praegu väike külavahetee, mille ääres on vanad teetähised) Rakšisse, tõuseb üles Vāļukalni mägedele ja Ozolkalni. Gauja jõe kaldaid pidi edasi suundudes kohtub metsa matkarada Cīrulīši loodusradadega. Päeva teekond lõpeb Gauja tänaval, kuid matkajad võivad kõndida rada mööda edasi Cēsis (2,8 km), veeta seal öö ning jätkata sealt järgmisel päeval teekonda.

PRAKTIILINE INFO

..... 26 km

⌚ 8-10 h

🚩 Līgatne turismiinfopunkt

🚩 Gauja tn Cēsis Gauja jõe silla lähedal

📍 Līgatne (Brīvības tn – Gauja tn) – Skaļupe rada – Skaļupes – Ķūķu paljand – Amata geoloogiarada – Zvārte paljand – V329 maantee (kuni Krustkalnini) – Rakši –

Meijermuiža – Cīrulīši loodusradad – Cēsis (Gauja tn)

Peamiselt metsateed ja väikesed külavahetee, metsateed, kruusateed. Līgatnes kõvakatteed ja kõnniteed.

Keskmine / raske (kui teha ühe päevaga)

Gauja ja Amata ürgorgudes võivad mõned rajalõigud vihmaga, kevadel ja talvel olla libedad. Ole Amata kallastel ettevaatlik! Gauja jões ujumine võib olla ohtlik!

Roči metsakaitseala on külalistele suletud.

Selle päeva teekonna võib jagada kahele päevale. Esimesel päeval jätkka matka Zvārte paljandi juurest Amata matkaraja kaudu Kārļisse (u 10 km, järgi oranži märgistust puudel, kokku u 25 km). Teisel päeval kõnni Kārļist Krustkalnisesse (3,3 km), seejärel suundu Cēsis kulgevale Rakši teele (kokku u 11 km) just nagu põhirada.

METSAD

Rada kulgeb mitmekesistel loodusmaastikel ja kaitsemetsades. Järskudel orunõlvadel kasvavad nõlva- ja järsakumetsad ning Põhja-Euroopale omased okaspuu-enamusega vanametsad, mis on väga olulised elupaigad öönespetsistsejatele, nagu valgeselg-kirjurähn, hall- ja musträhn. Amata jõe kallastel kasvavad lamimetsad, mis on kujunenud lammi toiteainerikastele muldadele ja mis ajuti üle ujutatakse. Talvel saab Amata jõe kallastel jälgida vesipapi tegutsemist.

Straupes pagasts Gaujas Nacionālais parks

Roču meža rezervāts

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Endine Līgatne paberivabrik ja töölisküla.** GPS: 57.23773, 25.04210
- 2 Līgatne paberivabrikus tööliskorter.** GPS: 57.23436, 25.04028
- 3 Līgatne veinikoda.** Veinide degusteerimine. +371 26521467, 28602642; GPS: 57.23314, 25.04189
- 4 Līgatne praam-parv.** Parv töötab jõevoolu jõul. GPS: 57.25492, 25.04436
- 5 Springu paljand.** 600 m pikkune liivakivi-paljand. GPS: 57.25266, 25.06090
- 6 Nõukogudeaegne salapunker.** 2000 m² suuruse põrandapinnaga punker 9 m sügavusel maa all. Avatud külastiste. +371 64161915, 26467747; GPS: 57.25606, 25.07636
- 7 Mütoloogiaraada.** GPS: 57.25680, 25.06475
- 8 Kūku paljand.** Lāti kõrgeim liivakivipaljand (43 m). GPS: 57.27446, 25.10554
- 9 Amata org ja Amata geoloogiaraada.** GPS: 57.26152, 25.13796
- 10 Zvārte paljand.** Lāti ilusamaid liivakivipaljandeid. GPS: 57.24588, 25.14214
- 11 Allikas.** GPS: 57.26481, 25.18695
- 12 Rakši.** Loomapark: kaamelid, laamad, alpakad jms. +371 20009097; GPS: 57.27616, 25.19879
- 13 Ozolkalns.** Suvel seikluspark, talvel suusa- ja lumelauarajad. +371 26400200; GPS: 57.29416, 25.22170
- 14 Žagarkalns.** Suusakeskus. GPS: 57.30075, 25.22960

Cīrulīši loodusrajad kolme vaatamisväärsusega:

- 15 Dzidravots,** GPS: 57.29991, 25.21921;
- 16 Spoguļu paljand.** GPS: 57.30088, 25.21973;
- 17 Zvanu paljand.** GPS: 57.30947, 25.22716
- 18 Cēsis.** GPS: 57.31314, 25.27159

TEENUSED

Majutus

- 1. Eglainese puhkemaja,** +371 29172332; GPS: 57.23838, 25.19108
 - 2. Kārļamuiža hotell,** +371 26165298; GPS: 57.24038, 25.21289
 - 3. Rakši hotell,** +371 20009098; GPS: 57.276279, 25.198577
 - 4. Kāmping Oškalns,** +371 20034344, GPS: 57.29385, 25.22674
 - 5. Kāmping Ozolkalns,** +371 26400200, GPS: 57.29416, 25.22170
 - 6. Puhkemaja Zābacīni,** +371 29119797, +371 28346374; GPS: 57.29626, 25.22873
 - 7. Kāmping Žagarkalns** (suvel). +371 26266266; GPS: 57.30077, 25.23045
- Cēsis: www.turisms.cesis.lv

Söögikohad

Cēsis: www.turisms.cesis.lv

- 1. "Zeit Cafe",** +371 25779944; GPS: 57.23608, 25.03759
- 2. "Vilhelmīnes dzirnavas",** +371 27551311; GPS: 57.23354, 25.04024
- 3. "Pie Jančuka",** +371 29149596; GPS: 57.23254, 25.04291

- 4. Līgatne rehabilitatsioonikeskuse kohvik,** +371 64161915, 26467747; GPS: 57.25558, 25.06879

Ühistransport

Regulaarne bussi- ja rongiliiklus Cēsis ja Augšlīgatne vahel (sõiduplaanid: www.1188.lv), bussiliiklus Augšlīgatne ja Līgatne ning Gaujasmala vahel (asub 6-7 km kaugusel) on veidi hõredam (u 7 korda päevas).

Poed

Līgatnes ja Cēsis. Kohv ja maiustused on saadaval Zvārte paljandi külastuskeskuses.

Puhkekohad

- 1. Mütoloogiaraada,** GPS: 57.25680, 25.06475
- 2. Skaļupes,** GPS: 57.25661, 25.07043
- 3. Kūku paljand,** GPS: 57.27170, 25.10940
- 4. Amata jõe ääres** (kāmping), GPS: 57.26188, 25.13985
- 5. Zvārte paljand,** GPS: 57.24718, 25.14408
- 6. Cīrulīši loodusrajad,** GPS: 57.30146, 25.22020

TURISMIINFO:

Līgatne turismiinfokeskus,

Līgatne, Springu tn 2, www.visittligatne.lv, +371 64153169, 29189707; GPS: 57.23352, 25.03968

Cēsis turismiinfokeskus,

Cēsis, Baznīcas laukums 1, www.turisms.cesis.lv, +371 28318318; GPS: 57.31268, 25.27169

LĀTI GAUJA RAHVUSPARK

CĒSIS-CAUNĪTES, 23 km

Muljetavaldavād liivakivipaljandid
Gauja jōel

Metsa matkarada kulgeb vāikestel metsateedel kuni „Lenči” kāmpinguni, tiirutab lābi muutuva maastiku Ērģeļu paljandini ja laskub siis Gauja jōe ūrgorgu. Pārast Ērģeļu paljandit suundub rada tagasi Cēsise suunas, kuid keerab Pieškalnsis āra Rāmnieki suunas, ūletades Gauja jōe. Olles mōōdunud Jāņrāmise kāmpingust, jōuab metsa matkarada ilusasse valgusrikkasse mānnimetsa ning kulgeb lābi metsa Caunītese turismitaluni. See on ūks kōige ilusamaid kohti Gauja jōe kallastel.

PRAKTILINE INFO

..... 23 km

⌚ 7-9 h

🚩 Gauja tn Cēsises Gauja jōe silla lāhedal

🚩 Caunītese turismitalu

📍 Cēsis (Peldu tn – Dzirnau tn – Upes tn) – Lenči kāmping – Ērģeļu paljand – Pieškalni – Rāmnieki – Caunītese turismitalu

Vāikesed metsa- ja kūlavaheteed, kruusateed, Ērģeļu paljandi juures puidust trepid.

Keskmīne

Gauja ūrgorus vōivad mōned trepid ja rajalōigud vihmaga, kevadel ja talvel olla libedad. Ole Ērģeļu paljandil ettevaatlīk! Gauja jōes ujumīne vōib olla ohtlīk!

Kahepāevasel teekonnal Cēsise ja Valmierā vahel pole ūhtegi poodi!

Cēsise kesklinnast saab Lenču tānavat pidi otse Ērģeļu paljandini. Kindlasti soovītame vōtta pāev vōi paar ning tutvuda Cēsise peamīste vaatamīsvāārsustega.

METSAD

Alustuseks kulgeb rada läbi Gauja kal-
laste hall-lepiku, kõrgematel kohtadel
kasvavad männikud ja kaasikud. Pärast
Rāmnieki silda ümbritsevad matkajat
peamiselt hõredad ja kuivad männimet-
sad. Sellistes metsades elavad taime- ja
loomaliigid (nt kivisisalik, palu-karukell,
kollad ja mitmed samblikud) on kohas-
tunud eluks just sellises toiteainevaeses
elupaigas ning ei jääkski mujal ellu. Neid
kuivi männimetsi ohustab metsamul-
dade järkjärguline viljakamaks muut-
mine. Peale tungivad uued liigid ning
mets muutub ajapikku tihedaks kuuse-
metsaks.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Cēsis.**
GPS: 57.31314, 25.27159
- "Silķes".** See on üle 200 aasta olnud
Jansoni skulptorite pere kodu; külastajad
saavad osaleda skulptuuri õpitubades.
+371 29124876, 26498912;
GPS: 57.31766, 25.23032
- Ērģeļu paljand.** Vaatekohast avaneb võrra-
tu vaade 700 m pikkusele liivakivipaljandi-
le ja kaunile loodusmaastikule.
GPS: 57.36081, 25.26076
- Rāmnieki.** Sild üle Gauja jõe.
GPS: 57.35745, 25.30126
- Toolitööstusmuuseum.** Võimalus tutvuda
Vaidava toolivalmistajate traditsioonidega
ning osaleda keraamika õpitubades.
+371 29481519; GPS: 57.39314, 25.36380

TEENUSED

Majutus

- Onn Ninierise järve kaldal,**
+371 29462628; GPS: 57.33574, 25.29324
 - Caunītese turismitalu,** +371 29284119;
GPS: 57.39839, 25.38180
 - Leimaņi puhkemaja,**
+371 22011560; GPS: 57.42975, 25.33619
- Cēsis:** www.turisms.cesis.lv
Kocēni piirkonnas: visit.koceni.lv

Söögikohad

Cēsis:
www.turisms.cesis.lv

Poed

Cēsis

Ühistransport

Bussiliiklus Cēsie ja Ērģeļu paljandite
vahel 3 korda päevas; kord päevas Cēsie
ja Rāmnieki vahel. Bussiliiklus Valmiera ja
Brieži (Caunītese turismitalule lähim bus-
sipeatus, asub u 3,5 km kaugusel) vahel
5-6 korda päevas.
Sõiduplaanid: www.1188.lv

Puhkekohad

- Kāmping Lenči,**
GPS: 57.35836, 25.23745
- Kāmping Jānrāmis,**
GPS: 57.36146, 25.30533
- Caunītese turismitalu,**
GPS: 57.39839, 25.38180

TURISMIINFO:

Cēsie turismiinfokeskus,
Cēsis, Baznīcas laukums 1,
www.turisms.cesis.lv,
+371 28318318;
GPS: 57.31268, 25.27169

Kocēni piirkond,
+371 28644530;
GPS: 57.52046, 25.33982

LÄTI GAUJA RAHVUSPARK

CAUNĪTES-VALMIERA, 20 km

Teel Valmierasse, rohelisse linna

Metsa matkarada suundub läbi lum mavate männimetsade ja märgalade, üle ja ümber kungaste ja mägede. Eriti ilus vaade Gauja jõe le avaneb Sietiņiezise paljandilt ning tasub võtta aega ja rännata siinsel Sietiņiezise matkarajal. Edasi viib rada läbi külamaastike ja metsade Valmierasse. Pärast Valmiera ümbersõitu kulgeb metsa matkarada kõnniteedel. Viimane lõik, mis algab vana Dzelzītise raudteesilla juurest ja viib Cēsise tänavani, kulgeb Gauja jõe äärsel metsarajal.

PRAKTIINE INFO

..... 20 km

6-8 h

Caunītese turismitalu

Valmiera, Cēsise tänava sild üle Gauja jõe

Caunītese turismitalu –
Sietiņiezis – Valmiera
ümbersõit – Jumaras tn –
Leona Paegles tn – Dzelzītise
raudteesild – Plostnieku tn

Väiksed metsa- või külava-
heteed, kruusateed, kõvakat-
tega teed. Valmieras ja selle
ümbruses mustkattega teed
ja kõnniteed, Sietiņiezise loo-
dusrajal metsateed ja puidust
trepid.

Kerge

Gauja jões ujumine võib olla
ohtlik! Ole Jumara ümbruse
kitsastel ja käänulistel teedel
ettevaatlik!

Kahepäevasel teekonnal
Cēsise ja Valmiera vahel pole
ühtegi poodi!

Soovitame sel rajalõigul võtta
päev või paar ning tutvuda
Valmiera vaatamisväärsustega.

METSAD

Mõnel pool on näha kase- ja kuusemetsad, ent peamiselt kulgeb metsa matkarada erineva viljakusega männimetsades. Sietīņiezise paljandi eripära on kõikvõimalike geoloogiliste vormide küllus: esindatud on väikesed koopad, nišid ja erosiooniorud, kuid ka võimsad sambalaadsed liivakivivormid. Nimi *Sietīņiezis* ('kurn') tuleneb ilmselt erakmesilaste arvukatest urgudest liivakivipaljandis, mistõttu näeb see välja otsekui sõel.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Sietīņiezise paljand ja matkarada.** Balti riikide suurim valge liivakivi paljand: 15 m kõrge ja 400 m pikk. GPS: 57.42784, 25.38644
- Sietīņiezise paljand.** GPS: 57.42660, 25.38583
- Allikas.** GPS: 57.46551, 25.38536
- Jumara jõgi.** Gauja rahvusparki servas. GPS: 57.50503, 25.37590
- Dzelzītise raudteesild.** 1911. aastal valminud Smiltene–Valmiera–Ainaži kitsarööpmelise raudtee sild üle Gauja jõe. Viimane rong sõitis siin 1971. aastal. GPS: 57.52842, 25.40833
- Ģīme loodusrada.** 440 m pikkune rada õpetab tundma maapinna, vee ja õhuga seotud teemasid. GPS: 57.53073, 25.40717
- Valmiera riigigümnaasium.** Hoone ehitati 1903. aastal. Hoonel oli E-tähe kujuline kuppel, nagu kirikul, sümboliseerides sõna 'evangeelium' esimest tähte. GPS: 57.53272, 25.40855
- Skulptuur „Valmiera poisid“.** Asub Vidzeme rakenduskõrgkooli kõrval. P. Rozītise romaani „Valmiera poisid“ järgi rajatud skulptuuri autor on T. Munkevič. GPS: 57.53467, 25.4241756
Teised Valmiera vaatamisväärsused on kirjeldatud 9. päeva juures.

TEENUSED

Majutus

1. Straupnieki puhkemaja,

+371 29423234;

GPS: 57.47729, 25.38022

Valmieras: www.visit.valmiera.lv

Poed

Valmieras:

www.visit.valmiera.lv/en/catering

Söögikohad

Valmieras: www.visit.valmiera.lv

Ühistransport

Bussiliiklus Valmiera ja Brieži (Caunītese turismitalu lähim bussipeatus asub u 3,5 km kaugusel) vahel 5-6 korda päevas.

Sõiduplaanid: www.1188.lv

Puhkekohad

1. Sietīņiezis, ▲

GPS: 57.42913, 25.38628

2. Piknikuplats,

GPS: 57.48385, 25.37946

3. Dzelzītise silla juures,

GPS: 57.52875, 25.40763

TURISMIINFO:

Kocēni piirkond,

+371 28644530;

GPS: 57.520463, 25.33982

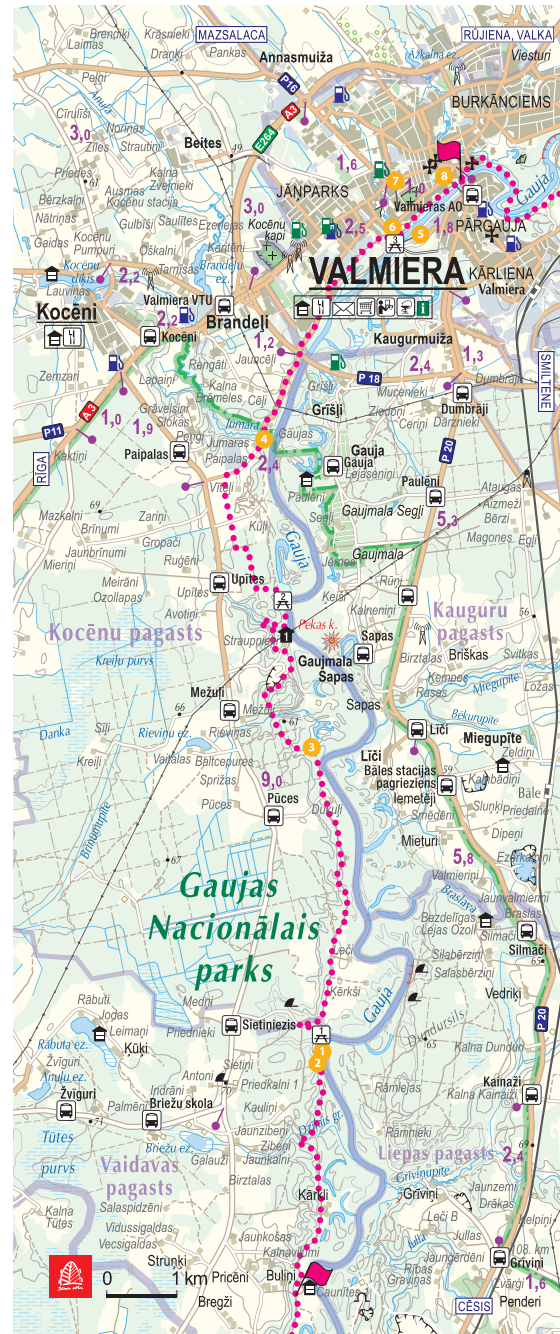
Valmiera turismiinfopunkt,

Valmiera, Rīga tn 10,

www.visit.valmiera.lv/en,

+371 64207177, 26332213;

GPS: 57.53866, 25.42130

PÕHJA-KOIVA METSAALA

VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- Koiva järskudel kallastel asuv **Tunnete Seikluspark** – kõrgel puude vahel kulgev rada ja Valmiera keskuses asuv paljajalu käimise rada
- Strenči külje all asuv **sild üle Koiva jõe**
- **Strenči** – traditsiooniline parvepoiste linn
- **Seda** – sotsialismiaegses ehitusstiilis valminud linn ja Stalini-aegne klassitsistlik arhitektuur
- Cirgaļi **sisemaaluited** ja **vaatetorn**
- **Zvārtava loss** – neogooti stiilis loss, ehitatud aastal 1881
- **Trapene lehiseallee**
- **Kalamecu-Markuzu orud** – maalilised orud koskede ja väikeste koobastega

LÄTI PÕHJA-GAUJA METSALA

PUUTUMATU VIDZEME METSALA

#9-13

Valmiera–Trapene, 123 km

Üks vähem asustatud ja metsasemaid alasid matkarajal. Metsades on rikkalikud seene- ja marjakohad, palju linde ja metsloomi. Gauja, Läti pikim jõgi, lookleb siin sisemaa luidete vahel, mida katavad hõredad, valgusküllased männimetsad. Maad katab põdrasamblik, mille heleda tooni tõttu tundub mets alati päikeseline. Kõrgematest kohtadest vaadates ilmuvad nähtavale maalilised vaated Gauja orule. Kohati ootavad matkajaid laiad heinamaad, mille keskel kasvavad vanad majesteetlikud tammed. Põllumaade ja metsade vahel on üksikud talud.

METSAD

Peamiselt eri vanuses männimetsad. Gauja jõe lähenees muutub metsamaastik kiiresti ning männid asenduvad tammede, saarte, jalakate, künnapuude, haabade ja musta lepaga. Siinsed männikud ja tammikud on peaaegu 200 aastat vanad. Põhja-Gauja (*Ziemeļgauja*) maastikukaitseala metsad on väga mitmekesised: jõe ääres kasvavad vanad või looduslikud okasmetsad, soometsad, lammimetsad (kujunenud perioodiliselt üle ujutatavatele lammisetele) ning tamme-jalaka-saare segametsad. Vanad ja haralised tammed näitavad, et siin laiusid omal ajal puisniidud, mida regulaarselt niideti või karjatati. Puu otsas on arvukalt lindude pesakaste, suurimad pesakastid on aga mõeldud siinsete metsade haruldasele elanikule pähklinäpile.

LÄTI PÕHJA-GAUJA

VALMIERA-STRENČI, 29 km

Piki Abulsi jõe kallast Strenčisse, parvepoiste pealinna

Matkarada suundub läbi Valmiera ajaloolise südame ja Atpūtase pargi, mis on matkajate ja kepikõndijate meelispaik. Seejärel ületab rada jalakäijate silla ning möödub Pauku männikust ja Baiļu mägedest. Siit alates langeb metsa matkarada kokku Abulsi matkarajaga, mis tiirutab jõe kallastel kuni jõuab Brenguļi pruulikojaani. Sealt edasi, pärast Pūpoli suvilarajooni, viib rada matkaja läbi ulatuslike inimasustusteta metsade. Raja esimene pool kulgeb läbi väikeste suvilarajoonide (nt Energētīkis, Saulītes, Sprīdītis, Gaujmaļi, Pūpoli ja Gaujaslāči), mis rajati nõukogude ajal Valmiera ja ümbruskonna inimeste suvitusaladeks. Ūdriņase lähedal läbib matkarada jõesängide labürindi ning keerab põhja poole, ületades Gauja jõe paatide vettelaskmis- ja puhkekoha juures. Strenči keskus on siit 1,5 km kaugusel. Osa päevateekonnast kulgeb Põhja-Gauja maastikukaitsealal.

PRAKTILINE INFO

..... 29 km

1 (pikk) päev või 2 päeva

Valmiera, Cēsise tn

Gauja sild Strenči lähedal

Valmiera (Cēsise tn) –
Atpūtas park – Vanšu sild –
Energētīkis – Brenguļi –
Pūpoli – Ūdriņi – Gauja sild
Strenči lähedal (Trikātase tn)

Metsarajad ja metsateed, kruusateed, asustatud piirkondades mustkatttega teed ja kõnniteed.

Kerge kuni mõõdukas, kui teekond jagada kahele päevale;

Raske, kui läbida see ühe päevaga.

Abulsi matkaraja kaldad on äärmiselt järsud.

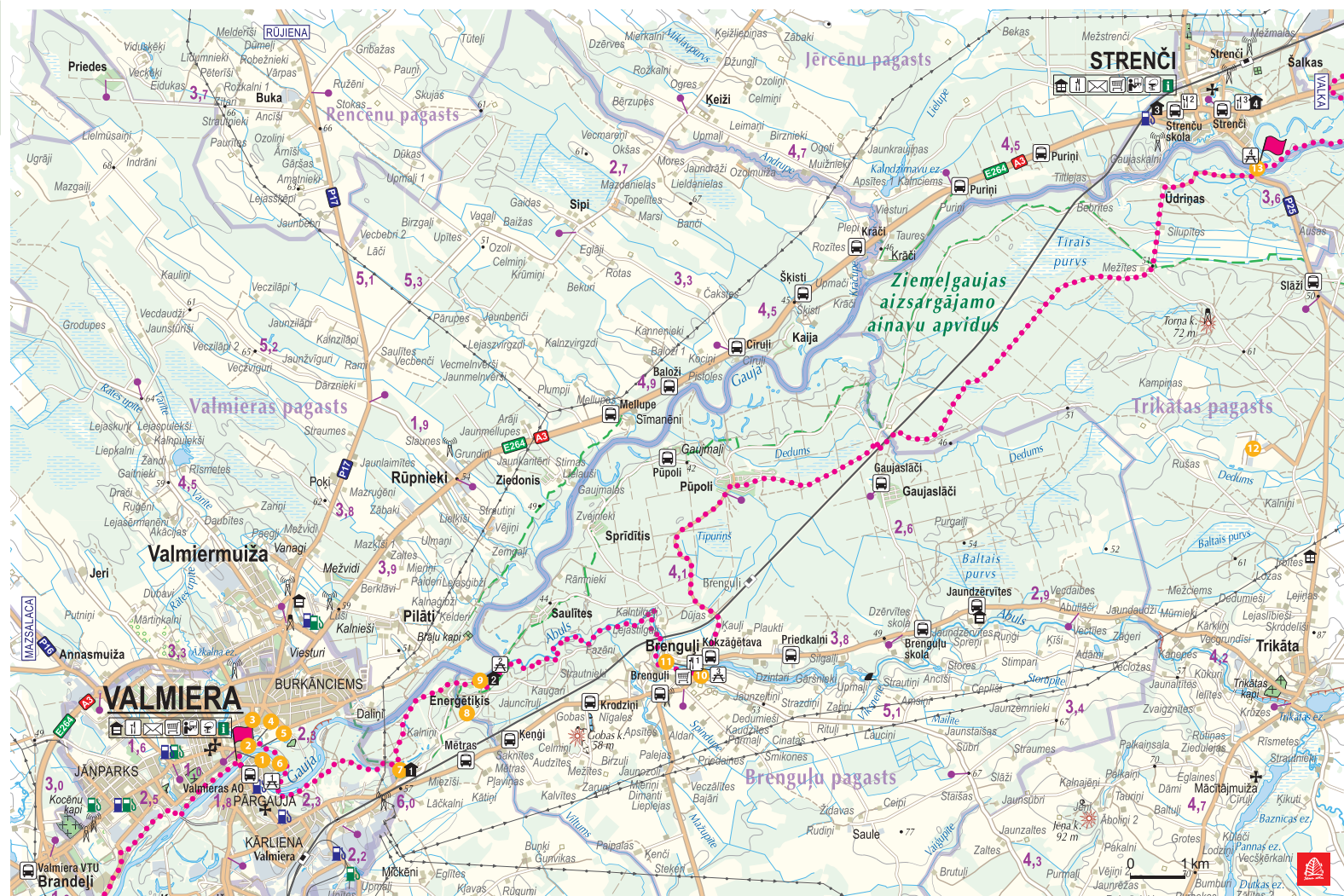
Ole raudtee ületamisel ja maantee ääres kõndides ettevaatlik!

Abulsi jõe kaldad on märjal ajal libedad!

Tugevad matkajad, kel pole rasket seljakotti, suudavad läbida teekonna ühe päevaga. Soovitatav on jagada teekond kahele päevale, ööbides Baiļu puhkekohas või Jaunarāji kempingus (u 6 km esimesel päeval ja 23 km teisel päeval). Hea võimalus tutvuda esimesel päeval Valmieraga. Brenguļisse võib sõita bussiga.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Riia värava varemed.** Keskaegse (15. saj) linnuse kindlustusfragmendid on eksponeeritud klaaspaneelide all. Kindluse visuaalne rekonstruktsioon on näha kõrvaloleva maja seinal.
GPS: 57.53795, 25.42328
- 2 Valmiera Püha Siimeoni kirik.** Kirikut hakati ehitama 1238. aastal, seda loetakse ka linna asutamisaajaks. Kirikutornis on vaateplatvorm.
+371 28472152; GPS: 57.53845, 25.42626
- 3 Liivi ordu lossivaremed.** 13.–17. sajand.
GPS: 57.538823, 25.427764
- 4 Valmiera muuseum.** Püsiekspositsioon käsitleb Valmiera ja ümbruskonna ajalugu. Hooajalised näitused, ürdiaed.
+371 64223620; GPS: 57.53930, 25.42893
- 5 Valterkalniņš.** 17. sajandil rajatud linna kaitsesüsteemi fragment. Puidust paviljonist avaneb vaade Gauja jõeile.
GPS: 57.53830, 25.43001
- 6 Kazu kärestik.** Aeruslaalomirada.
GPS: 57.53590, 25.43486
- 7 Baiļu māed.** Talvel suusanõlvad, suvel telkimisplats ja ürituste toimumise koht.
+371 29284119; GPS: 57.53447, 25.46863
- 8 Mazkalnēni turismitalu.** Tutvu mesilaste pidamisega, maitse talutoodangut ja võta osa teistest talu tegemistest.
+371 29393630; GPS: 57.54260, 25.48540
- 9 Bekuru hiigeltamm.** Jaunarājis, Gauja jõe ääres. Ümbermõõt 6,6 m.
GPS: 57.54729, 25.48923
- 10 Allikas.**
GPS: 57.54733, 25.54856

- 11 Brenguļi veejõu ja Brenguļi pruulikoda.** Jõu jaama juures on muljetavaldav kosk ning kõrts.
+371 64230272; GPS: 57.54847, 25.54679
- 12 Strenči puukool.** Üks kõige moodsama seemistamistehnoloogiaga puukooli kogu maailmas.
+371 29395418, 29413952; GPS: 57.57813, 25.69806
- 13 Gauja jõe sild Strenči lähedal.** Vanuselt teine raudbetonsild Lätis (1909).
GPS: 57.61861, 25.70123

SERVICES

Majutus

- 1. Baiļi puhkekeskus,**
+371 29284119; GPS: 57.53447, 25.46863
- 2. Kāmping Jaunarāji,**
+371 29121702, GPS: 57.54701, 25.49007
- 3. Strenči puhkemaja,**
+371 20242829; GPS: 57.62660, 25.67453
- 4. Ceļa viesnīca hostel,**
+371 20281058; GPS: 57.62690, 25.70106

Valmieras:
www.visit.valmiera.lv/en/accommodation

Söögikohad

- 1. Brenguļi pruulikoda,**
+371 64230272; GPS: 57.54834, 25.54839
- 2. Kohvik "Sanvik",**
+371 29178252; GPS: 57.62770, 25.68450
- 3. Kohvik "Irina & Madis",**
+371 29403948; GPS: 57.62800, 25.70060

Valmieras:
www.visit.valmiera.lv

Poed

Brenguļis, GPS: 57.54664, 25.54495
Strenči - 1, GPS: 57.62770, 25.68450
Strenči - 2, GPS: 57.62708, 25.68873
Valmieras.

Aptek

Aptek, GPS: 57.62721, 25.68439

Ühistransport

Regulaarne bussiliiklus Valmiera ja Strenči vahel, rong 2 korda päevas.
 Sõiduplaanid: www.1188.lv

Puhkekohad

- 1. Valmieras Gauja jõe ääres,**
GPS: 57.53317, 25.43224
- 2. Abulsi jõe suudmes,**
GPS: 57.54914, 25.49421
- 3. Brenguļi pruulikoda,**
+371 64230272; GPS: 57.54834, 25.54839
- 4. Strenči sild,**
GPS: 57.61923, 25.70014

TURISMIINFO:

Valmiera turismiinfopunkt,
 Valmiera, Rīga tn 10,
www.visit.valmiera.lv/en,
 +371 64207177, 26332213;
 GPS: 57.53866, 25.42130

Strenči turismiinfokeskus,
 Strenči, Rīga tn 7,
www.strencunovads.lv,
 +371 64715667, GPS: 57.62723, 25.68481

LÄTI PÕHJA-GAUJA

STRENČI – SPICU SILD, 27 km

Läbi ilusate Vidzeme metsade

Selles lõigus langeb metsa matkarada kokku Gauja matkarajaga, mis kulgeb otse Gauja jõe kallastel. Kahes kohas ületab metsa matkarada A3 maantee (enne Seda linna keeramist ja enne Kaučit – ole ettevaatlik!) ning jätkub väikestel metsateedel liiva-kruusakarjäärini, keerates seejärel Oliņasse suunduvale kruusateele. 3,5 km pärast keerab rada taas paremale ja suundub väikeseid ja üksildasi metsateid pidi Spicu sillani, kus Zemā saare ehk Madala saare juures avanevad Põhja-Gauja (Ziemeļgauja) maastikukaitseala kõige ilusamad vaated. Päevateekonna lõpus, kus maantee P24 kulgeb Spicu silda pidi üle Gauja jõe, on telkimis- ja piknikuplats.

PRAKTIILINE INFO

..... 27 km

1 (pikk) päev või 2 päeva

Gauja sild Strenči lähedal

Spicu sild Gauja jõel

Gauja matkarada – Kauči – Oliņas – Spicu sild

Peamiselt väiksed metsateed ja -rajad, kruusateed.

Keskmine mõõdukas, kui teekond jagada kahele päevale;

Raske, kui läbida see ühe päevaga.

Pärast Strenčit tuleb kaks korda ületada A3 maantee. Ole teed ületades ettevaatlik! Gauja jões ujumine võib olla ohtlik!

Strenči ja Gaujiena vahel (3–5 päeva teekond) pole ühtegi poodi ega toidukohta! Jälgi hoolikalt märgistust või kasuta GPX-faili, et mitte ära eksida.

Tugevad matkajad, kel pole rasket seljakotti, suudavad läbida teekonna ühe päevaga. Soovitav on jagada teekond kahele päevale, ööbides pärast Oliņast oleval telkimisplatsil, mis jääb umbes poolele teele.

LÄTI PÕHJA-GAUJA

SPICU SILD – ZAĶI, 31 km

Üle võimsate Cirgaļi luidete

Metsa matkarada kulgeb üle Spicu silla ja viib nelja Kokši järve juurde, mis on omavahel ühendatud väikese ojaga. Siin on telkimis- ja piknikuplats ning loodusrada. Ümbritsev loodus on väga kaunis ning metsad on täis häid söögiseeni. Pärast viimast Kokši järve, Dibenat, jõuab rada tunni või paari pärast Cirgaļi luitemassiivini ning ületab selle põhja-lõunasuunaliselt. Ülejäänud osa metsa matkarajast kulgeb läbi suure metsamassiivi, siin-seal on näha mõned üksiktalud või väikejärveld. Päevateekond lõpeb väikeses Zaķi külas. Külas puuduvad teenused, seega mõtle oma matka kavandades hoolikalt läbi kõik, mida vajad ning tee vastavad kokkulepped. Rada kulgeb Põhja-Gauja (Ziemeļgauja) maastikukaitsealal.

PRAKTIILINE INFO

..... 31 km

1 (pikk) päev või 2 päeva

Spicu sild Gauja jõel

Zaķi

Spicu sild – Kokši järved –
Cirgaļi luides – Zaķi

Väiksed metsateed ja -rajad,
kruusateed

Kerge, kui teekond jagada
kahele päevale;
Raske, kui läbida see ühe
päevaga.

Ole kännulistel kruusateedel
ettevaatlik!

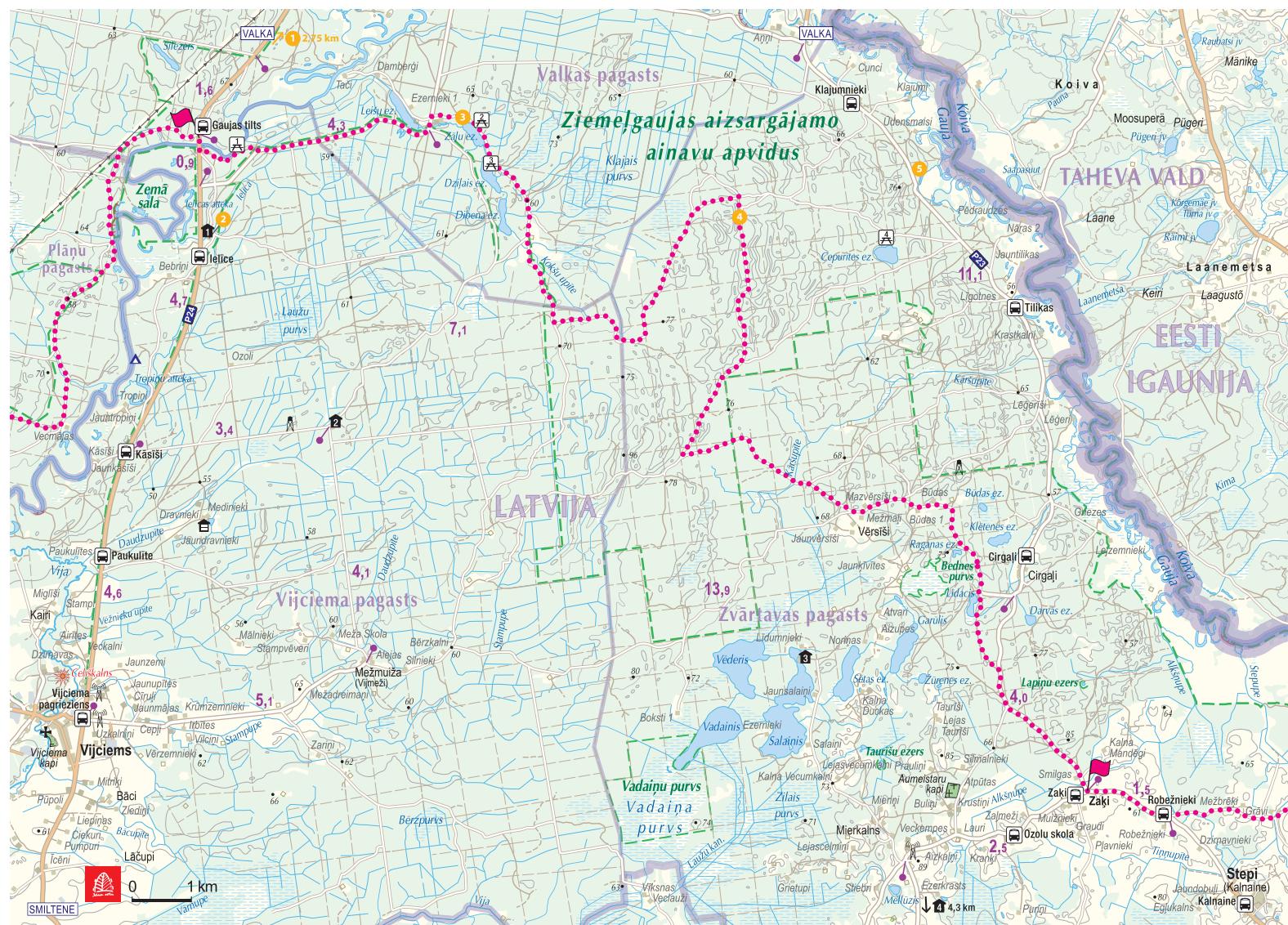

Lähimad majutusasutused
asuvad Zakist 5–8 km
raadiuses. Võid paluda
majutusasutusel sulle vastu
tulla või sõida Smiltene–
Gaujiena bussiga (kl 15.10; ei
ole käigus nädalavahetusel ja

riiklikel pühadel ja kl 19.15),
mis ühendab Zakit
Aumeisteri, Zvārtava ja
Gaujienaga. Nimetatud
kohtades on majutused.

Tugevad matkajad, kel pole
rasket seljakotti, suudavad
läbida teekonna ühe päevaga.
Soovitav on jagada teekond
kahele päevale, ööbides
Cepurite telkimisplatsil (u 3
km kaugusel metsa matkatee
marsruudist), mis asub umbes
pooltel teel.

METSAD

Metsarada viib läbi hõreda männimetsa, kus on mitmed haruldased elupaigad ja kooslused: samblikurikkad männimetsad, mis kasvavad vaid sisemaaluidetel ja mere ääres Piejūra madalikul. Siinsed männimetsad kõrguvad Cirkāļi luitemassiivil. Luited pärinevad viimase jääaja lõpust. Kujunenud maastik on eriliselt kaunis ja Lātis haruldane. Siin pesitseb metsis ning teda kohates ära sega teda, lahku vaikselt. Paljud suured männid on tähistatud valgete joontega – need on nn seemnepuud. Teadlased teevad siinsetes vanades metsatukkades uuringut CO² sidumisest. Mõnes paigas näed vanu mände, mille tüvedel on kalasabamustrikujulised jäljed. Need on tekkinud puude vaigutamisel möödunud sajandil.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Zīle ja Vekši loodusradjad.** Asuvad päevateekonna algusest u 4,5 km kaugusel. Kui suundud algus- või lõpp-punkti autoga, siis võiks ka need rajad läbi käia.
GPS: 57.70289, 26.04634
- Ielīcāse pārimustalu.** Pārineb 18.–19. sajandist. Tūpiline Vidzeme ūksiktalu-kompleks. +371 29461673;
GPS: 57.65790, 26.00147

- Kokšu loodusradjad.** 2,7 ja 4,5 kilometri pikkused hästi hooldatud rajad ümber Zāļu ja Dziļo järve.
GPS: 57.67506, 26.07358
- Cirkāļi sisemaaluitied.** Vōimas männimetsaga kaetud luitemas-siiv, mille pindala on u 30 km². Mōned luitied on ūle kilometri pikad ja 15–25 m kōrged.
GPS: 57.65866, 26.15087
- Cirkāļi vaatetorn.** 27 m kōrgusest tornist avaneb kaunis vaade kāānulisēle Gauja jōele ja selle lisājōge ning ūmbritsevatele niitudele ja metsadele.
GPS: 57.66448, 26.20078

TEENUSED

Majutus

- Ielīcāse talu,**
+371 29461673;
GPS: 57.65790, 26.00147
- Bergervilla puhkemaja,**
+371 2926847;
GPS: 57.62884, 26.03309
- Mednieki puhkekeskus,**
+371 25770081;
GPS: 57.59146, 26.16517
- Aumeisteri puhkemaja,**
+371 64728457;
GPS: 57.52333, 26.20361

Ūhistransport

P24 maantee on Spicu sillale lāhim peat-sul ielīcās. Valka–Smiltene marsruudil sōidab buss 3–5 korda pāēvas. Smiltene–Zākī–Gaujiena liinil sōidab buss kaks korda pāēvas. Sōiduplaanid: www.1188.lv

Puhkekohad

- Piknikuplats Gauja jōe āāres,** [maksimum 3]
GPS: 57.67161, 26.00984
 - Zāļu jārve āāres,**
GPS: 57.67439, 26.07481
 - Dziļaisē jārve āāres,**
GPS: 57.66783, 26.08152
 - Cepurīte jārve āāres,**
GPS: 57.6539, 26.19283
- Jārveārsetes puhkekohtades on telkimine lubatud.

TURISMIINFO:

Valka turismiinfopunkt,
Valka, Rīga tn 22,
www.visit.valka.lv/ee,
+371 64725522 vōi +371 26446602;
GPS: 57.77427, 26.01927

LÄTI
Põhja-Gauja

ZAĶI-GAUJiena, 15 km

Zvārtava linnusest Gaujienasse

1,5 km pärast Zaķi keerab metsa matkarada Sēļi-Vireši teelt (P23) kõrvale ning jätkub piki väikest külavaheteed kuni Zvārtavani, kus pikaallee otsas paistab Zvārtava mõis. Pärast Zvārtavat naaseb metsa matkarada teele nr P23 ning 2 km pärast suundub järsult ülesmäge jõudes Gaujiena (Koivaliina) keskusesse. Osa päevateekonnast kulgeb Põhja-Gauja (Ziemeļgauja) maastikukaitsealal.

PRAKTILINE INFO

..... 15 km

⌚ 5-7 h

🚩 Zaķi

🚩 Gaujiena

📍🚶 Zaķi-Zvārtava-Gaujiena

🌲🌳 Kruusateed; Gaujienas mustkattede teed

● Kerge

⚠️ Ole käänulistel kruusteedel ettevaatlik!

⚠️ Strenči ja Ape vahelisel lõigul pole ühtegi söögikohta ning Strenči ja Gaujiena vahel pole ühtegi poodi, seega varu piisavalt süüa ja juua.

METSAD

Siinses maastikus valdavad ulatuslikud põllud ja üksikute suurte lehtpuudega kaitsealused rohumaad. Sellistel puudel on eriline tähtsus paljude sambla- ja samblikuliikide jaoks, samuti selgrootutele, nt erakmesilane ja kuldpõrnikas. Mõlemad liigid on nn võtmeliigid, kelle olemasolu viitab, et elupaik sobib ka sadadele teistele liikidele. Siin kasvab palju erinevaid puuliike: mänd, kask, lepp, kuusk. Lindudest elutsevad siin öösorr, vööt-pöösälind, aed-roolind, soo-roolind jt.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1. Zvārtava mōis.**
Uusgooti stiilis mōis on ehitatud 1881. aastal. Lāti kunstnike liidu residents ja sūmpoosiumipaik.
+371 29454543; GPS: 57.53719, 26.36903
- 2. Gaujiena loodusrada.**
6 km pikkune matkarada tutvustab kohalikku kultuuripārandit ning dolo-miidipaljandeid, allikaid ja Pōhja-Gauja orule tūūpilisi maastikke. Maastik on vāga vaheldusrikas ja liigiliselt mitmekesine.
GPS: 57.521319, 26.39031
- 3. Baznīckalns.**
Māelt avaneb imeline vaade Gauja orule.
GPS: 57.51712, 26.39571
- 4. Gaujiena (Koivaliina) mōis ja park.**
Parun Julius von Wulff pidas Gaujienat Euroopa keskpunktiks. Klassitsistlik peahoone, kōrvalhooned ja park.
GPS: 57.51438, 26.39730
- 5. Jāzeps Vītolsi memoriaalmuuseum "Anniņas".**
"Koivaliina on mu paradīis..." on ēelnud helilooja Jāzeps Vītols.
+371 29247772; GPS: 57.51327, 26.39852

TEENUSED

Majutus

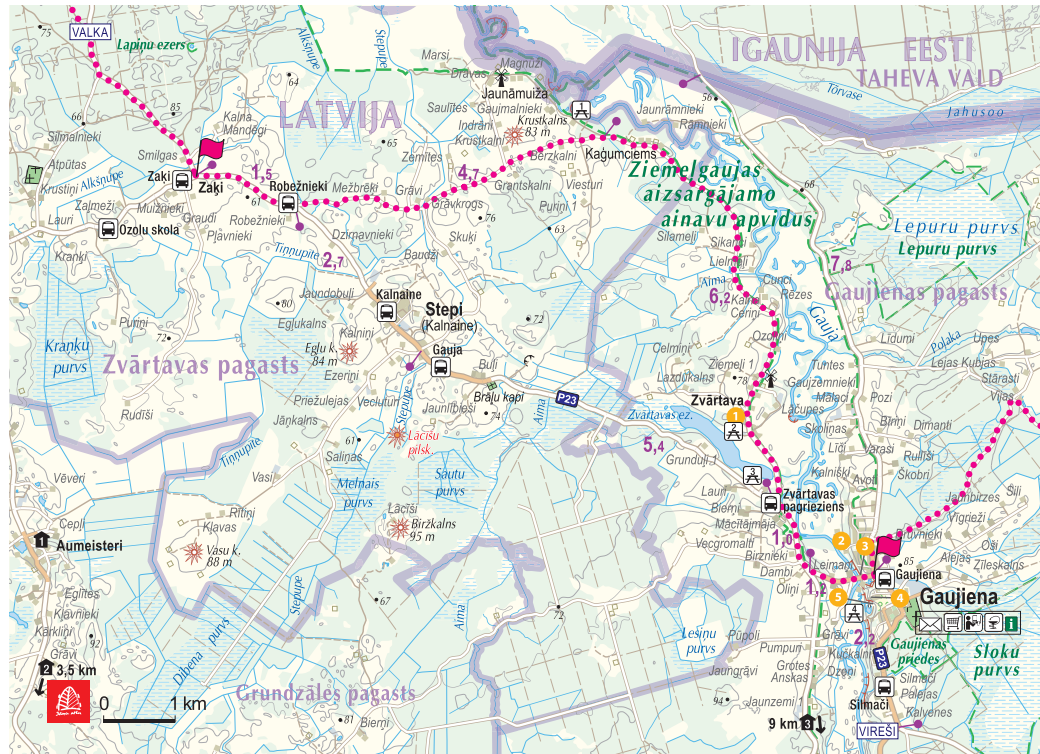
- 1. Aumeisteri kūlalistemaja,**
+371 64728457;
GPS: 57.52333, 26.20361
- 2. Trīssalīnase puhkekeskus,**
+371 29477124;
GPS: 57.49106, 26.21902
- 3. Jaunzilākši kūlalistemaja,**
+371 29204530;
GPS: 57.45685, 26.30313

Poed

Gaujienas,
GPS: 57.51726, 26.39951

Apteek

Gaujienas,
GPS: 57.51897, 26.39866

Ūhistransport

Bussiliiklus Smiltene-Zaķi-Gaujiena marsruudil 2 korda pāevas.
Sōiduplaanid: www.1188.lv

Puhkekohad

- 1. Rozītes,**
+371 20237377;
GPS: 57.57579, 26.33419
- 2. Zvārtava mōis,**
+371 26628302;
GPS: 57.53719, 26.36903
- 3. Zvārtava jārve āāres,**
GPS: 57.52923, 26.37142
- 4. Gaujienas,**
GPS: 57.51199, 26.39348

TURISMIINFO:

Valka turismiinfopunkt,
Valka, Rīga tn 22,
www.visit.valka.lv/ee,
+371 64725522 or +371 26446602;
GPS: 57.77427, 26.01927

Gaujiena turismiinfokeskus,
Gaujiena, "Pilskalni",
www.apesnovads.lv/turisms-apesnovads/,
+371 64381601 vōi +371 28386923;
GPS: 57.51490, 26.39924

LÄTI PÕHJA-GAUJA

GAUJIENA-TRAPENE, 21 km

Piki Läti pikimat lehisealleed Trapenesse

Gaujiena ja Līzespasts vaheline teelõik kulgeb läbi üksildaste metsade, mida ümbritsevad suured sood. Ainus asula on Mežciems, üksiktalud puuduvad. Umbes viiekilomeetrine lõik Līzespastsist Trapenesse kulgeb läbi avatud põllumajandusmaastike, mida iseloomustavad lopsakad niidud ja Alūksne kõrgustiku lääneosale omased maastikud. Umbes pool sellest 5 km lõigust kulgeb piki imelist Trapene lehisealleed.

PRAKTIINE INFO

..... 21 km

⌚ 7-9 h

🚩 Gaujiena

🚩 Trapene

📍🚩 Gaujiena-Līzespasts-Trapene

🌲🌲 Peamiselt kruusateed.
Līzespasts ja Trapene vahel
mustkattega teed.

🟡 Kerge

⚠️ Mööda Trapene lehisealleed
kulgev autotee on kitsas
ja käänuline, seega
ole ettevaatlik ja järgi
ohutusreegleid!

❗ Ainsad poed asuvad algus- ja
lõpp-punkti. Strenči ja Ape
vahel pole ühtegi söögikohta.

🚶🚶 Līzespasts-Trapene vahelise
lõigu võib läbida öhtuse
bussiga.

METSAD

Gaujienast edasi kulgeb metsa matkarada mitmete suurte soode vahel: siin laiuvad Melsala, Sloka, Kaulezeri ja Tetersala sood, mille keskel asub Pariis (endine mõisnik armastas oma karjaste majad nimetada Euroopa suurlinnade järgil). Sageli näeb siin tiirutamas hiireviud ja teisi röövlind. Siin asuvad arvukad olulise kaitsetähtsusega elupaigad: rabad, sood, vanad okasmetsad, vanad laialehised segametsad. Trapene lähedal kasvab kaitsealune lehiseallee, kus paljud puud on muljetavaldavalt suured. Allee on eriliselt tähtis putukaliikide mitmekesisuse seisukohast.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Kalamecu-Markūzu orud.**
Imekaunid orud on kõige huvitavamad kevadiste sulavete ja sadude aegu, mil moodustuvad arvukad joad ja kärestikud.
GPS: 57.54597, 26.44651
- Līzespasts postijaam ja kõrts.**
Riia-Pihkva maantee äärde rajatud hooned ehitati 19. sajandi algul.
GPS: 57.47620, 26.52625
- Trapene lehiseallee.**
Läti kõige võimsam ja pikem lehiseallee asub Līzespasts-Bormanmuiža teel.
GPS: 57.456277, 26.564985

- Parun Wulffi Bormanmuiža mõis.**
Alates 1934. aastast asub hoones Trapene rahvamaja, nüüd kultuurikeskus. Keskuse kõrval on kirjanik Linards Laicensi kuju.
GPS: 57.44949, 26.59496
- Trapene pärandkultuurikeskus.**
Osa ekspositsioonist on pühendatud kohalikule kirjanikule ja poedile Ojārs Vācietisele. Salvestistelt saad kuulata poeti oma luuletusi esitamas.
+371 25413403; GPS: 57.44840, 26.58960
- Vanakraamimuseum „Fazāni”.**
Kollektsiooni kuulub u 40 000 eset. Vanim ese on u 300-aastane külmkapp, mis kuulus baltisaksa haritlasele Ernst Glückile.
+371 29498605; GPS: 57.44815, 26.59789

TEENUSED

Majutus

- Jaunzilākši külastemaja,**
+37129204530;
GPS: 57.45685, 26.30313
- Jaunvosi puhkemaja,**
+371 64355346 või +371 26116845;
GPS: 57.51246, 26.67812
- Kalpaki külastemaja,**
+371 29160419;
GPS: 57.51563, 26.68708

Apteek

Gaujienas,
GPS: 57.51897, 26.39866

Poed

Gaujienas,
GPS: 57.51726, 26.39951
Trapenes,
GPS: 57.45059, 26.59204

Ühistransport

Bussiliiklus Gaujiena ja Trapene vahel kord päevas hommikuti;
Līzespasts ja Trapene vahel olenevalt nädalapäevast 1–3 korda päevas.
Sõiduplaanid: www.1188.lv

Puhkekohad

1. Gaujienas,
GPS: 57.51199, 26.39348

TURISMIINFO:

Gaujiena turismiinfokeskus,
Gaujiena, “Pilskalni”,
www.apesnovads.lv/turisms-apesnovads/,
+371 64381601 või +371 28386923;
GPS: 57.51490, 26.39924

VECLAICENE METSAALA

VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- **Alūksne kõrgustiku** maastik küngaste ja järvedega
- **Ape ajalooline keskus** – dolomiithooned ja munakiviteed
- **Korneti-Peļli ürgorg** – Läti üks muljetavaldavamaid liustiku sulamisel tekkinud maastikke
- **Drusku linnamägi** ja **Dzērve mäe vaatetorn**
- **Nõiakaljud** Vaidava jõe kaldal

LÄTI VECLAICENE (VANA-LAITSNA) METSAALA

PÕHJA-LÄTI KAUNEIM
KUPPELMAASTIK

#14-15

Trapene–Korneti, 44 km

Matkarada läbib Alüksne kõrgustikku. See on üks raja raskemaid lõike, sest maastik on ebatasane ja künklik. Siin on palju liustiku sulamisel tekkinud orge ja künkaid, millelt avanevad avarad panoraamvaated ja kust võib näha isegi Eestit ja Suurt Munamäge. Kõige kaunimad vaated on siin kevadel, kui õitsevad võililled ja sügisel, kui värvuvad puude lehed. Kõrgematele küngastele rajati tuhanded aastad tagasi linnuseid, et õigeaegselt näha vaenlaste tulekut. Matkarada põikab korraks Eestisse, maaliliste metsajärvede ja vaatetorniga Paganamaale, et siis Läti kaudu piiripunkti viia.

LÄTI
VECLAICENE

TRAPENE-APE, 19 km

Apesse, kus Vaidava jõe kallastel elasid nõiad

Esimesed 6 km kulgevad maanteel P44, seejärel keerab matkarada põhja suunas Ādamsi-Ape tee. 4 km enne Riia-Pihkva maanteele jõudmist läbib metsa matkarada võimsa paksu metsa, mis on populaarne marja- ja seenemets. Pärast Riia-Pihkva maanteed kulgeb rada läbi põllumajandusmaastiku, ületab endise Ape-Valka kitsarööpmelise raudteetammi ning jõuab välja Ape, ühe Läti väikseima linna keskusesse.

PRAKTLINE INFO

..... 19 km

⌚ 6-8 h

🚩 Trapene

🚩 Ape

📍🚶 Trapene-Ādams-Ape

🌲 Peamiselt kruusateed, Trapenes ja Apes mustkattedega teed

🟩 Kerge

⚠️ Ole käänulistel teedel ja Riia-Pihkva maanteel ületades ettevaatlik!

❗ Ainsad poed asuvad algus- ja lõpp-punktis. Kohvik Krodziņš Apes on avatud 12-16, nädalavahetusel suletud.

6

Trapenest edasi kulgeb rada mitmekeisisel maastikul, kus põllud vahelduvad metsatukkade ja -massiividega. Suvisel ajal võib siin lendamas näha väike-konnakotkast. See liik eelistab just sellist vahelduvat maastikku. Väike-konnakotkas pesitseb sega- ja lehtmetsade servades, kuid toitu jahib niitudel ja sööti jäetud maadel, harvemini metsades ja põldudel. Metsas kõndides ole valmis kohtuma teiste inimestega, sest siinseid metsi armastavad ühtviisi nii korilased kui ka orienteerujad. Siin künklikul maastikul valdavad kuivad metsad, kus domineeriv puuliik on mänd.

- 1 **Ape ajalooline keskus.**
Paekivihooned ja munakivitee
Pasta tänaval.
GPS: 57.53932, 26.69407
- 2 **E. Zālīte majamuuseum.**
Majas on eksponeeritud kirjaniku
isiklikud esemed.
+371 2649325; GPS: 57.54103, 26.68622
- 3 **Minimänd.**
Ilmselt Läti väikseim määnd, mil on
erilise kujuga oksad.
GPS: 57.54189, 26.69801
- 4 **Kirjanik Elīna Zālīte kuju.**
Pronksist kuju taastati 2016. aastal
annetuste abil.
GPS: 57.54076, 26.70601
- 5 **Vaidava loodusrada.**
1,5 km pikkune rada Vaidava jõe ääres.
GPS: 57.54026, 26.70708
- 6 **Raganu paljandid.**
8–10 m kõrgused ja kuni 100 m pikkused
paljandid Vaidava jõe kaldal.
GPS: 57.53994, 26.70764
- 7 **Dzenīši remmelgas.**
Baltimaade suurim hõberemmelgas.
Puu läbimõõt on 8,3 m.
GPS: 57.54306, 26.71618

 Majutus

1. Jaunvosi puhkemaja,
+371 64355346, 26.116845;
GPS: 57.51246, 26.67812

2. Kalpaki puhkemaja,
+371 29160419;
GPS: 57.51563, 26.68708

 Söögikohad
1. Kohvik “Krodziņš”,
+371 26594554;
GPS: 57.53746. 26.69592

 Poed
Trapenes,
GPS: 57.45059, 26.59204
Poed Ape keskuses,
GPS: 57.53929, 26.69412

 Aptek
Apes,
GPS: 57.53985, 26.69570

 Ühistransport

Bussiliiklus Trapene ja Ape vahel A2 maanteel kord päevas, v.a laupäeval ja pühapäeval.

Bussiliiklus Līzespasti ja Ape vahel A2 maanteel 5–7 korda päevas.

Sõiduplaanid: www.1188.lv

 Puhkekohad
Apē puhkekoht
+371 26595683;
GPS: 57.53911, 26.71589

TURISMIINFO:

Gaujiena turismiinfokeskus,
Gaujiena, "Pitskalni",
[www.apesnovads.lv/turisms-apes-](http://www.apesnovads.lv/turisms-apesnovads/)
[novads/](http://www.apesnovads.lv/turisms-apesnovads/),
+371 64381601 või +371 28386923;
GPS: 57.51490, 26.39924

Ape turismiinfokeskus,
Ape, Skolas tn 4,
www.apesnovads.lv/turisms-apes-novads/,
+371 29131404;
GPS: 57.53756, 26.69277

5

METSAD

Erinevad metsatüübid (männikud, kaasikud, kuusikud, lepike, haavikud) on koduks erinevatele kaitsealustele linnuliikidele, nt laanepüü ja värbkakk. Siin elutsevad ka mitmed nahkhiireliigid. Pärast Dauškāni kulgeb metsa matkarada läbi Veclaicene maastikukaitseala, mis on loodud Põhja-Vidzeme kultuurmaastike ja looduspärandi kaitseks. Korneiti-Peļi looduskaitseala on loodud nõlvametsade ja oksametsade kaitseks. Seda iseloomustavad okas-, sega- ja lehtmetsas ning ulatuslikud väetatud rohumaad.

**LÄTI
VECLAICENE****APE – PAGANAMAA – KORNETI –
LÄTI-EESTI PIIR, 25 km**

Läbi Korneiti-Peļi vagumuse ja Paganamaa

Pärast Ape kulgeb metsa matkarada künklikul põllumajandusmaastikul, siis siseneb pimedasse metsamassiivi, mida siin seal ilmestavad sinised veesilmad. Peļist edasi langeb metsa matkarada kokku Peļi matkarajaga, ületab Eesti-Läti piiri ning lookleb 2 km ulatuses Eesti territooriumil, Paganamaal Liivajärve, Sarapuujärve ja Kikkajärve kallastel. Seejärel laskub rada Korneiti-Peļi liustikutekkelisse orgu. See on üks Läti kõige muljetavaldavamaid orge. Seejärel naaseb metsa matkarada Lätti ja viib üle künkliku maastiku kõrgele Drusku linnamäele. Päevateekond lõpeb Korneitis, kust on Eesti-Läti piirini veidi alla 3 km. Tee sinna viib mööda kaunistest Suure-Palkna (Lielais Baltiņš) ja Väike-Palkna (Mazais Baltiņš) järvedest. See osa teekonnast asub Veclaicene (Vana-Laitsna) maastikukaitsealal.

PRAKTILINE INFO

..... 25 km

⌚ 8-10 h

🚩 Ape

🚩 Korneiti või Läti-Eesti piir. Piirile kõige lähem ühistranspordipeatus on Korneitis (2,6 km piirist).

Ape – Dauškāni – Peļi – Paganamaa – Renci – Druskas – Korneiti – Läti-Eesti piir

Kruusateed, metsarajad, loodusrajad, puidust trepid, Apes ja Korneitis kõnniteed.

Raske ühe päevaga matkates

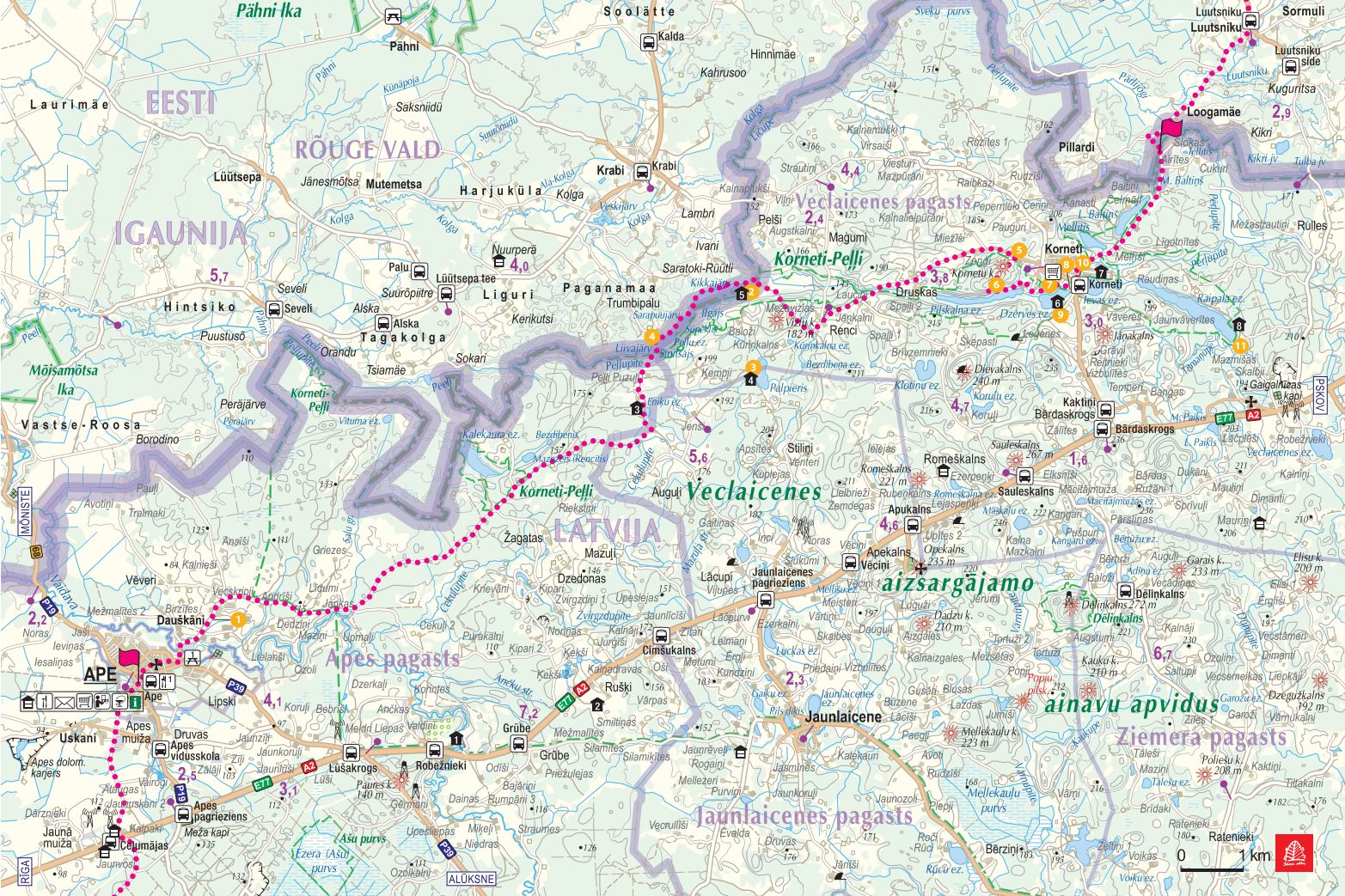
Niiskel ajal võivad orgude ja mägede nõlvad olla libedad.

Rada ületab Eesti-Läti piiri, kulgedes vahepeal 2 km ulatuses Eesti territooriumil. Kanna kaasas isikut tõendavat dokumenti. Ainsad poed asuvad Apes ja Korneitis. Ape ja Eesti-Läti piiri vahel ning edasi Haanja poole (2–3 päeva teekond) pole ühtegi söögikohta.

Selle lõigu võib jagada kaheks, ööbides mõnes rajalähedases majutuskohas.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Ape linna vaatamisväärsused on kirjeldatud 14. päeva juures.
- Ape motokrossirada.** Vaidava Karika rada. GPS: 57.54658, 26.71369
 - Pelji matkarada.** 7 km pikkune rada 7 järve ääres. Rada ületab kahel korral Eesti-Läti piiri. GPS: 57.59146, 26.86182
 - Ilgäjs-Naudase kivirada.** 4,5 km pikkune matkarada Ilgäjs järve äärest Naudase kivini (Rahakivi). Legendi järgi matsid Põhjasõja ajal Rootsi sõdurid kivi alla raha. GPS: 57.57989, 26.86189
 - Paganamaa matkarada ja vaatetorn.** Asub Eestis. GPS: 57.58508, 26.83473
 - Drusku linnamäe matkarada.** 3,5 km pikkune looklev matkarada. GPS: 57.59458, 26.93307
 - Drusku linnamägi.** Linnamäe järsu edelanõlva kõrgus on 90 m alloleva Pilskalni järve pinnast. See on Läti kõrgeim ja järsunõlvalisim linnamägi. GPS: 57.59080, 26.92644
 - Dzërve mäe (Kuremäe) vaatetorn.** 27 m kõrgusest vaatetornist avaneb ilus vaade Haanja kõrgustiku maastikule, näha on ka Suur Munamägi. GPS: 57.58977, 26.94185
 - Veclaicene vallamuseum.** Näitus Vec-laicene (Vana-Laitsna) looduse, inimeste, ajaloo, etnograafia ja hariduse kohta. +371 29347398; GPS: 57.58978, 26.947299
 - Mucenieki ratsatalu.** Ratsutamine ja hobuvankrisõidud. +371 26391443; GPS: 57.58575, 26.94435

- Raipalsi järvede matkarada.** 7,5 km pikkune matkarada moodub kolmest maalilisest Alüksne väikejärvest: Raipals, Trumultits ja Ieva. GPS: 57.59003, 26.94877
- Mišase mesindusmuseum.** Muuseumis kogutakse ja restaureeritakse vanu mesindustarbeid ja fotosid ning uuritakse mesindusega seonduvaid traditsioone. +371 26699005; GPS: 57.58016, 26.99209

TEENUSED

Majutus

- Grübe puhkekeskus,** +371 20379986 või +371 29496005; GPS: 57.52662, 26.77583
- Kalnaruški puhkemaja,** +371 26594554; GPS: 57.53209, 26.81650
- Eniki järve loodusmaja,** +371 29130280, 25442335; GPS: 57.57462, 26.83133
- Palpieri järve loodusmaja,** +371 29130280, 25442335; GPS: 57.57901, 26.86135
- Ilgäjsi järve loodusmaja,** +371 29130280 või +371 25442335; GPS: 57.59046, 26.86270
- Dzërve järvemaja,** +371 28382899; GPS: 57.58717, 26.94405
- Ezerliči puhkemaja,** +371 26186570; GPS: 57.59064, 26.95559
- Raipalsi järve loodusmaja,** +371 29130280 või +371 25442335; GPS: 57.58247, 26.99149

Apteek

Apes, GPS: 57.53985, 26.69570

Söögikohad

1. Kohvik "Krodziņš", +371 26594554; GPS: 57.53746, 26.69592

Poed

Ape keskuses, GPS: 57.53929, 26.69412

Kornetis, GPS: 57.591466, 26.94432

Ühistransport

Bussiliiklus Riia ja Ape vahel kaks korda päevas; Korneti ja Alüksne vahel kaks korda päevas, v.a laupäeval ja pühapäeval. Bussiliiklus Alüksne ja Riia vahel 5-7 korda päevas. Sõiduplaanid: www.1188.lv

Puhkekohad

1. Raganu paljandid, GPS: 57.54036, 26.70717

TURISMIINFO:

Ape turismiinfokeskus,

Ape, Skolas tn 4, www.apesnovads.lv/turisms-apes-novads/, +371 29131404; GPS: 57.53756, 26.69277

Alüksne turismiinfokeskus,

Alüksne, Pils tn 25 a, www.visitaluksne.lv +371 25442335 või +371 29130280; GPS: 57.42447, 27.04878

Veclaicene kihelkond,

www.veclaicene.lv, +371 29347398; GPS: 57.59009, 26.94803

Korneti turismiinfopunkt, "Vainagi", Korneti, Veclaicene kihelkond, Alüksne piirkond, GPS: 57.58999, 26.94831

HAANJA KÕRGUSTIKU VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- **Haanja looduspark** – vahelduvad vaated ja kaunis loodus
- **Suure Munamäe vaatetorn**
- Baltimaade **kõige kõrgemas kohas asuv** kohvik
- **Traditsiooniline suitsusaun** – UNESCO vaimne kultuuripärand
- **Nopri talu** – kohalik piimatoodete tootja
- Vana-Vastseliina piiskopilinnuse **varemed ja palverännumaja**
- National Geographicu **kollased aknad** Haanjas ja Vana-Vastseliinas

EESTI HAANJA KÕRGUSTIK

SUUR MUNAMÄGI HAANJA LOODUSPARGIS –
BALTIMAADE KÕRGEIM TIPP

#16-18

Loogamäe – Vana-Vastseliina, 54 km

Haanja kõrgustiku maastikku on 50 km raadiuses kõige paremini näha Suure Munamäe vaatetornist. Suure Munamäe kõrgus on 318 m merepinnast ja see on Baltimaade kõrgeim tipp. Matkarada kulgeb mööda väikseid külavaheteid. Metsad vahelduvad siin põllumaade ja hajataludega.

#16 LOOGAMÄE-HAANJA (Suur Munamägi)

EESTI
HAANJA

LOOGAMÄE-HAANJA (Suur Munamägi), 23 km

Teel Suurele Munamäele, Balti riikide
kõrgeimasse tippu

Pärast seda, kui metsa matkarada ületab mööda väikest külavaheteed Eesti-Läti piiri, kulgeb rada külateedel, möödub üksikutest taludest ja väikeküladest, seejärel ronib mööda Haanja kõrgustiku läänekülge üha kõrgemale kuni jõuab välja Suurele Munamäele. See on kogu Riiast Tallinna suunduva matkaraja kõrgeim punkt. Võta aega, et nautida Haanja kauneid maastikke ja kohalikke roogi.

PRAKTIINE INFO

..... 23 km

⌚ 7-9 h

🚩 Eesti-Läti piir Mazais Baltiņši järve ja Loogamäe vahel

🚩 Haanja, Suur Munamägi

📍 Loogamäe-Luutsniku-Viitina-Haanja

Kruusateed ja mustkattedega teed. Trepid Suure Munamäe tippu.

Keskmine

Ole väikestel ja käänulistel külavaheteedel ettevaatlik!

Ainsad kohad, kus süüa ja poes käia, asuvad Haanjas.

METSAD

Eestis algab rada Väike-Palkna maastiku-kaitseala vanades laanemetsades. Edasi kulgeb rada mööda väiksemaid ja suuremaid teid Haanja kõrgustiku kultuurimaastikus, kus võib kõikjal näha metsaga kaetud kupleid. Suuremad metsamassiivid on Saluora, Mahtja ja Haanja külas. Enamik neist metsadest on viljakal mul-lal kasvavad laanemetsad, kuid leidub ka üksikuid salumetsa kilde. Maastik on vaheldusrikas ja teedevõrk tihe. Asustus on hajutatud eraldunud sumbküladesse. Nõgude ja kallakute tõttu on teed käänulised.

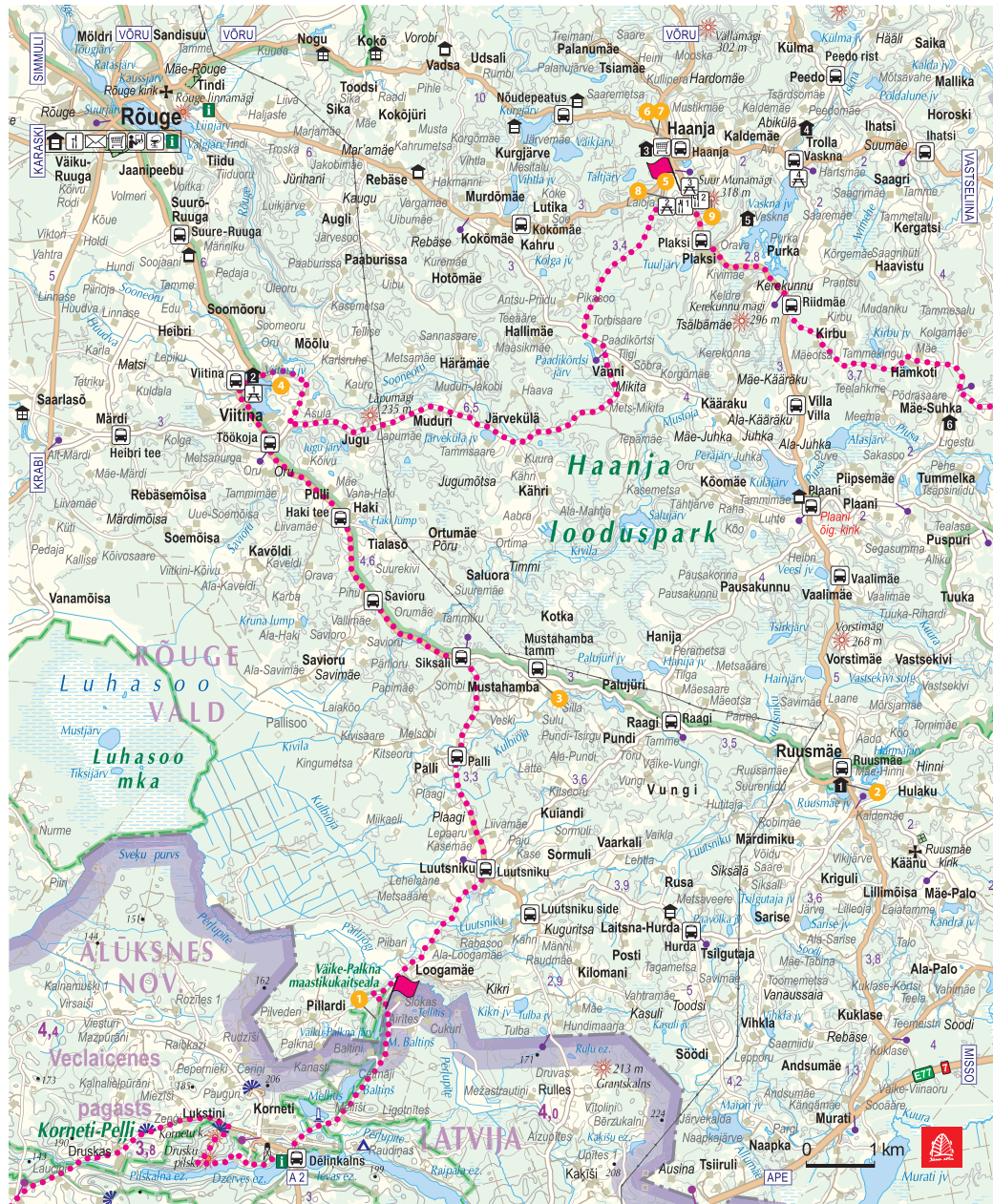
VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Väike-Palkna maastikukaitseala.** Ala asub Läti Vabariigi piiri ääres Haanja vallas ja moodustab ühtse terviku Lätis asuva kaitsealaga. GPS: 57.6083, 26.9716
- 2 Rogosi mõis.** 17.–19. sajandist pärinev mõis on ainus säilinud linnamõis Eestis. GPS: 57.6361, 27.0880
- 3 Mustahamba tamm.** Puu ümbermõõt on 6,65 m ja kõrgus 25 m, tamm arvatakse olevat üle 350 aasta vana. GPS: 57.65165, 27.01322
- 4 Viitina mõis (ja park).** Viitina mõis oli rüütlimõis, mida esmakordselt mainitakse 1542. GPS: 57.6927, 26.9458
- 5 Haanja looduspark.** Ligikaudu 18% looduspargi territooriumist asub kõrgemal kui 250 meetrit merepinnast. Siin asuvad Baltimaade kõrgeim tipp Suur Munamägi (318 m) ja Eesti sügavaim järv Rõuge Suurjärv (38 m). GPS: 57.7166, 27.0499
- 6 Haanja puhke- ja spordikeskus.** Haanja murdmaasuusarajad sobivad nii algajatele kui ka kogunud suusatajatele. Puhkeskuse kõrval on lasketiir laskesuusatamise austajatele. GPS: 57.7227, 27.0488
- 7 Haanja kettagolfi (disc golf) park.** Pargis on peaaegu 2 km pikkusel rajal kokku 18 korvi. Ideaalne rada juba kogenumatele mängijatele. GPS: 57.7227, 27.04888
- 8 National Geographicu kollane aken.** Kollane raam tõmbab külaliste tähelepanu Lõuna-Eesti erilistesse paikadesse, ajalooliste sündmuste, traditsioonide, kultuuri ja looduse juurde ning jutustab kohalike inimeste lugu. GPS: 57.71374, 27.05497
- 9 Suur Munamägi.** Baltikumi kõrgeim punkt (318 m) pakub külastajatele suurepärase 50 km pikkuse vaate Eesti loodusele. GPS: 57.71397, 27.05994

TEENUSED

Majutus

- 1. Rogosi mõis,**
+372 5051547; GPS: 57.63580, 27.08830
- 2. Viitina puhkemaja,**
+372 5248067; GPS: 57.69100, 26.94540

- 3. Haanja Milla köök ja majutus,**
+372 5289100; GPS: 57.72050, 27.05130
- 4. Jõeniidu puhkemaja,**
+372 5304733; GPS: 57.72191, 27.08532
- 5. Vaskna turismitalu,**
+372 5087359; GPS: 57.71048, 27.07015
- 6. Suhka turismitalu,**
+372 5193800; GPS: 57.68250, 27.11690

Poed

- Haanja,**
+372 7878831; GPS: 57.72074, 27.05168

Toitlustus

- 1. Kohvik Suur Muna,**
+372 58664668; GPS: 57.71330, 27.05520
- 2. Kohvik 318,**
+372 55543116, GPS: 57.7138, 27.0600

Ühistransport

Võru–Rõuge–Haanja–Luutsniku–Haanja–Võru kord päevas

Puhkekohad

- 1. Viitina järve ääres,**
GPS: 57.69244, 26.94624
- 2. RMK Haanja lõkkekoh,**
GPS: 57.71304, 27.05078
▲(lubatud kuni 4 telki) ▲
- 3. Suure Munamäe puhkekoh,**
Asfalteeritud parklas on ruumi kuni 6 bussile või 20 autole. Puhkekohas on is-tepingid, infotahvlid, naistele ja meestele eraldi kuivkäimla. GPS: 57.7151, 27.0554
- 4. RMK Vaskna järve lõkkekoh,**
GPS: 57.71628, 27.08315
▲(lubatud kuni 10 telki) ▲

TURISMIINFO:

Võrumaa turismiinfokeskus,
www.visitvoru.ee, +372 7821881;
GPS: 57.8479, 26.9944

Rõuge turismiinfokeskus,
+372 5032341 (juuni–august);
GPS: 57.72840, 26.93913

#17 HAANJA (Suur Munamägi) – TSIISTRE

EESTI
HAANJA

HAANJA (Suur Munamägi) – TSIISTRE, 12 km

Haanja kõrgustiku käänulistel teedel

Metsa matkarada suundub Haanja kõrgustiku kõrgeimast punktist allapoole, teeb tiiru ümber Vaskna järve lõunaosa ning kulgeb edasi mööda väikeseid külavaheteid. Siin-seal on üksiktalud ja väikesed külakesed. Künkad on kaetud metsaga, lamedamad kohad põllustatud. Tsiistrele lähenedes on kultuurmaastikku rohkem. Suve lõpus laiuvad siin kuldsed viljaväljad.

PRAKTIINE INFO

..... 12 km

⌚ 4-6 h

🚩 Haanja, Suur Munamägi

🚩 Tsiistre külakoda

📍 Haanja-Kirbu-Pari-Tsiistre

Esimesed 3 km mustkattedega tee, ülejäänud rajaosas kruusateed.

Kerge

Ole väikestel ja käänulistel külavaheteedel liikudes ettevaatlik!

Ainsad kohad, kus süüa ja poes käia, asuvad Haanjas.

METSAD

Suure Munamäe nõlvadel kasvav vana sa-lukuusik on omaette vaatamisväärsus. Ligi 150 aastaste kuuskede vahelt viib tee Suure Munamäe vaatetorni. Suur Munamägi on Baltimaade kõrgeim tipp Edasi kulgeb rada taas rahutul Haanja maastikul. Rajal, nagu kõikjal Haanjas, on valdavad laanemetsad, kus kuuskede kõrval on ka palju lehtpuid: peamiselt haabu, kaski, vähem muid lehtpuid. Kuplitevahelistes nõgudes on arvukalt niiskeid soometsalapikese, kus sageli võib näha ka kopra tegevusjälgi.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Haanja looduspark.**
Ligikaudu 18% looduspargi territooriumist asub kõrgemal kui 250 meetrit merepin-nast. Siin asuvad Baltimaade kõrgeim tipp (Suur Munamägi 318 m) ja Eesti sügavaim järv Rõuge Suurjärv (38 m).
GPS: 57.7166, 27.0499
- National Geographicu kollane aken.**
Kollane raam tõmbab külaliste tähelepa-nu Lõuna-Eesti erilistesse paikadesse, ajalooliste sündmuste, traditsioonide, kultuuri ja looduse juurde ning jutustab kohalike inimeste lugu.
GPS: 57.71374, 27.05497
- Suur Munamägi.**
Baltikumi kõrgeim punkt (318 m) pakub külastajatele suurepärase 50 km pikkuse vaate Eesti loodusele.
GPS: 57.71397, 27.05994
- Haanja puhke- ja spordikeskus.**
Haanja murdmaasuusarajad sobivad nii algajatele kui ka kogenud suusatajatele. Puhkekeskuse kõrval on lasketiir laske-suusatamise austajatele.
GPS: 57.7227, 27.0488
- Haanja kettagolfi (disc golf) park.**
Pargis on peaaegu 2 km pikkusel rajal kokku 18 korvi. Ideaalne rada juba koge-numatele mängijatele.
GPS: 57.7227, 27.04888

TEENUSED

Majutus

- Jõeniidu puhkemaja,**
+372 5304733;
GPS: 57.72191, 27.08532
- Vaskna turismitalu,**
+372 5087359;
GPS: 57.71048, 27.07015
- Suhka turismitalu,**
+372 5193800;
GPS: 57.68250, 27.11690
- Tsiistre külakoda,**
+372 57800992;
GPS: 57.66241, 27.19333

Poed

Haanja, +372 7878831;
GPS: 57.72074, 27.05168

Nopri talupood,
+372 5660 8722;
GPS: 57.64750, 27.20190

Haanja ja Vastseliina vahel pole ühtegi poodi!

Toitlustus

2. Kohvik Suur Muna,
+372 58664668;
GPS: 57.71330, 27.05520

3. Kohvik 318,
+372 55543116;
GPS: 57.71380, 27.06000

Enne Vana-Vastseliinat (avatud ainult suvel) ja Obinitsat pole teel ühtegi söögikohta.

Ühistransport

Võru-Haanja-Misso-Haanja-Võru kaks korda päevas.

Puhkekohad

1. Suure Munamäe puhkekoht,
GPS: 57.71516, 27.05546

2. RMK Vaskna järve lõkkekoht,
GPS: 57.71628, 27.08315
▲ (lubatud kuni 10 telki) 🔥

3. Tsiistre,
GPS: 57.66241, 27.19333 🔥

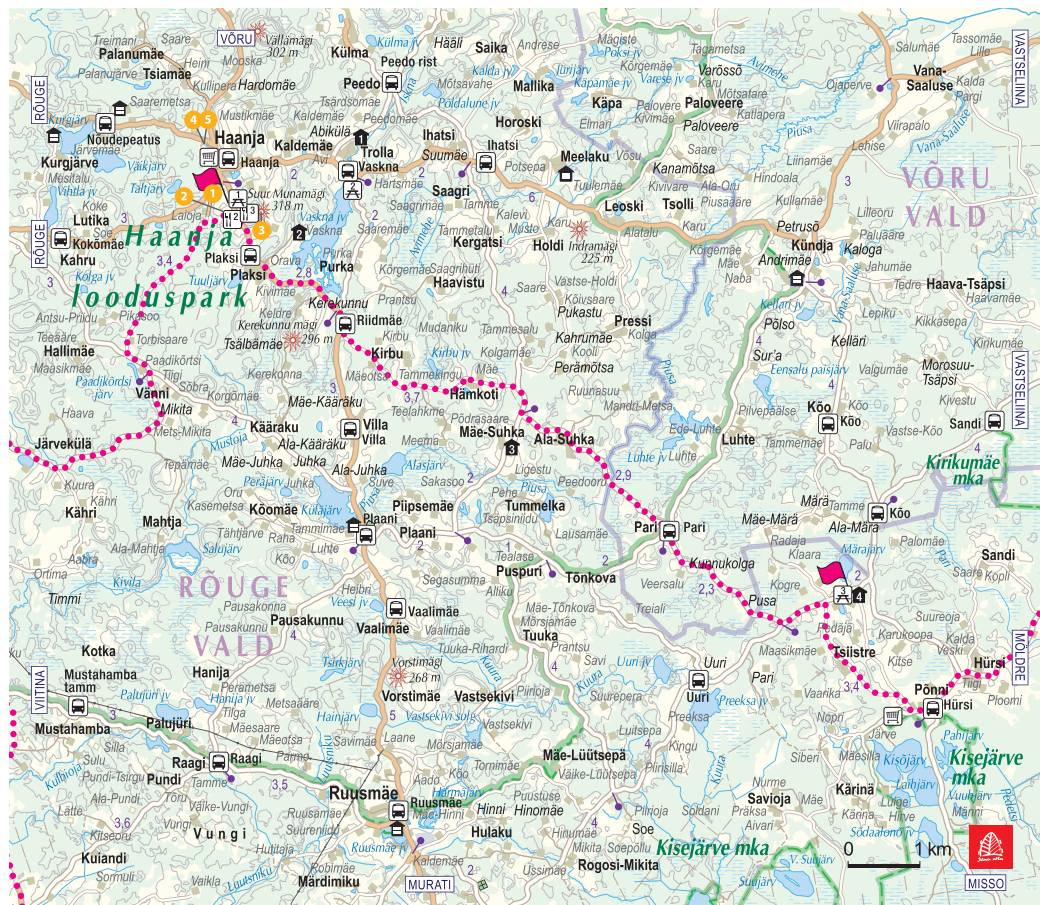
TURISMIINFO:

Võrumaa turismiinfokeskus,
www.visitvõru.ee, +372 7821881;
GPS: 57.8479, 26.9944

Rõuge turismiinfokeskus,
+372 5032341 (juuni-august);
GPS: 57.72840, 26.93913

EESTI
HAANJA

TSIISTRE – VANA-VASTSELIINA, 19 km

Mööda iidset palverännuteed
Vana-Vastseliinasse

Selles rajalõigus kulgeb metsa matkarada mööda Haanja kõrgustiku põhjaosa ning laskub siis Vana-Vastseliina suunas. Piusa jõe ürgorus asuv Vastseliina piiskopilinnus on iidne palverännakute sihtkoht. Oru kõrgel kaldal kõrguvad linnusevaremed on uhke vaatamisväärsus.

PRAKTLINE INFO

..... 19 km

 6-8 h

 Tsiistre külakoda

 Vastseliina piiskopilinnus

 Tsiistre–Möldre–Vana-
Vastseliina

 Kruusakattega külavaheteed,
viimased 4 km mustkattega
tee

 Kerge

 Ole Võru–Tartu maanteed
ületades ettevaatlik!

 Lähimad toidupoed
ja söögikohad asuvad
Vastseliinas (mitte ajada segi
Vana-Vastseliinaga, kus asub
piiskopilinnus. Kahe asula
vahe on 5 km). Ööd on võimalik
veeta piiskopilinnuse juures
olevas palverännumajas.

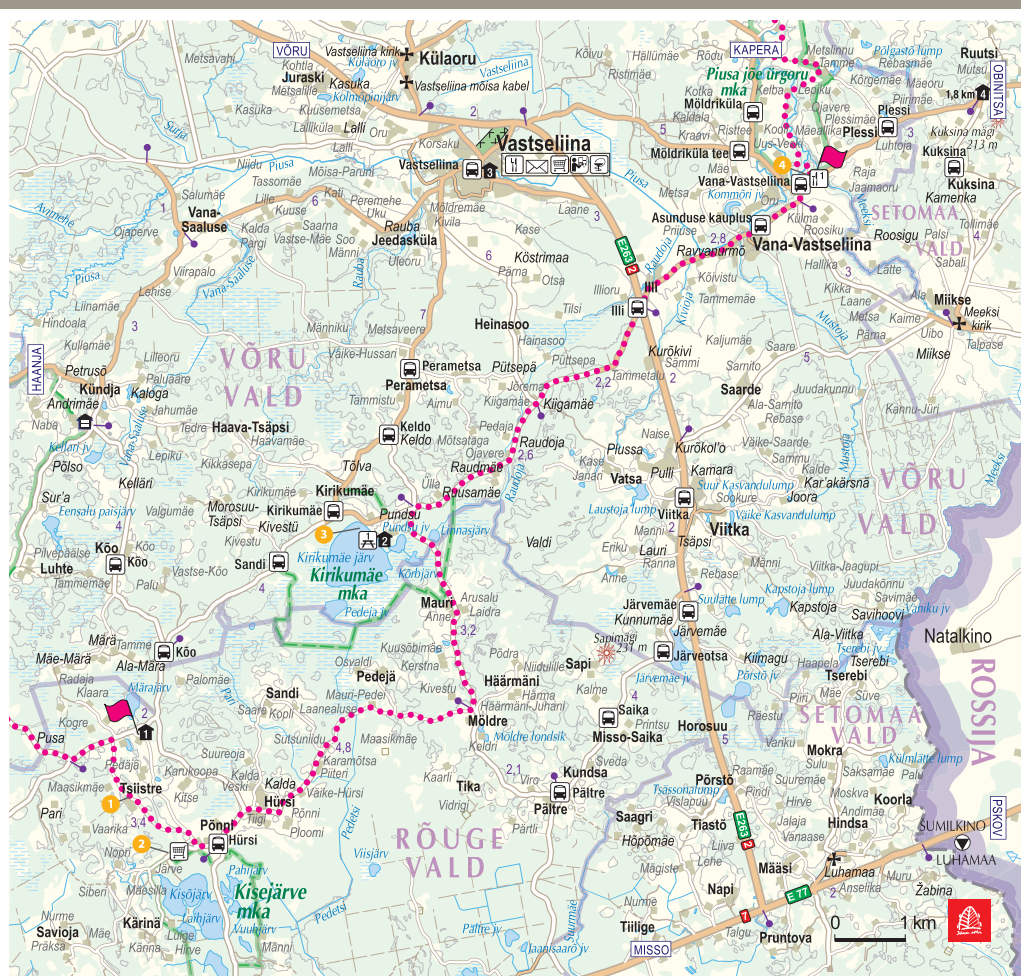

METSAD

Tsiistrest Vana-Vastseliina poole liikudes ei olegi hästi aru saada, et tegu on peamiselt põllumajandusalaga, sest väikseid metsatukki on näha igal pool ning need vahelduvad põldude ja niitudega. Alles Kirikumäe maastikukaitsealal jõuab rada taas valdavalt loodusmaastikusse, kus Kirikumäe järve ümber laiutavad sood ja metsad. Kui raja ääres on näha taas vaid vanu laanemeti, siis rajast mõnesaja meetri kaugusele jäävad rabametsad. Ka peale Kirikumäed kulgeb rada suuremas metsamassiivis ja raja ääres on näha majandatud laanemetsi.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Tsiistre linamuseum.**
Muuseumisse on kokku kogutud kiulinaga, Eesti ühe vanima kultuurtaimena, seotud pärimus ja vajalikud tööriistad. Mõned aastakümned tagasi olid sinised linapõllud Lõuna-Eestis tavaline nähtus, praegu aga kasvatatakse lina Eestis vaid ligikaudu 150 hektaril. Muuseumis on eraldi väljapanek Prastuli talu väärika ajaloo kohta.
GPS: 57.65432, 27.19228
- Nopri talu.**
Talu asutati 1859. a ja sellest saati on siin järjepidevalt elatud ja karja kasvatatud. Nopri talu toodang – piim, jogurt, hapukoort, juustud, võid, kohupiimakreemid, smuutid jpm – on kohalik, vähetöödeldud ja tervislik. Ning muidugi väga maitsev!
GPS: 57.6475, 27.2019
- Kirikumäe järve.**
Metsa- ja niidukooslused.
GPS: 57.68731, 27.25210

- Vastseliina piiskoplinnuse keskaja elamuskuskeskus.**
See on legende täis koht, kus näete kindluse varemeid ja 14. sajandist pärit pühakoda. NBI Lossi territooriumile sisenemisel kehtivad lisatasud.
GPS: 57.729180, 27.361285

TEENUSED

- Majutus**
1. Tsiistre külakoda,
+372 57800992; GPS: 57.66241, 27.19333
2. Kirikumäe matkamaja ja kämpingud,
+372 5084264; GPS: 57.68550, 27.25440
3. Vastseliina külaliskorter,
+ 372 59021001;
GPS: 57.73160, 27.28470
4. Setomaa turismitalu,
+ 372 5161941;
GPS: 57.74000, 27.43050

- Poed**
Nopri talupoed,
+372 5660 8722; GPS: 57.64750, 27.20190
Vastseliina Coop,
GPS: 57.73208, 27.28435

- Toitlustus**
1. Linnuse körts,
Avatud ainult suveperioodil.
+372 53030648; GPS: 57.72886, 27.36230

- Ühistransport**
1–2 korda päevas.

- Puhkekohad**
1. RMK Kirikumäe lõkkekoht,
GPS: 57.68552, 27.25486
▲ (lubatud kuni 2 telki) 🔥

TURISMIINFO:

- Võrumaa turismiinfokeskus,**
www.visitvoru.ee, +372 7821881;
GPS: 57.8479, 26.9944
- Rõuge turismiinfokeskus,**
+372 5032341 (juuni–august);
GPS: 57.72840, 26.93913

SETOMAA

VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- **Unikaalne kultuur:** traditsioonid, arhitektuur, käsitöö, keel, köök
- **Seto leelo** – setode traditsiooniline mitmehäälne laul, UNESCO vaimne kultuuripärand
- Rikkalikud **seene-** ja **marjakohad**
- Piusa jõe **ürgorg, koopad ja nahkhiired**
- **Härma müürid** – Eesti kõrgeimad devoni liivakivi paljandid
- **Mustoja maastikukaitseala**
- **Seto muuseumid**
- Värska **mineraalvesi** ja **ravimuda**
- National Geographicu **kollased aknad** Obinitsas ja Podmotsas

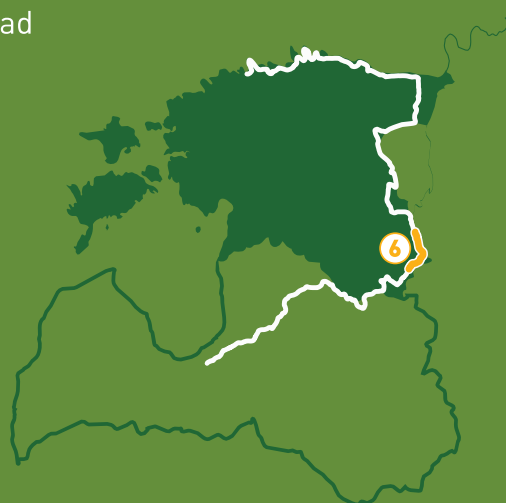
EESTI SETOMAA

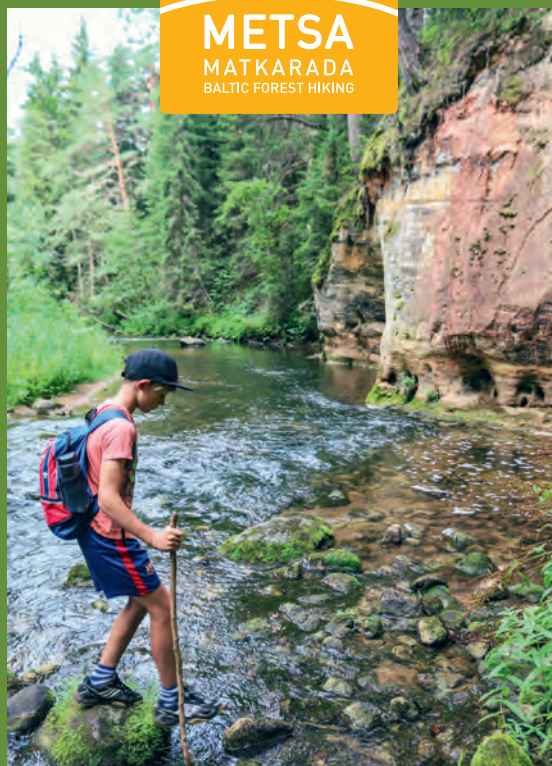
SETOMAA – MITMEKESINE LOODUS JA
RIKKALIK KULTUURIPÄRAND

#19-21

Vana-Vastseliina – Ristipalo, 73 km

Setomaal elavad setod – eriline rahvas, kel on oma keel ja hästi säilinud traditsioonid. Metsa matkarajal käijad saavad külastada traditsioonilist seto talu ja maitsta seto köögi hõrgutisi. Metsad on siin eriti kaunid varasügisel, kui maapinna värvib lillaks õitsev kanarbik. Üks kaunimaid rajalõike Setomaal kulgeb piki Piusa jõekallast, kus võib näha liivakivipaljandeid. Värska lahe kaldal, kauni männimetsa rüpes on Värska kuurortravikeskus, mis kasutab kohalikku loodusväge – mineraalvett ja järvemuda. Värska mineraalvesi on tuntud kogu Eestis ja kaugemalgi.

EESTI
SETOMAA

VANA-VASTSELIINA – KOLODAVITSA, 26 km

Piki Piusa, Eesti kiireima vooluga jõe kaldaid

Selle lõigu esimeses pooles lookleb metsa matkarada võimsas Piusa ürgorus, seejärel suundub Härma külla ja sealt Obinitsa poole. Obinitsa on üks Setomaa tähtsamaid külasid. Siin saab osa seto kultuurist ja kommetest. Peale Obinitsat kulgeb rada ilusate kanarbikurikaste männimetsade kaudu taas Piusa ürgorgu ja pöörab itta, Piusa koobastiku poole. Siit alates kulgeb matkarada Piusa jõe vasakkaldal kuni jõuab maanteeni ja raudteeni Koidula raudteejaama juures.

PRAKTLINE INFO

..... 26 km

⌚ 8-10 h

🚩 Vastseliina piiskoplinnuse

🚩 Kolodavitsa, Koidula
raudteejaama lähedal

📍 Vana-Vastseliina – Piusa
ürgorg – Lindsa – Obinitsa –
Piusa – Kolodavitsa

Väiksed metsateed,
metsarajad, Piusa jõe ürgorus
niitudel kulgev matkarada;
mujal kruusateed ja
mustkattega teed.

Raske

Mõned nõlvad Piusa ürgorus
on järsud ja võivad märjal ajal
olla libedad.

Ära mine liiga liivakivipaljandi
äärele!

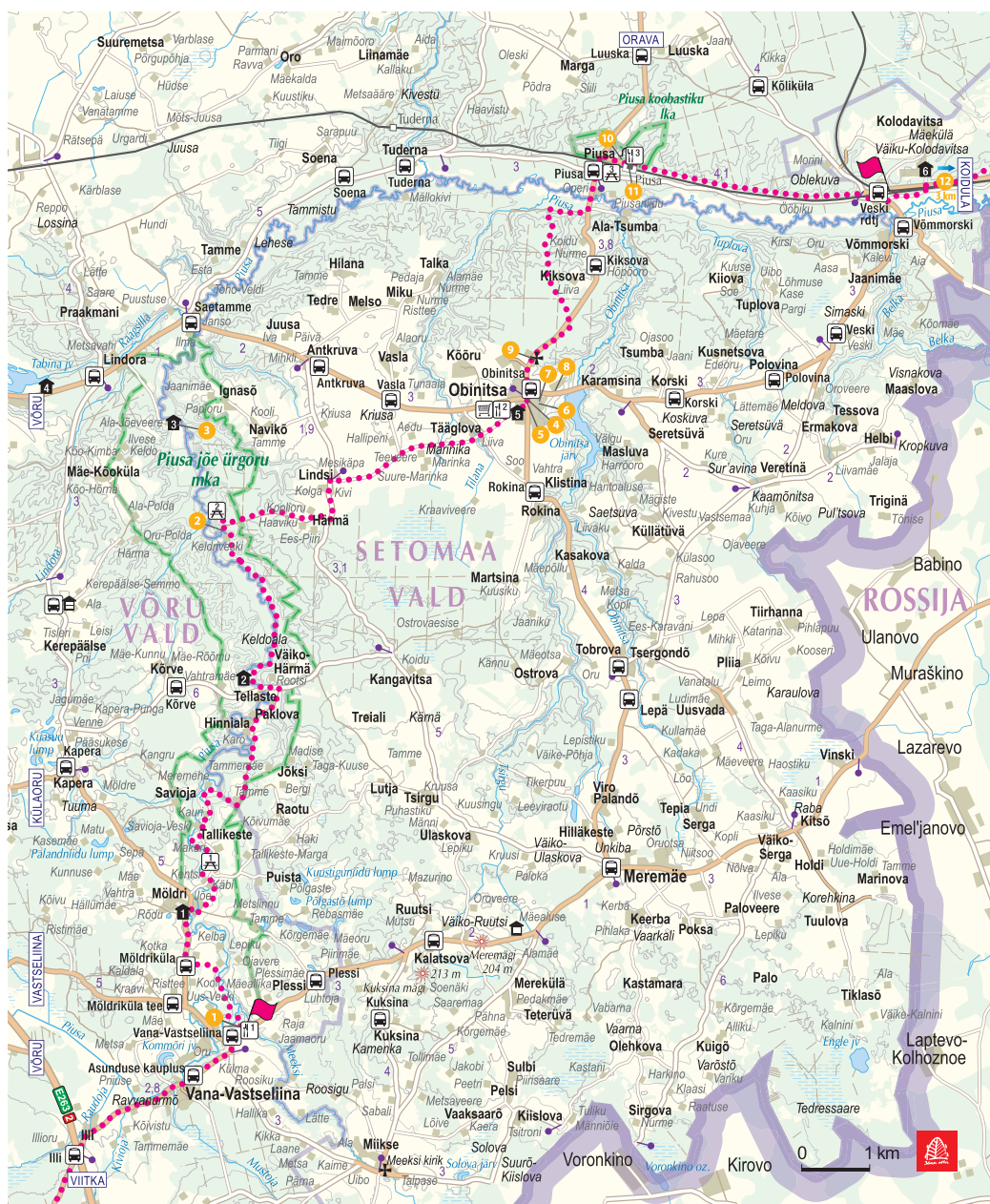
Märjal ajal võivad jalanõud
märjaks saada. Lõpp-
punktis pole ühtegi poodi ega
söögikohta. Ööd on võimalik
veeta piiskoplinnuse juures
olevas palverännumajas.

Seda lõiku võib läbida kahes
jaos, veetes öö nt Piusa ürgoru
puhkemajas või Obinitsas ning
jätkates teekonda Kolodavitsa
suunas teisel päeval.

Vana-Vastseliinast alates kulgeb rada pikalt Piusa jõe ürgoru maastikukaitsealal, ürgoru põhjas ja nõlvadel. Siin hakkab metsade ilme muutuma. Liigirikkas Vastseliina mõisa pargis on esindatud ka kõvad lehtpuud nagu saar, tamm ja vaher. Edasi liikudes näeb alguses järsukudel ürgoru kallastel veel laanemetsi ja ürgoru põhjas killukesi lammimetsaga. Kaitseala peamine puuliik on mänd, see on väga ilmekalt näha just kaitseala põhjaosas. Siin paikneb suur palumetsade massiiv. Vahepeal on suurte põldudega rajaosa, kuid mõned kilomeetrid peale Obinitsat jõuab rada taas valgusküllas-tesse palumetsadesse. Kuna siin paljandub kohati Devoni liivakivi, siis kõige kuivemates kohtades Piusa ümbruses kasvavad väikeste laikudena ka nõmme-
metsad.

- 1 Vastseliina piiskopilinnuse keskaja elamuskeskus.** See on legende täis koht, kus näete kindluse varemeid ja 14. sajandist pärit pühakoda. NB! Lossi territooriumile sisenemisel kehtivad lisatasud.
GPS: 57.729180, 27.361285
- 2 Piusa jõe ürgorg ja Härmä müürid.** Just siin paikneb Eesti kõrgeim liivakivipaljand: 43 m kõrguse orupervega Härmä Ülemine müürmägi ehk Keldre müür, millest lausaline müür on 19 m kõrge. 150 m pikkuse paljandi kõrvalt viib sillake üle jõe. GPS: 57.79475, 27.36323
- 3 Jõeveere muuseum (eramuseum).**
+372 5280952; GPS: 57.80918, 27.35225
- 4 Seto ateljee-galerii.** Näha saab vanemat ja kaasaegset seto kunsti, lisaks on avatud kunsti ja käsitöö müük.
+372 5117361; GPS: 57.80974, 27.43965
- 5 National Geographicu kollane aken.** Kollane raam tõmbab küllaliste tähelepanu Lõuna-Eesti erilistesse paikadesse, ajalooliste sündmuste, traditsioonide, kultuuri ja looduse juurde ning jutustab kohalike inimeste lugu.
GPS: 57.810062, 27.439529
- 6 Obinitsa muuseum.**
+372 56227732; GPS: 57.80978, 27.44289
- 7 Obinitsa tsässon.** Õigeusu kabel.
GPS: 57.809472, 27.442778
- 8 Lauuluema kuju.** Obinitsa paisjärve kõrgel kaldal seisab kivist Seto lauluema kuju. See on mälestusmärk kõikidele Setomaa lauluemadele. GPS: 57.81115, 27.44695
- 9 Obinitsa kirik ja kalmistu.** Obinitsa kirik rajati rahva soovil 1952. aastal. Obinitsa kalmistule on järjepanu maetud vähemalt 1500 aastat. GPS: 57.81525, 27.44247
- 10 Piusa külastuskeskus.** Piusa koopad on kahtlemata üks Kagu-Eesti tuntuim turismimagnet. Heledasse liivakivisse kaevatud tunnelitest ammutati omal ajal liiva klaasi tootmiseks. +372 53044120; GPS: 57.84125, 27.46628
- 11 Piusa savikoda.** Elustiliitettevõte, kus külastajate silme all valmistatakse nii traditsioonilisi kui ka unikaalseid kunsti- ja käsitööesemeid.
+372 5233316; GPS: 57.84013, 27.46785

- 1. Vasekoja külastemaja,**
+372 5038056; GPS: 57.74457, 27.34815
- 2. Piusa ürgoru puhkemaja,**
+372 5289134; GPS: 57.77500, 27.36669
- 3. Jõeveere talu,**
+372 5280952; GPS: 57.80918, 27.35225
- 4. Tabina puhkemaja,**
+372 5090143; GPS: 57.81507, 27.32105
- 5. Obinitsa puhkemaja,**
+372 53536015; GPS: 57.80821, 27.43728
- 6. Hundi talu,**
+372 56649957; GPS: 57.83765, 27.54108

- 1. Linnuse kõrts,**
+372 53030648; GPS: 57.72886, 27.36230
Avatud suvekuudel.
- 2. Taarka Tarõ Köögikõnõ,**
+372 56203374; GPS: 57.81055, 27.44035
- 3. Piusa külastuskeskuse kohvik,**
+372 53044120; GPS: 57.84125, 27.46628
Avatud suvekuudel.

Vastseliina Coop,
+ 372 7851081; GPS: 57.73208, 27.28435

Obinitsa Coop,
+372 7854160; GPS: 57.80897, 27.43957

Vana-Vastseliina-Meremäe-Obinitsa-Koidula vahel 3-4 korda päevas

- 1. RMK Make lõkkekoht,**
GPS: 57.75140, 27.35590
 (lubatud kuni 2 telki)
- 2. RMK Härma lõkkekoht,**
GPS: 57.79733 27.36124
 (lubatud kuni 5 telki)
- 3. RMK Piusa lõkkekoht,**
GPS: 57.83965, 27.46330
 (lubatud kuni 4 telki)

 Võrumaa turismiinfokeskus,
www.visitvoru.ee,
+372 7821881; GPS: 57.84790, 26.99440

 Setomaa turismiinfopunkt Värskas,
www.visitsetomaa.ee,
+372 56821268; GPS: 57.95786, 27.63356

**EESTI
SETOMAA**

KOLODAVITSA-VÄRSKA, 22 km

Setomaa ajalooline pärand ja elav kultuur

Metsa matkarada viib teelise läbi Setomaa suurte metsade, piki rabasid ja nõmmesid, mis augustis ja septembris on kanarbikuõitest imeliselt lillaks värvunud. See on hõredasti asustatud piirkond ning matkajal on võimalik loodusega tõeliselt ühenduses olla. Õrsava järve ääres jäävad teele mitmed sillakesed. Rada teeb tiiru ümber Õrsava järve ja kulgeb Värskas aleviku keskusesse. Võta aega ning tutvu seto kommete ja kohalike roogadega.

PRAKTIINE INFO

..... 22 km

⌚ 7-9 h

🚩 Kolodavitsa, Koidula raudteejaama lähedal

🚩 Setomaa turismiinfopunkt Värskas

📍 Kolodavitsa-Säpina-Õrsava-Värskas

Väiksed metsateed ja -rajad, kruusateed, mustkattega teed Säpina ja Värskas kandis.

Keskmine

Matsuri vana raudteetunnel, mis suurvete aegu võib veega täituda. Võib juhtuda, et pead läbi vee minema või ronima üle kõrge raudteetammi teisele poole tunnelit.

Maantee ääres kõndides ole ettevaatlik!

Mõned rajalõigud Kolodavitsast Säpinasse ja mujalgi võivad olla tihedas taimestik. Niiske ilmaga võivad jalatsid ja riided märjaks saada. Teel pole ühtegi poodi ega söögikohta enne kui Värskas. Võid ka vahelduseks terve päeva Värskas kuurortravikeskuses veeta ning avastada Pikalombi Rõsna erinevaid matkaradu.

METSAD

Selle päeva looduslikult kõige kaunim osa kulgeb Mustoja maastikukaitsealal. Siin asub Eesti suurim ja reljeefseim mõhnastik, sealhulgas liivikud ja järvetasandikud, Mustoja ürgorg, nõmme- ja palumetsad, suurte soosaartega puis- ja lagerabad. Ala taimkatet on tugevasti mõjutanud suured metsatulekahjud, viimane neist 1963. aastal, kui mets põles ligi 600 hektaril. Põlengute tagajärjel on metsad kohati asendunud nõmmedega. Paljandunud aladele on rajatud männikultuure, mis kohati kasvavad väga hästi, teisel püsivad aga nõmmed. Vanametsatukad, omapärased nõmme-kanarbikukaasikud, kohati kamardumata männikud – need on näited haruldastest ja omapärastest kooslustest.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Koidula raudteejaam.**
GPS: 57.837153, 27.575472
- Säpina tsässon.**
Õigeusu külakabel.
GPS: 57.852232, 27.583800
- Mustoja maastikukaitseala.**
GPS: 57.87372, 27.64089
- Põhjalaager.** Omaaegne sõjaväe õppebaas. GPS: 57.94421, 27.64672
- Verhulitsa laudsipettäi.**
Iidne mänd, mille juures peatus vanasti matuserongkäik.
GPS: 57.93971, 27.65191
- Värskas talumuuseum.**
Võimalus tutvuda, kuidas elasid setod 19. sajandi lõpul ja 20. sajandi alguses.
+372 5054673; GPS: 57.942246, 27.651567
- Aurora kapteni maja.**
Huvitava arhitektuuriga suvemaja, mille on ehitanud ristleja Aurora kapten.
GPS: 57.95933, 27.62801
- Värskas kirik.** Põllukividest seinte ja tellistest karniisidega Värskas õigeusu kiriku nimepühak on Püha Georgius ehk Püha Jüri. GPS: 57.96028, 27.62971
- Värskas sadam.**
GPS: 57.9575, 27.62900
- Värskas sanatooriumi hotell.**
+372 7993901; GPS: 57.98547, 27.62276
- Värskas sanatooriumi rand.**
GPS: 57.98673, 27.61957
- Väike-Rõnsa tsässon.**
Õigeusu külakabel.
GPS: 57.98870, 27.62170
- Saarõpää vaatetorn.**
GPS: 57.990667, 27.651556

TEENUSED

Majutus

- Hundi talu,**
+372 56649957; GPS: 57.83765, 27.54108
- Peko puhkemaja,**
+372 5256695; GPS: 57.93318, 27.65838
- Koidu Kodu majutus,**
+372 53412864; GPS: 57.94576, 27.63230
- Veelinnu talu kämping,**
+372 521 7684; GPS: 57.94584, 27.63390

- Helena puhkemaja,**
+372 5097865; GPS: 57.95050, 27.65587
- Hirvemäe puhkekeskus,**
+372 7976105; GPS: 57.95583, 27.62962
- Värskas külalistemaja,**
+372 5239697; GPS: 57.95666, 27.62978
- Värskas veekeskuse hotell,**
+372 7999334; GPS: 57.98282, 27.62430
- Värskas sanatooriumi hotell,**
+372 7993901; GPS: 57.98547, 27.62276

Toitlustus

- Seto Tsäimaja,**
+372 5054673; GPS: 57.94324, 27.65086
- Näki kohvik Värskas veekeskuses,**
+372 7999335; GPS: 57.98282, 27.62356
- Lahe kohvik,**
+372 7964698; GPS: 57.98602, 27.62263

Poed

- Värskas Coop,**
GPS: 57.959068, 27.631552
- Värskas Lemmik,**
GPS: 57.95912, 27.63094

Ühistransport

Koidula–Ristipalo u 7 korda päevas.

Puhkekohad

- 1. RMK Värskas lõkkekoht,**
GPS: 57.94656, 27.63360
▲ (lubatud kuni 10 telki) 🔥

TURISMIINFO

Setomaa turismiinfopunkt Värskas,
www.visitsetomaa.ee,
+372 56821268;
GPS: 57.95786, 27.63356

EESTI
SETOMAA

VÄRSKA-RISTIPALO, 25 km

Värskas – ajalooline kuurort

Pärast Värskat keerab metsa matkarada Värskas lahe loodekaldale. Läbi metsa loogeldes jõuab rada välja Laossina külla, kus matkateelised saavad tundma õppida setode usukombeid. Rada kulgeb Peipsi järve rannikumadalikul, seetõttu on maastik tasane ja valdavad põllumaad. Võõpsu külas ületab rada Võhandu jõe ning võtab suuna Räpina poole.

..... 25 km

⌚ 8-10 h

🚩 Setomaa turismiinfopunkt
Värskas

🚩 RMK kontor Ristipalos

📍 Värskas-Laossina-
Toomasmäe-Varesmäe-
Võõpsu-Ristipalo

Mustkattedega tee Värskas ja viimased 4 km; mujal metsateed ja -rajad, kruusakattedega teed.

Keskmine

Ainsad söögikohad asuvad Värskas ja Räpinas.

Kui oled juba kaua teel olnud, siis on mõistlik võtta päev puhkuseks. Selleks sobib suurepäraselt Värskas kuurort-ravikeskus oma sanatooriumi ja veepargiga. Aktiivsemad

matkajad võivad ajaloolises kuurordis ja Pikalombi matkaradadel ringi jalutada.

METSAD

Setomaa omapärane piirkond, kus valdavalt liivamaal kasvavad nii palu- kui ka nõmmemännikud. Metsad vahelduvad väikeste seto külade ja põllumaadega. Metsad on erivanuselised: tegemist on metsakultuuridega, kus toimub aktiivne majandamine. Ristipalo lähedal on paar ristimägi. Puusse ristimärgi löikamine kuulub veel tänapäevalgi Kagu-Eesti matusekombestikku ning ristimärkidega puud meie looduses on unikaalsed piirkondliku surmakultuuri tunnusmärgid.

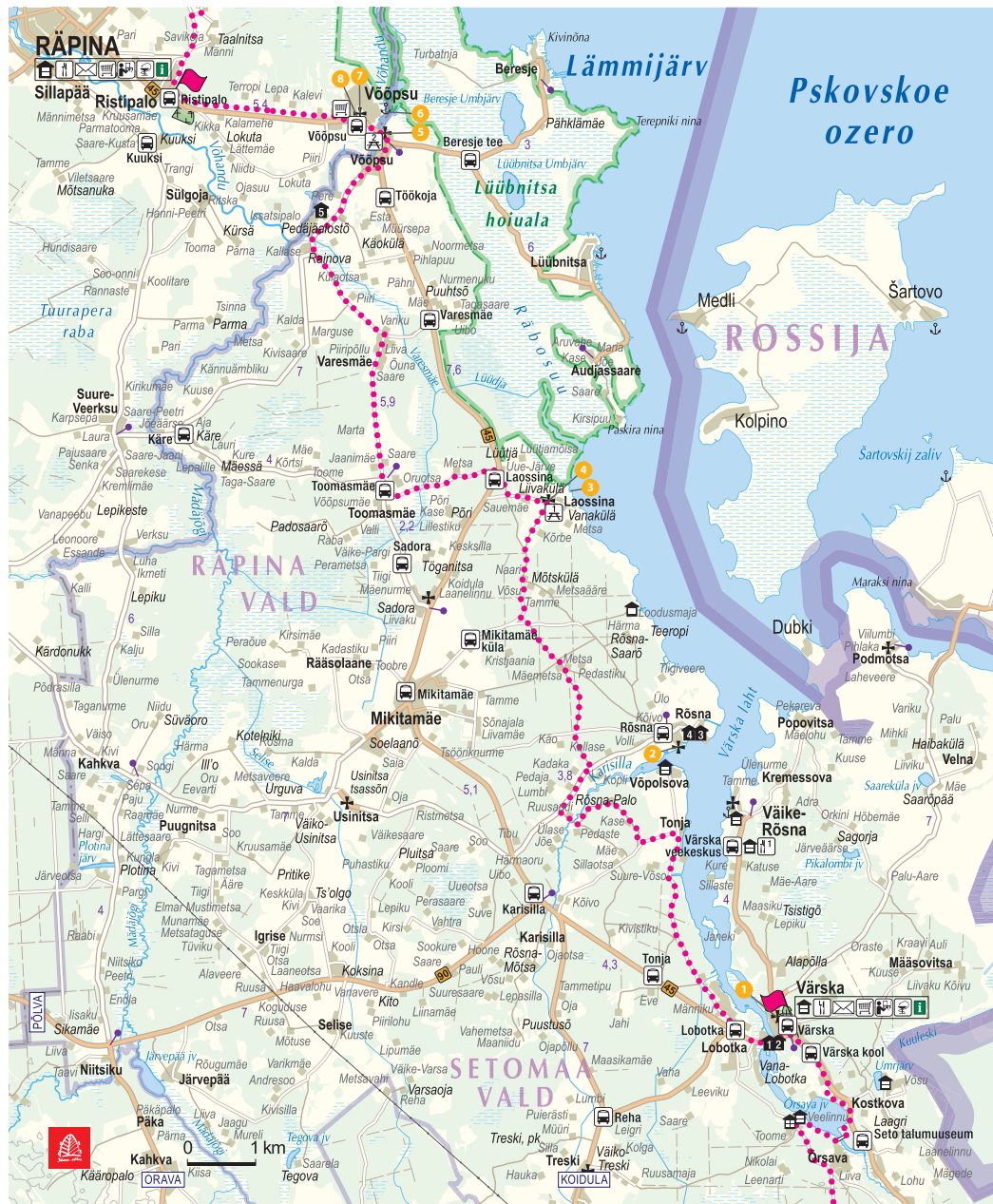
VAATAMISVÄÄRSUSED

- Värsk kirik.**
Põllukivideist seinte ja tellistest karniisidega Värsk õigeusu kiriku nimepühak on Püha Georgius ehk Püha Jüri.
GPS: 57.96028, 27.62971
- Suure-Rõsna tsässon.**
Õigeusu külakabel.
GPS: 57.996383, 27.609117
- Laossina sadam ja rand.**
GPS: 58.030879, 27.585912
- Laossina tsässon.**
Laossina tsässon ehk külakabel paikneb keskaegsel külakalmistul, mis on tänini kasutusel. Hoone on tõenäoliselt ehitatud 1865. aastal.
GPS: 58.029615, 27.579956
- Võõpsu tsässon.**
See on Eestipoolse Setomaa suurim puidust tsässon, mis arvatavasti oli algupäraselt hoopis ait.
GPS: 58.07917, 27.54432
- Võõpsu sadam.**
GPS: 58.081965, 27.545221
- Võõpsu õigeusu kirik.**
GPS: 58.08182, 27.53749
- Võõpsu pritsikuur.**
1928. aastal ehitati Võõpsu turuplatsile pritsikuur. Hoones hoiti tuletoorjavarustust, tornis kuivatati tuletoorjoolikuid. Nüüd korraldatakse pritsikuuris näituseid, kogukonnasündmusi ja muid üritusi.
GPS: 58.08191, 27.5383

TEENUSED

Majutus

- Hirvemäe puhkekeskus,**
+372 7976105; GPS: 57.95583, 27.62962
- Värsk külalistemaja,**
+372 5239697; GPS: 57.95666, 27.62978
- Rõsna puhkekeskus,**
+372 58190203; GPS: 57.99771, 27.61294
- Sadama puhkeala,**
+372 5063301; GPS: 57.99762, 27.61469
- Eve puhketalu,**
+372 56651353; GPS: 58.06891, 27.52771

Toitlustus

- Näki kohvik Värsk veekeskuses,**
+372 7999335; GPS: 57.98282, 27.62356

Poed

- Võõpsu pood,**
GPS: 58.08111, 27.53707

Ühistransport

Koidula–Ristipalo u 7 korda päevas.

Puhkekohad

- Laossina,**
GPS: 58.02941, 27.57941
▲ (lubatud kuni 4 telki) 🏕️
- Võõpsu tsässon,**
GPS: 58.07917, 27.54432

TURISMIINFO:

Setomaa turismiinfopunkt Värskas,
www.visitsetomaa.ee,
+372 56821268;
GPS: 57.95786, 27.63356

PEIPSIMAA

VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- **Peipsi** – Euroopa suuruselt neljas järv
- **Kavastu praam** – ainus inimjõul seilav praam Baltimaades
- Emajõe märgala oma **laudteedega**
- **Varnja, Kolkja, Kallaste, Mustvee** – vanausuliste külad, kus traditsiooniliselt kasvatatakse sibulaid
- **Peipsi järve** kalastustraditsioonid ja kalarestoranid
- **Alatskivi loss**
- Kallaste **liivakivipaljandid**
- **Peipsi tuletornid**
- Avinurme **käsitöökodus**
- Peipsi **põhjaranniku liivarannad**
- **Alutaguse rahvuspark** – Eesti üks metsasemaid ja soisemaid alasid
- **Kuremäe klooster** – kuulus palverännakute sihtkoht

EESTI PEIPSIMAA

KALURIKÜLAD JA SIBULATEE

#22-33

Ristipalo–Kuremäe, 255 km

Peipsi järv on nii suur, et see meenutab merd. Metsa matkarada kulgeb selle kallastel läbi külade, mida ühendavad teineteisega pikad tänavad. Nende ääres asuvad värviliste puumajakeste read. Külades on tunda õigeusukultuuri mõjutusi. Siin on Vene impeeriumi tsaari Nikolai aegadest püsinud traditsioon kasvatada sibulaid. Täna ääres müüvad inimesed isekasvatatud sibulatest põimitud vanikuid. Väikestes poodides ja restoranides saab osta Peipsi järve kalu ja maitsta kalaroogasid. Peipsi põhjarannikul saab nautida ka liivaranda.

EESTI PEIPSIMAA

RISTIPALO-MEHIKOORMA, 23 km

Peipsi järve-äärsetel poldritel

Umbes pool päevateekonnast möödub Räpina poldri nõrsirgetel teedel. Peipsi järve rannikumadalikul asuv polder on rajatud nõukogude ajal ümbritsevate rohumaa-de kuivendamiseks. Kõrge tamm kaitseb kevadiste üleujutuste eest. Poldritel on põllud ja karjamaad. Nahast Mehikoormani kulgeb matkarada Räpina-Mehikoorma maantee ääres, Mehikoorma tuletornist avaneb kena vaade Lämmijärvele. See on Peipsi ja Pihkva järvede vahel asuv kitsam järveosa. Teisel pool Lämmijärve, 1,7 km kaugusel on Venemaa.

PRAKTIILINE INFO

..... 23 km

⌚ 7-9 h

🚩 RMK kontor Ristipalos

🚩 Mehikoorma küla

Ristipalo-Raigla-Naha-Meeksi-Mehikoorma

Umbes pooles ulatuses mustkatttega teed, ülejäänud osas kruusateed või poldriteed.

Kerge

Maantee ääres kõndides ole ettevaatlik!

Poldriniitudel võib olla väga kõrge rohi, seega arvesta, et hommikuse kastega ja niiske ilmaga saavad jalad märjaks. Ainsad poed asuvad Räpinas ja Mehikoormas. Varu Mehikoormas toidukraami, sest järgmine pood on alles Kavastus, kahe päevateekonna kaugusel.

EESTI
PEIPSIMAA

MEHIKOORMA-LÄÄNISTE, 26 km

Läbi Emajõe-Suursoo

See lõik õigustab täielikult metsa matkaraja nime, kuna järgmise kolme päeva jooksul kulgeb teekond läbi ühe Eesti suurima märgala, Emajõe-Suursoo, mida ümbritsevad suured metsamassiivid. Ainus asustatud koht Jõepera ja Lääniste vahel on metsade vahel asuv Järvelja. Maapind on tasane, kuna rada kulgeb Peipsi järve rannikumadalikul. Lõpp-punkt asub Ahja jõe ääres, mis on tuntud oma maaliliste Devoni liivakivipaljandite poolest. Ahja on populaarne veesportlasejõgi.

PRAKTLINE INFO

..... 26 km

⌚ 8-10 h

🚩 Mehikoorma küla

🚩 Ahja jõe sild Läänistes

📍🚩 Mehikoorma-Jõepera-Järvelja-Lääniste

Kruusateed 2 km ulatuses mustkattega tee

Keskmine

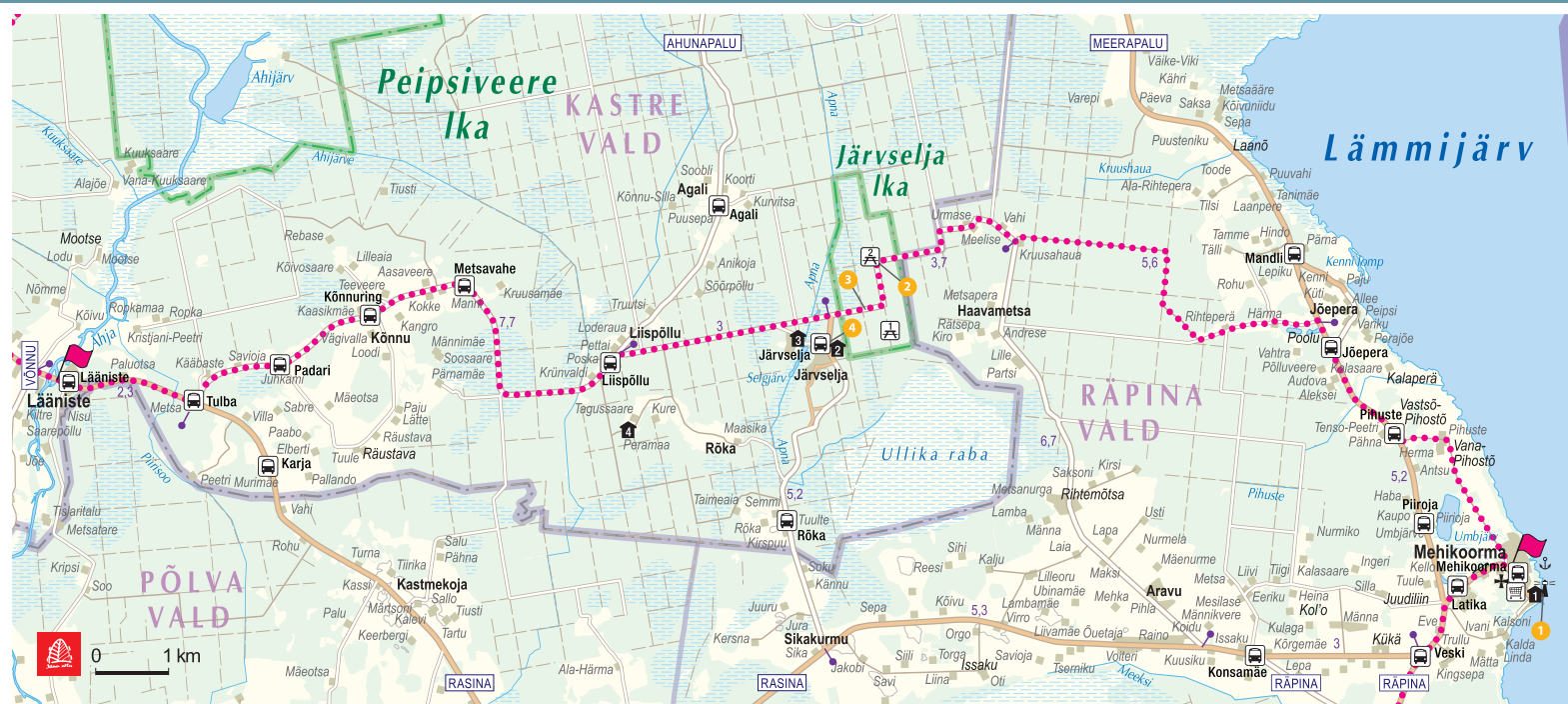

Ole väikestel ja käänulistel külavahetel liikudes ettevaatlik!

Mehikoorma ja Kavastu vahelisel lõigul (kahe päeva teekond!) pole ühtegi poodi ega söögikohta. Lääniste kandis pole ühtegi

majutuskoha. Järvelja ja Lääniste vahel on hõre bussiliiklus (sõit kestab u 15 min), seega võid minna lõpp-punktist tagasi Järveljale, olla seal ööd ja sõita hommikul tagasi Läänistesse, et teekonda jätkata. Kindlasti vaata bussigraafikuid www.peatus.ee. Võid paluda ka majutuskohast, et sulle lõpp-punkti autoga järgi tuldaks.

METSAD

Mehikoorma juures on Peipsi järve kõige kitsam, väiksem ja sügavam osa, Lämmijärvi. Tee viib läbi hajakülade, metsaseim rajalõik on Järvelja piirkonnas. Järveljal asub Eesti vanim metsakaitseala, n.-ö. ürgmetsa kvartal (kaitse all aastast 1924). Siinse ümbruskonna metsades on saanud teadmisi ja praktikat mitu põlvkonda Eesti metsateadlasi ja -majandajaid. Metsanduslikud katsed ja uurimised toimuvad Järveljal seniajani. Siinsed metsad on muldade erinevast niiskusest tingituna eritüübilised.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Mehikoorma tuletorn.**
Peipsi järve kolmest tuletornist kõrgeim.
GPS: 58.23334, 27.47657
- Järvelja ürgmetsa loodusõpperada.**
Õpperada kulgeb mööda laudteed, raja äärde jäävad kaks väliõppeklassi ja kaks õppemaja.
GPS: 58.27833, 27.32508
- Järvelja Kuningamänd.**
Kuningamänni vanuseks on mõõdetud umbes 360 aastat.
GPS: 58.27245, 27.32243
- Järvelja õppe- ja katsemetsakond.**
Võimalik on tutvuda kollektsioonitaimedega ja jalutada parkides.
+372 7411334;
GPS: 58.268457, 27.312392

TEENUSED

Majutus

- Mehikoorma külastemaja,**
+372 5237240;
GPS: 58.23302, 27.47577
- Järvelja õppe- ja katsemetsakonna hostel,** +372 7411334;
GPS: 58.26751, 27.31371
- Järvelja Jahiloss,**
+372 53813661;
GPS: 58.26920, 27.30612
- Peramaa puhkekeskus,**
+372 55687026;
GPS: 58.25892, 27.26546

Poed

Mehikoorma Coop,
GPS: 58.23560, 27.46988

Ühistransport

Bussiliiklus Mehikoorma-Lääniste liinil kaks korda päevas.

Puhkekohad

- Riiupalu väliõppeklass,**
GPS: 58.26971, 27.32808,
▲ (lubatud on kuni 4 telki) 🔥
- Järvelja LKA,**
GPS: 58.27833, 27.32508

TURISMIINFO

Tartu turismiinfokeskus,
Tartu, Raekoja plats,
www.visittartu.com,
+372 7442111;
GPS: 58.37989, 26.72200

EESTI
PEIPSIMAA

LÄÄNISTE-KAVASTU, 20 km

Eesti ainsa parvega üle Emajõe

Suurem osa teekonnast kulgeb läbi Emajõe-Suursoost lääne pool asuva asustamata metsamassiivi. Emajõe-Suursoo ja deltaala kaitseks on loodud Peipsiveere looduskaitseala. Kastre külas saabub matkarada tagasi tsivilisatsiooni. Et saada üle Emajõe ja jõuda Kavastu külla, tuleb võtta ette sõit Eesti ainsa regulaarliiklusega parvega. Peipsiveere looduskeskus ja loodusradajad asuvad Kavastust 3,5 km kaugusel.

PRAKTLINE INFO

..... 20 km

7-9 h

Ahja jõe sild Läänistes

Kavastu küla

Lääniste-Aruaia-Kastre-Kavastu

Peamiselt kruusa- ja metsateed, 4 km ulatuses mustkattega tee.

Kerge

Üle Emajõe saab Kavastu parvega. Parveliiklus toimib aastaringselt, v.a kui jõge katab jää.

Parveliiklus toimub:

E-R 6.30-9.30; 13.30-15.00;
16.00-19.00.

L-P 9.00-10.00; 14.00-15.00;
18.00-19.00.

Hind: 1 EUR (sularahas).

Kontakt: +372 53302611.

Mehikoorma ja Kavastu vahelisel lõigul (kahe päeva teekond!) pole ühtegi poodi ega söögikohta.

Võid veeta päeva Kavastus ning tutvuda Emajõe-Suursoo looduskeskuse ja matkarajaga.

METSAD

Läänistelt Kavastuni kulgeb tee vaheldumisi avamaastikus ja segametsa vahel. Sellest ida poole jääv märgala Ahja jõe, Emajõe alamjooksu ja Koosa jõe ümbruses kuni Piirissaareni Peipsi järves on ühendatud Eesti suurimaks, Peipsiveere nimeliseks looduskaitsealaks. Vahetult enne Kavastut, Emajõe paremal kaldal on Kastre mõis, selles tegutseb praegu hooldekodu. Kavastus saab üle Emajõe parvega, mis töötab inimjõul. Jõe vasakul kaldal asub Kavastu mõis. Sellest veidi allavoolu on endise Uus-Kastre linnuse, hilisema Kantsi kõrtsi asukohale rajatud looduskeskus.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Kastre mõis ja mõisapark.**
Rüütlimõis, mis asutati pärast linnuse hävitamist ja mõis sai selle järgi nime.
GPS: 58.37686, 27.07071
- Kavastu parv.**
Ainus koht Eestis, kus praamiga üle jõe saab sõita.
GPS: 58.37694, 27.04520
- Emajõe-Suursoo külastuskeskus.**
Asub Peipsiveere looduskaitsealal, kaunil Emajõe kaldal.
GPS: 58.38218, 27.10583

TEENUSED

Majutus

- Külastemaja Varastatud parve hotell,**
+372 5226185; GPS: 58.37895, 27.04533
- Kuu turismitalu,**
+372 5093759; GPS: 58.38240, 27.10125

Pood

- Kavastu "Väino pood",**
GPS: 58.38207, 27.04318

Ühistransport

Bussiliiklus Lääniste ja Kastre vahel kord päevas.

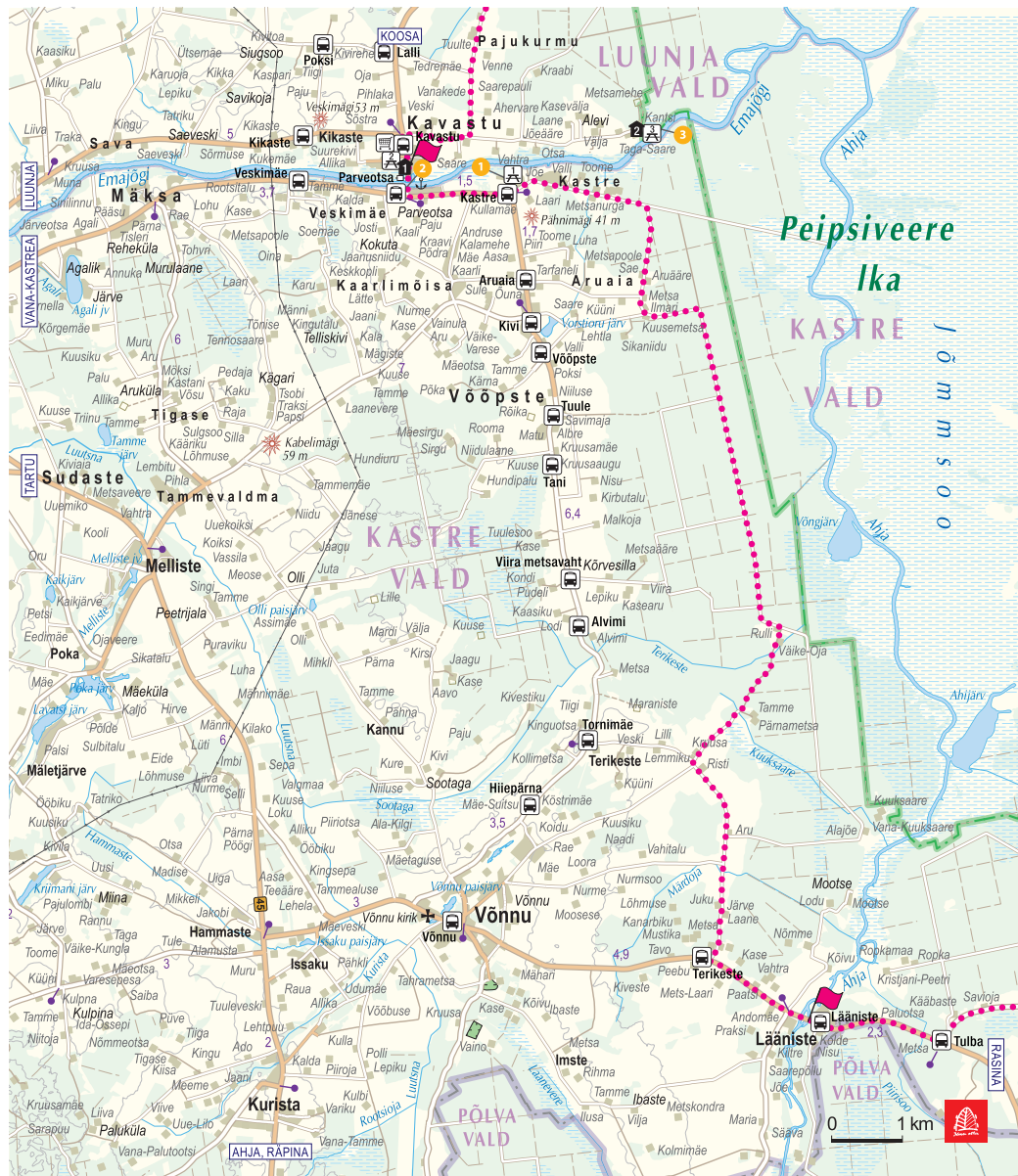
Puhkekohad

- Kastre mõisapark,** ▲
GPS: 58.37686, 27.07071
- Kavastu park,**
GPS: 58.38037, 27.04388
▲ (lubatud kuni 4 telki) 🔥
- RMK Kantsi lõkkekoht,** ▲ 🔥
GPS: 58.38198, 27.10471

TURISMIINFO:

Tartu turismiinfokeskus,
Tartu, Raekoja plats,
www.visittartu.com,
+372 7442111;
GPS: 58.37989, 26.72200

EESTI
PEIPSIMAA

KAVASTU-VARNJA, 32 km

Vanausuliste külade poole

Metsa matkarada on nüüd juba kolm päeva Emajõe-Suursoo ümbruses tiirutanud. Tänapäevateekonna kõige põnevam osa on Vanaussaia ja Varnja vaheline teelõik, kus rada kulgeb väikestel külavaheteedel. Enne Varnjat jõuab matkarada Peipsi rannikule, siit järvele vaadates saad aru, kui suur see järv tegelikult on. Järgnev teekond Varnjast Remnikule piki Peipsi järve kallast võtab terve nädala. Selle nädala jooksul õpib matkateeline tundma Peipsi järve äärsete elanike kombeid, tutvub kohaliku käsitöö, toidu, kalanduse ja sibulakasvatustraditsioonidega ning vanausuliste kultuuriga.

PRAKTIINE INFO

..... 32 km

10 – 12 h

Kavastu küla

Varnja muuseum

Kavastu-Viira-Tähemaa-Põdra-Koosa-Vanaussaia-Varnja

Peamiselt mustkatttega teed. Kavastu ja Viira ning

Vanaussaia ja Varnja vahel kruusateed.

Kerge kombineerituna bussisõiduga;
Raske kui teekond läbitakse jalgsi ja ühe päevaga.

Maantee ääres kõndides ole ettevaatlik!

Osa sellest päevateekonnast (Kavastu (või Viira) - Koosa või Koosa-Varnja) võib läbida bussiga ja ülejäänud tee kõndida.
www.peatus.ee.

METSAD

Kavastust Varnjasse kulgeb tee läbi haja-külade ja põllumajandusmaastiku. Siinsed põllumaad on Peipsi järve rannikumadalikult ja Emajõe märgadelt delta-aladelt kuivendusega võidetud maad. Põllumaad ümbritsevad peamiselt soostunud ja soometsad, mis kasvavad niisketel ja viljakatel muldadel, aga ka raba- ja siirdesoometsad. Maa on siin madal ja Emajõe üleujutused kannavad alale rohkesti toitaineid, seetõttu valdavad matkaraja ja Peipsi järve vahelisel alal madalsood ja mädasood, kus turbakihi paksus on 4–5 meetrit.

TURISMIINFO:

i Tartu turismiinfokeskus,
Tartu, Raekoja plats,
www.visittartu.com,
+372 7442111;
GPS: 58.37989, 26.72200

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Emajõe õpperada.**
3 km pikk ja 1,2 m lai õpperada Emajõe ääres.
GPS: 58.38283, 27.10677
- Varnja elava ajaloo muuseum.**
Muuseum tutvustab vanausuliste eluviisi 19. saj lõpus ja 20. saj alguses.
+372 524 0410;
GPS: 58.49099, 27.24122
- Varnja vanausuliste palvemaja.**
Vanausuliste pühamu rikkaliku ikonograafiaga. GPS: 58.49194, 27.24088
- Voronja galerii.**
Galerii on loodud tüüpilisesse vanausuliste paadikuuri.
+372 55647963;
GPS: 58.49596, 27.23750

TEENUSED

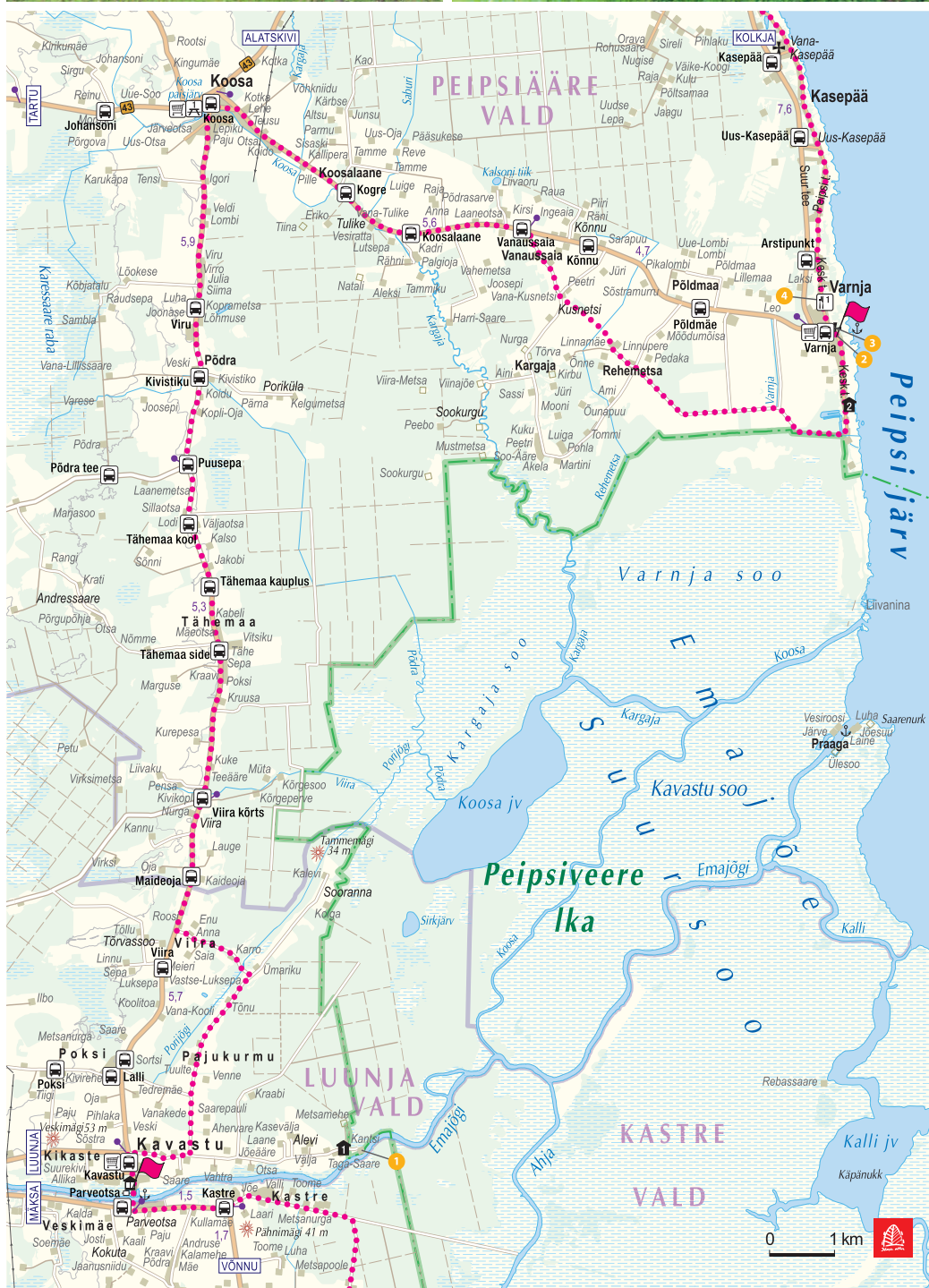
- Majutus**
- Kuu turismitalu,**
+372 5093759;
GPS: 58.38240, 27.10125
 - Mesi Tare kodumaja,**
+372 5181125;
GPS: 58.48096, 27.24246

- Toitlustus**
- Voronja galerii kohvik,**
+372 58844909;
GPS: 58.49594, 27.23754

- Poed**
- Koosa Coop,**
GPS: 58.52613, 27.07474
- Varnja,**
GPS: 58.49162, 27.23676

- Ühistransport**
- Bussiliiklus Kavastu-Koosa vahel kaks korda päevas, Koosa-Varnja vahel kolm korda päevas.

- Puhkekohad**
- Koosa turuplats,**
(WC ja dušš),
GPS: 58.52650, 27.07823

EESTI PEIPSIMAA

VARNJA-ALATSKIVI, 19 km

Külas Peipsi sibulakasvatajatel

Selle maalilise ja traditsioonideküllase rajalõigu sümbol on sibul. Sibulakasvatuse töid 17. sajandil siia piirkonda vene vanausulised. Tee ääres sibulapalmikuid müüvatest naistest-meestest on saanud selle piirkonna visiitkaart. Varnja ja Kallaste vaheline 24-kilomeetrine teelõik kannab nime Sibulatee. Maastikku ilmestavad värvikirevad puumajad, väikesed kalapoed ja restoran, kus saab nautida samovariteed täpselt nii, nagu vanausulistele kombeks. Kindlasti proovi ka Peipsi rääbist!

PRAKTIINE INFO

..... 19 km

6-8 h

Varnja muuseum

Alatskivi lossipark

Varnja-Kasepää-Kolkja-Lahe-Nina-Alatskivi

Peamiselt mustkatttega teed, lühikeses lõigus kruusatee.

Kerge

Ole maantee ja külatänavas ääres kõndides ettevaatlik!

Sibulad on müügil alates juuli lõpust. Sibulalaat toimub augustikuus. Sibulakasvatajad müüvad saaki teede ääres ja oma koduüüdes augustis ja septembris.

METSAD

Siinsed külad paiknevad Peipsi järve kaldal. Muld on niiske ja viljakas, seda toidavad regulaarsed üleujutused ja tugevad vihmad. Sajandeid tagasi kuivendasid siinsed elanikud soostunud ja soometsad ning välja kujunesid eriline eluviis, maa- kasutus ja sibulakasvatustraditsioonid.

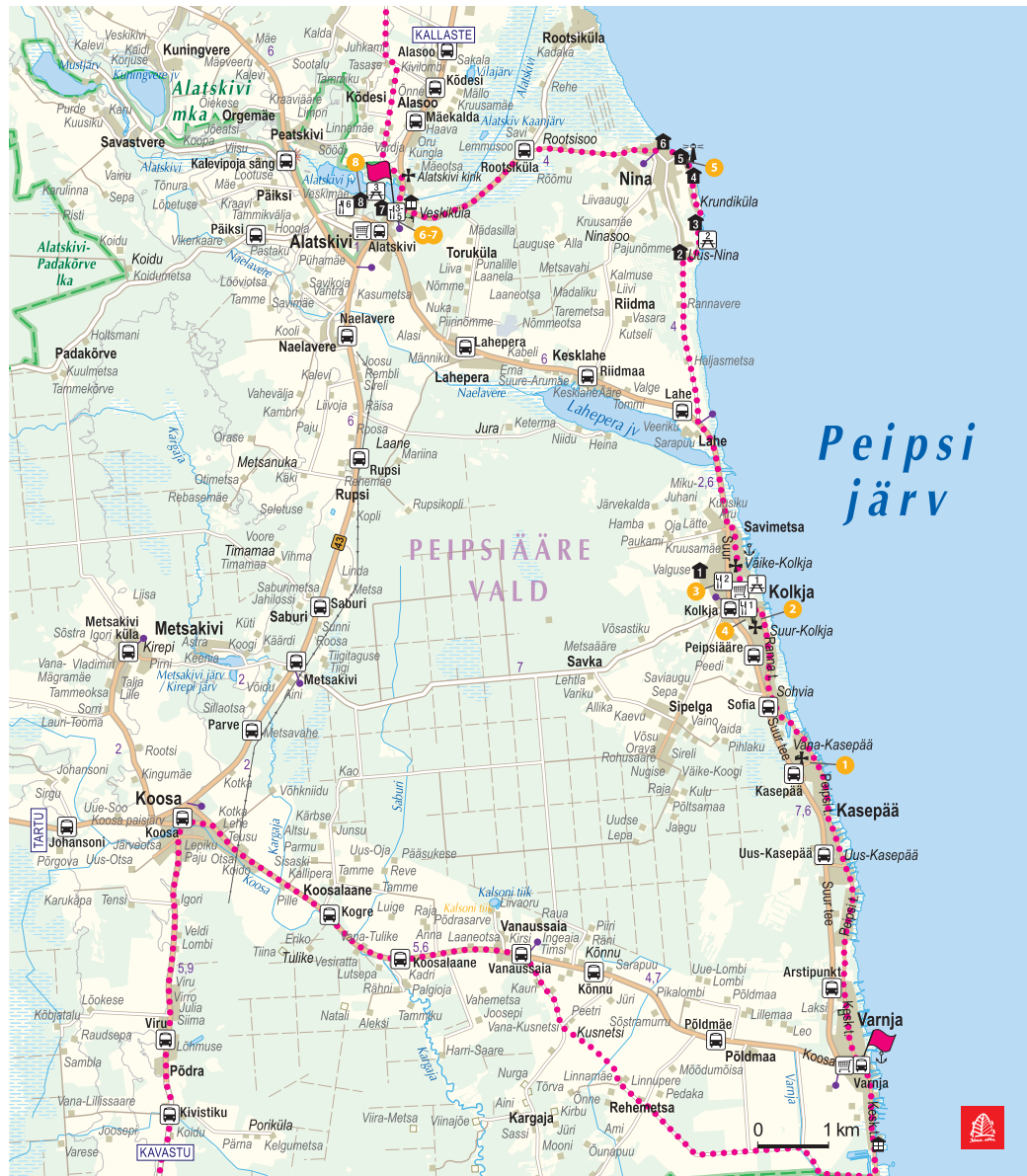
VAATAMISVÄÄRSUSED

- Kasepää ambulARToorium.**
Fotogalerii. +372 58050201;
GPS: 58.530121, 27.231475
- Kolkja vanausuliste muuseum.**
Muuseumis eksponeeritakse vanausuliste traditsioonilisi rõivaid, majapidamistar- beid, käsitööd, tööriistu, fotosid, raamatuid ja palju muud.
+372 56623980; GPS: 58.54872, 27.22161
- Sigurimuuseum.** Sigurimuuseumis saab tutvuda siguri kasvatamise ajalooga Peipsi ääres asuvates ridakülades ning näha siguri kasvatamisega seotud tööriistu.
+372 55639398; GPS: 58.55354, 27.21359
- Kostja sibulatalu.**
Peremees võtab rõõmuga vastu külalisi, tutvustab sibulakasvatuse saladusi ja ja pakub imelisi sibulapirukaid.
+372 53588555; GPS: 58.54851, 27.21745
- Nina õigeusu kirik.**
1997. aastal nimetati kirik kultuurimälesti- seks. GPS: 58.60697, 27.20880
- Eduard Tubina muuseum.**
Muuseumi ekspositsioon annab hea üle- vaate Eesti ühe tuntuma helilooja Eduard Tubina elust ja loomingust.
+372 5286598; GPS: 58.60201, 27.13562
- Alatskivi looduskeskus.**
Looduskeskus asub Alatskivi maastiku- kaitsealal mõisahoones, mis on ehitatud 19. sajandi lõpus. +372 55511061; GPS: 58.60209, 27.13546
- Alatskivi loss.** Lossi ehitas mõisnik Arved von Nolcken aastatel 1880–1885.
+372 5286598; GPS: 58.60375, 27.12899

TEENUSED

Majutus

- Kolkja puhkeküla,**
+372 56941921; GPS: 58.55491, 27.20715
- Kalamehe talu kodumajutus,**
+372 5537785; GPS: 58.59525, 27.20625
- Nina põhumajad,**
+372 5067605; GPS: 58.59902, 27.21026
- Vaino turismitalu,**
+372 5073167; GPS: 58.60507, 27.20986
- Nina puhkemaja,**
+372 56225533; GPS: 58.60719, 27.20789
- Nina kordoni külalistemaja,**
+372 5067605; GPS: 58.60918, 27.20297
- Sepikojade külalistemaja,**
+372 5200532; GPS: 58.60249, 27.13402
- Alatskivi lossi sviidid,**
+372 5286598; GPS: 58.60375, 27.12899

Toitlustus

- Sibula- ja kalarestoran,**
+372 5049908; GPS: 58.54980, 27.21754
- Tädi Šura kohvik,**
+372 56629329; GPS: 58.55359, 27.21358
- Kivi kõrts,**
+372 506 7605; GPS: 58.60179, 27.13607
- Mõisa talli pubi,**
+372 56478162; GPS: 58.60262, 27.13610
- Sepikojade trahter,**
+372 5200532; GPS: 58.60249, 27.13403
- Alatskivi lossi restoran,**
+372 53032485; GPS: 58.60376, 27.12894

Poed

- Kolkja „Sadama kauplus”,**
GPS: 58.55130, 27.21659
- Kolkja pood,**
GPS: 58.55122, 27.21640
- Alatskivi Coop,**
GPS: 58.59966, 27.13305

Ühistransport

Bussiliiklus Varnja-Alatskivi vahel kord päevas.

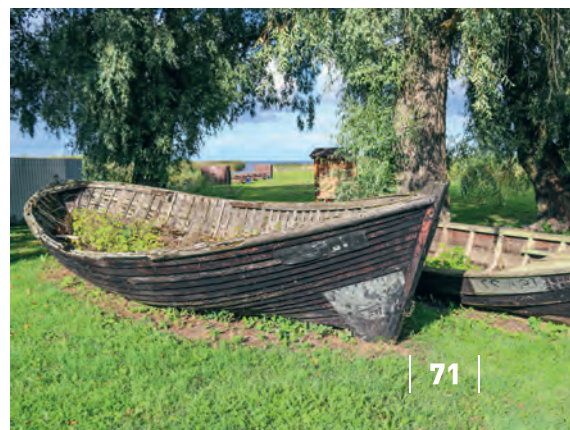
Puhkekohad

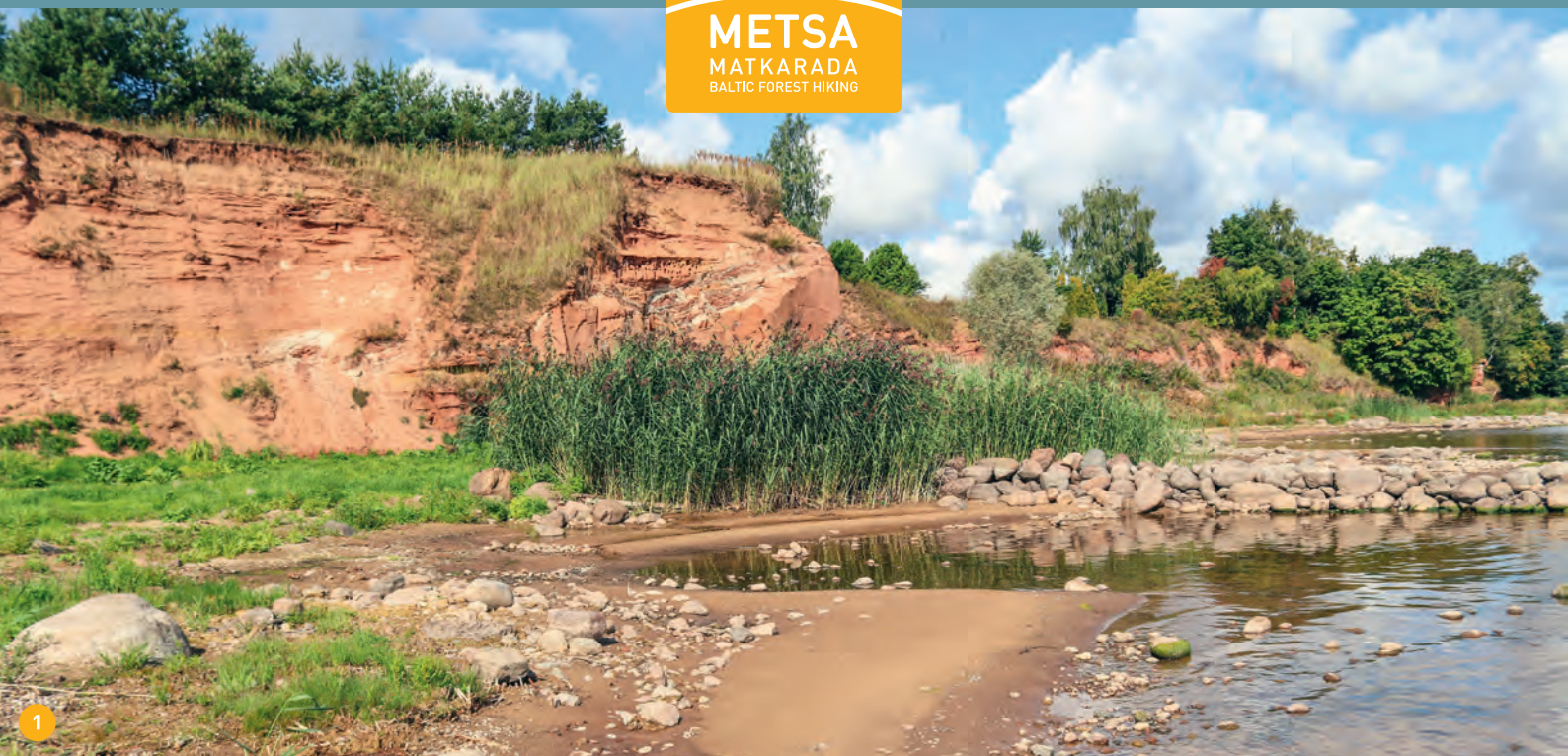
- Kolkja puhkeküla,**
GPS: 58.55306, 27.22050
- Nina külas,**
GPS: 58.59675, 27.21246
- National Geographicu kollane aken,**
GPS: 58.60405, 27.13223

TURISMIINFO:

Tartu turismiinfokeskus,
Tartu, Raekoja plats,
www.visittartu.com,
+372 7442111;
GPS: 58.37989, 26.72200

EESTI
PEIPSIMAA

ALATSKIVI–RANNAMÕISA, 19 km

Suitsukala ja sibulapirukas, Peipsi järve
kulinaarne pärand

Alatskivi on suurepärane koht, kus maitsta Peipsi kandi rahvustoite, sh kuulsat sibulapirukat. Peale Alatskivi tõuseb rada kõrgemale ning avanevad maalilised vaated Peipsi järvele. Kallastele lähenedes laskub rada taas rannikule. Kallastel otsi üles kohalik kalarestoran ja kalapood ning proovi suitsurääbist ja koha. Raja viimane osa kulgeb piki järveäärset teed.

PRAKTIINE INFO

..... 19 km

⌚ 6-8 h

🚩 Alatskivi lossipark

🚩 Rannamõisa puhkeküla

📍 Alatskivi–Pusi–Kallaste–
Kodavere–Rannamõisa

Asulates asfaltkate, Kallastes liiva- ja kivirand, kruusateed, viimased 6 km asfalttee.

Kerge

Ole maantee ääres kõndides ettevaatlik!

Kogu aasta on müügil Peipsi rääbis. Sibulahooaeg algab juulis, sibulavanikuid müüakse teede ääres septembri lõpuni.

Kui Peipsi järve veetase on madal (sõltuvalt ilmast ja tuulesuunast), paljanduvad Kallastel väga kaunid rannad, mis sobivad suurepäraselt jalutamiseks. Võid läbi Kallaste jalutada ka mööda Võidu tänavat, mida ääristavad arvukad väikepoed ja suvekohvikud. Kallastelt Ranna külla võid sõita ka bussiga. Vt www.peatus.ee.

METSAD

Alatskivil asuvas lossis töötab muuseum, vanas mõisaaias asub looduskeskus. Pargis on õpperada. Alatskivil Kallaste poole viib tee läbi põllumajandusmaastiku. Metsa on selles piirkonnas vähevõitu ja peamiselt lepidud või kaasikud, mis vahelduvad kuusemetsadega. Metsad on intensiivselt majandatud.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 **Kallaste punane pankrannik.**
Eesti pikim Devoni liivakivi paljand.
GPS: 58.65808, 27.16490
- 2 **Kallaste vaatetorn.**
12 meetri kõrgune puust vaatetorn vaatega Peipsi järvele.
GPS: 58.66793, 27.16598
- 3 **Kodavere kirik.**
Kirikut on esmakordselt mainitud 1342. aastal. 15. sajandil asus seal puukirik.
GPS: 58.69240, 27.15040
- 4 **Ranna tuhandeaastane kuusk.**
Püha tamm Ranna külas.
GPS: 58.72650, 27.10510
- 5 **Rannamõisa park.**
Looduskaunis koht.
GPS: 58.73348, 27.09610

TEENUSED

Majutus

1. **Peipsi Lake House kodumajutus,**
+372 55924435;
GPS: 58.65456, 27.16329
2. **Kodumajutus Anna Bed & Breakfast,**
+372 58143157;
GPS: 58.66004, 27.16387

3. **Kadrina mõisa külalistemaja,**
+372 5286481;
GPS: 58.70523, 27.09258
4. **Rannamõisa puhkeküla,**
+372 55592975;
GPS: 58.73442, 27.09351
5. **Ranna puhkebaas,**
+372 5224660;
GPS: 58.73495, 27.10265
6. **Willipu külalistemaja,**
+372 56955758;
GPS: 58.60294, 27.14063

Toitlustus

1. **Anna kohvik,**
+372 58143157;
GPS: 58.66004, 27.16387
2. **Peipsi kalapunkt,**
+372 56220203;
GPS: 58.66453, 27.16431

Poed

1. **Kallaste Coop,**
GPS: 58.66088, 27.16148
2. **Kallaste kalapood,**
GPS: 58.66851, 27.16346

Ühistransport

Bussiliiklus Alatskivi ja Ranna vahel kord päevas.

Puhkekohad

1. **Kallaste rand,**
GPS: 58.66790, 27.16631

TURISMIINFO:

Tartu turismiinfokeskus,
Tartu, Raekoja plats,
www.visittartu.com,
+372 7442111;
GPS: 58.37989, 26.72200

EESTI
PEIPSIMAA

RANNAMÕISA–MUSTVEE, 19 km

Läbi tegusate Peipsi külade Mustvee poole

Sibulad, kala, kilomeetrite viisi piki järve kallast paiknevad külad, nikerdustega ehitatud vanausuliste palvelad, kalapaatidega väikesadamad, erivärvilised väikesed puumajad! Kohvikud, poed ja vaated Peipsi järvele, mis tundub olevat pigem meri kui järv. Nii võiks kirjeldada metsa matkaraja seda lõiku. Kasepäält Mustveeni kulgeval 8-kilomeetrisel teekonnal kulgeb rada läbi väikeste rannakülade, pakkudes meeldivat vaheldust neile, kes on pikemat aega teel olnud.

PRAKTIINE INFO

..... 19 km

6-8 h

Rannamõisa puhkeküla

Mustvee sadam

Rannamõisa–Omedu–
Kasepää–Tiheda–Kükita–Raja–
Mustvee

Mustkattega teed, osaliselt
kruusateed

Kerge

Maantee ääres kõndides ole
ettevaatlik!

Kogu aasta jooksul toimuvad
Peipsi järve äärsetes külates
festivalid ja muud peod, seega
uuri kindlasti sündmuste
kalendrit.

5

METSAD

Põllumajandusmaastik vaheldub metsa- ja väikeste tänavküladega. Metsad on peamiselt segametsad, kus kuivematel aladel leidub männitukkasid, madalamatel ja niiskematel aladel lepikuid, haavikuid ja kaasikuid.

VAATAMISVÄÄRSUSED

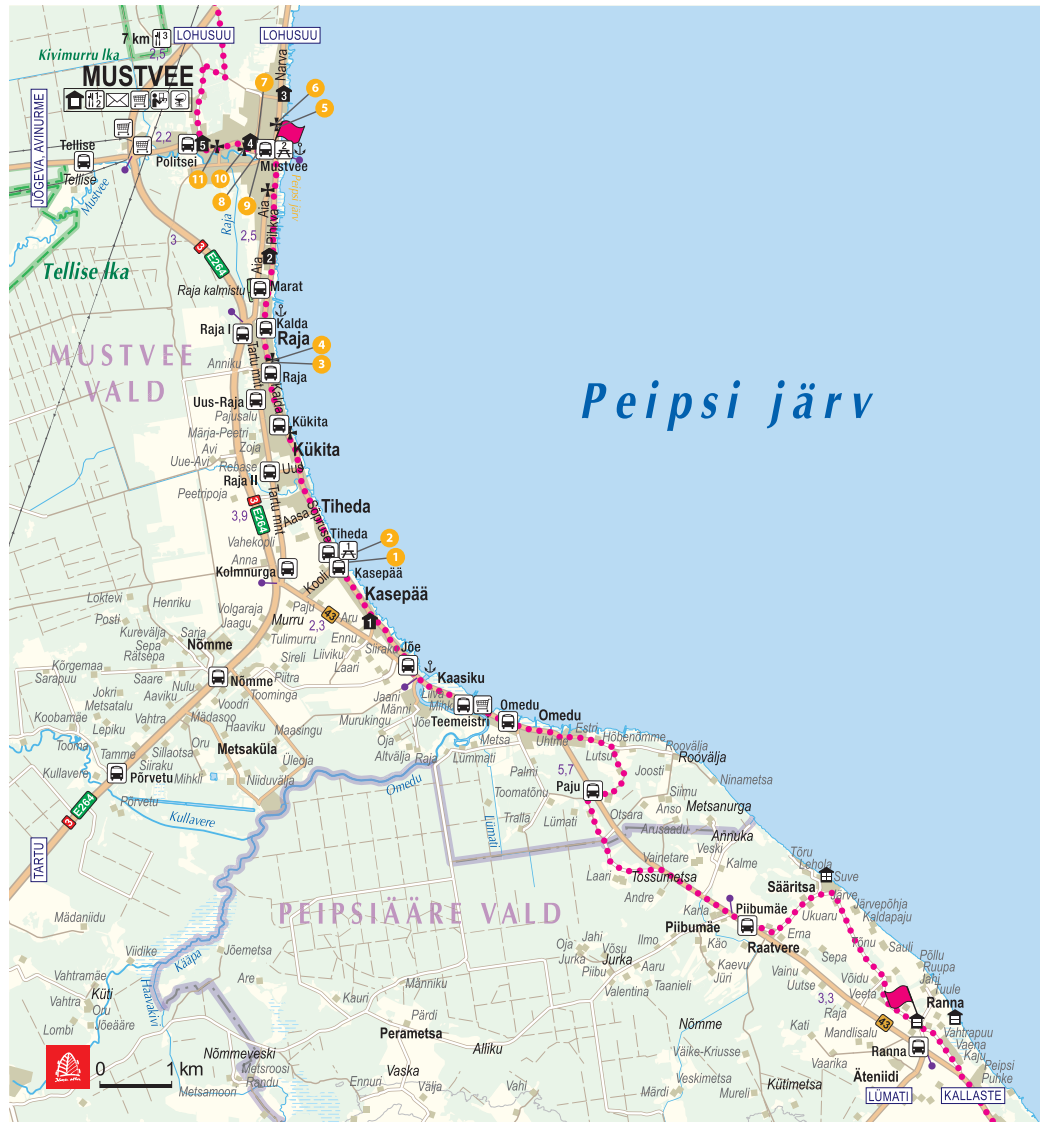
- Peipsimaa muuseum.**
Muuseumis saab tutvuda vanausuliste eluga, nende kiriku- ja köögikultuuriga ning ikoonimaalimisega.
+372 53745471; GPS: 58.79566, 26.95913
- Püsinäitus "Peipsi järve elu tuba".**
+372 5374 5471; GPS: 58.79612, 26.95897
- Kükita vanausuliste kogudus.**
Kogudusehoone on ehitatud 1740.
GPS: 58.82471, 26.91239
- Mustvee vanausuliste palvemaja.**
Eesti suurim vanausuliste palvemaja, mis mahutab üle tuhande inimese.
GPS: 58.82061, 26.94559
- Mustvee Halastuse ja Püha Kolmainuse Ühisusu kirik.** Õigeusu kirik tegutses hoones kuni 1957. aastani, pärast seda sai hoonest jahu- ja mööblikauplus. Aastal 1980 anti hoone kirikule tagasi, aga seda-korda baptisti kiriku käsutusse.
GPS: 58.85053, 26.94888
- Mustvee vanausuliste koduloomuuseum.**
Muuseumis eksponeeritakse vanausuliste eluga seotud esemeid.
+372 7726445; GPS: 58.85011, 26.94896
- Mustvee Betaania kogudus.**
Kogudusel on Dolores Hoffmanni valmis-tatud vitriizaknad.
GPS: 58.84849, 26.94382
- Heino Lubja kaalumuseum.**
Kollektsioonis on üle 120 eseme, mis on seotud erinevate raskuste ja kaaludega.
+372 55650811; GPS: 58.84707, 26.94381
- Mustvee ripsisild.**
15 tonnise kandevõimega sild kavandati 1931. aastal ja sild valmis 1934. aastal.
GPS: 58.846445, 26.944800
- Püha Imetegija Nikolaose kirik.**
Õigeusu kirik on oma välimuse poolest ainulaadne ja pärineb aastast 1864.
GPS: 58.84776, 26.94113
- Mustvee luteri kirik.**
Neogooti stiilis kirikut hakati ehitama 1877. aastal arhitekt J. Maasi kavandi järgi ning kirik valmis ja pühitseti 1880. aastal.
GPS: 58.84827, 26.93462

TEENUSED

Majutus

- Nisura puhkemaja,**
+372 53486620; GPS: 58.78771, 26.96671
- Mustvee kortermajutus,**
+372 518 6483; GPS: 58.83350, 26.94511
- Kalameeste maja,**
+372 5041067; GPS: 58.85406, 26.95052

- Hotell Ankur,**
+372 53009231; GPS: 58.84779, 26.94273
- Mustvee külalistemaja,**
+372 5227965; GPS: 58.84822, 26.92938

Poed

- Omedu pood,**
GPS: 58.77700, 26.98919
- Mustvee "Meie toidukaubad",**
GPS: 58.84821, 26.94194
- Mustvee Coop,**
GPS: 58.84777, 26.94477
- Olerex tankla 24 h, Mustvee,**
GPS: 58.84809, 26.91483
- Circle K tankla, 24 h, Mustvee,**
GPS: 58.85075, 26.91340

Toitlustus

- Restoran Ankur,**
+372 53009231;
GPS: 58.84779, 26.94273
- Peipsi Teemaja,**
+372 58353554;
GPS: 58.84837, 26.93797
- Kohvik Õige koht,**
+372 50663442;
GPS: 58.89899, 26.98165

Ühistransport

Sel lõigul bussiliiklus puudub.

Puhkekohad

- Kasepää laululava,**
GPS: 58.79619, 26.96018
- Mustvee sadam,**
GPS: 58.84715, 26.94957

TURISMIINFO:

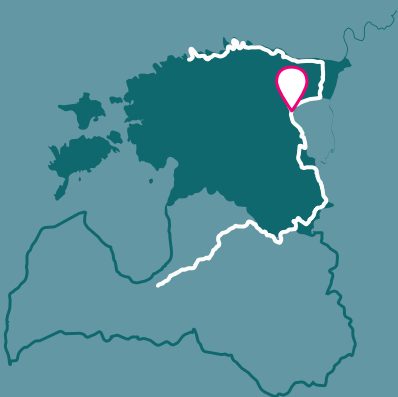

Jõgevamaa turismiinfokeskus,
Palamuse, Köstri allée,
www.visitjogeva.com,
+372 7768520;
GPS: 58.74595, 26.39781

EESTI
PEIPSIMAA

MUSTVEE-AVINURME, 20 km

Piki vana Sonda—Mustvee kitsarööpmelist raudteetammi

Pärast Mustvee promenaadi ja randa lookleb metsa matkarada läbi Mustvee linna ning jätkub järgmisel 16 kilomeetril piki endise Sonda-Mustvee kitsarööpmelise raudtee tammi. Raudteerööbaste asemel on kruusatee, mis ühendab Mustveed Avinurmega. Raudtee tammi äärde paigaldatud infotahvlid tähistavad endisi asulaid, mille kohale on kasvanud mets või muudetud raiesmikeks.

PRAKTIINE INFO

..... 19 km

7-9 h

Mustvee sadam

Avinurme puiduait

Mustvee-Avinurme

Mustvees ja Avinurmel mustkatttega tee, ülejäänud osas kruusateed, väikeses lõigus ka pinnakattetee.

Kerge

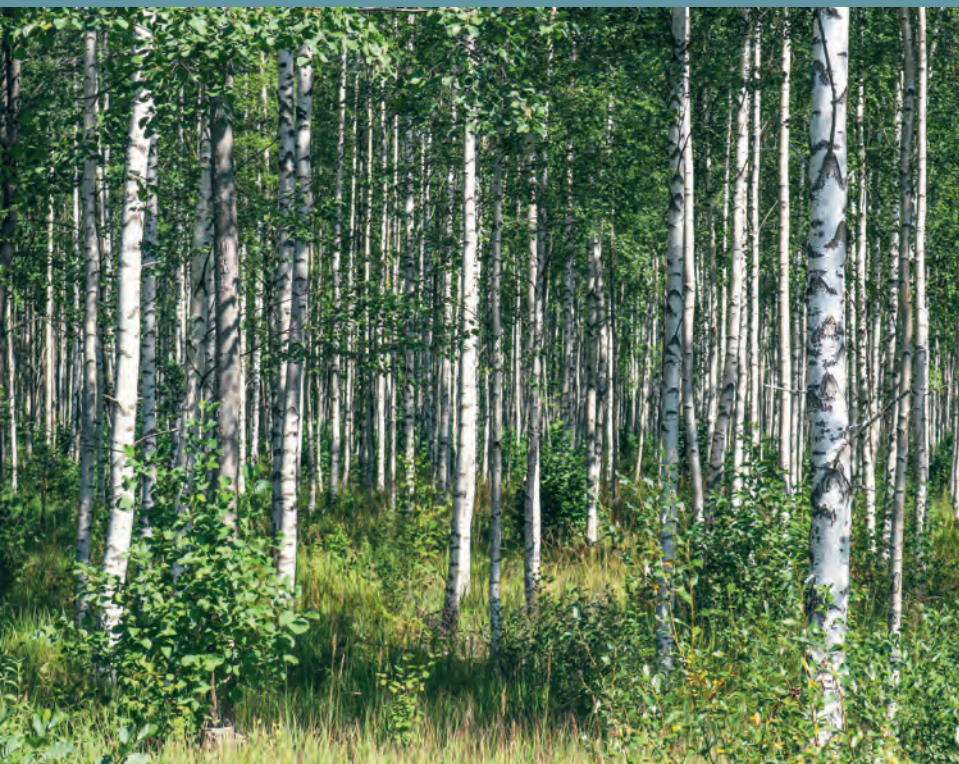

Ole Tartu-Jõhvi maanteed ületades ettevaatlik!

Mustvee ja Avinurme vahel pole ühtegi poodi ega söögikohta.

METSAD

Segametsad vahelduvad männikute ja lehtmetsadega.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Piitsi jaamahoone.**
Rongijaam on ehitatud 1930. aastal.
GPS: 58.917564, 26.896573
- 2 Avinurme muuseumrõng.**
Aastatel 1926–1972 läbis Avinurmet kitsarööpmeline raudtee. 178,5-meetrine raudteelõik on nüüd taastatud.
GPS: 58.98705, 26.84500
- 3 Avinurme elulaadikeskus.**
Avinurme elulaadikeskus annab ülevaate kohaliku eluviisi ja käsitööoskuste hoidmisest, ülekandmisest ja arendamisest.
+372 5521331; GPS: 58.98472, 26.86373

- 4 Avinurme kirik.**
Kirikul on riskülikukujuline üldplaan.
GPS: 58.98451, 26.86473
- 5 Avinurme puiduait.**
Tegu on turismikeskusega, kus on võimalik osa võtta erinevatest töötubadest.
+372 3397410; GPS: 58.98545, 26.86465

TEENUSED

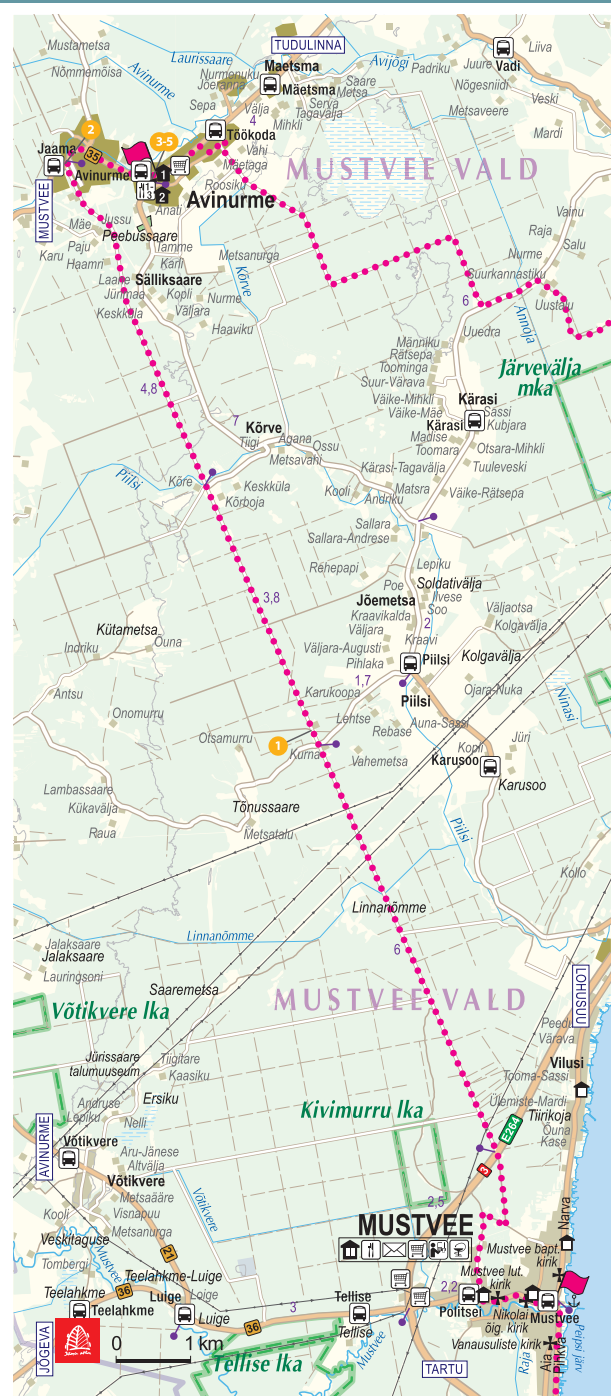
Majutus

- 1. Avinurme hostel,**
+372 5183123; GPS: 58.98532, 26.86658
- 2. Aasa puhkemaja,**
+372 5032912; GPS: 58.98253, 26.86747

Poed

- Avinurme “Maali pood”,**
GPS: 58.97989, 26.82998
- Avinurme Coop,**
GPS: 58.98616, 26.86979

Toitlustus

- 1. Avinurme puiduaidade kohvik,**
+372 55213310; GPS: 58.98460, 26.86385
- 2. Puiduaidade kohvik,**
+372 339 7410; GPS: 58.98545, 26.86465
- 3. Apteekri Puhvet,**
GPS: 58.98484, 26.86541

Ühistransport

Bussiliiklus Mustvee-Avinurme vahel kord päevas.

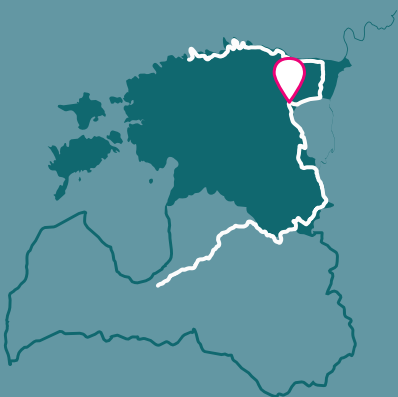
TURISMIINFO:

Jõgevamaa turismiinfokeskus,
Palamuse, Köstri allee,
www.visitjogeva.com,
+372 7768520;
GPS: 58.74595, 26.39781

EESTI
PEIPSIMAA

AVINURME-LOHUSUU, 16 km

Külas Avinurme puidumeistritel

Enne metsa matkarajale suundumist tasub käia Avinurme puiduaidas, kus on suurim valik puitkäsitööd Eestis. Aidas korraldatakse ka mitmesuguseid töötubasid, nt korvipunumine, viltimine, leivaküpsetamine ja küünlavalmistamine. Enne Separa küla kulgeb matkarada läbi suure metsamassiivi, kus suve lõpul on rikkalikult pohli, mustikaid ja seeni.

PRAKTIINE INFO

..... 16 km

⌚ 5-7 h

🚩 Avinurme puiduait

🚩 Lohusuu

📍🗺️ Avinurme-Separa-Lohusuu

Peamiselt kruusateed, Avinurmes ning Separa ja Lohusuu vahel mustkattedega teed

Kerge

Separa ja Lohusuu vahel ole ettevaatlik, teed on käänlised.

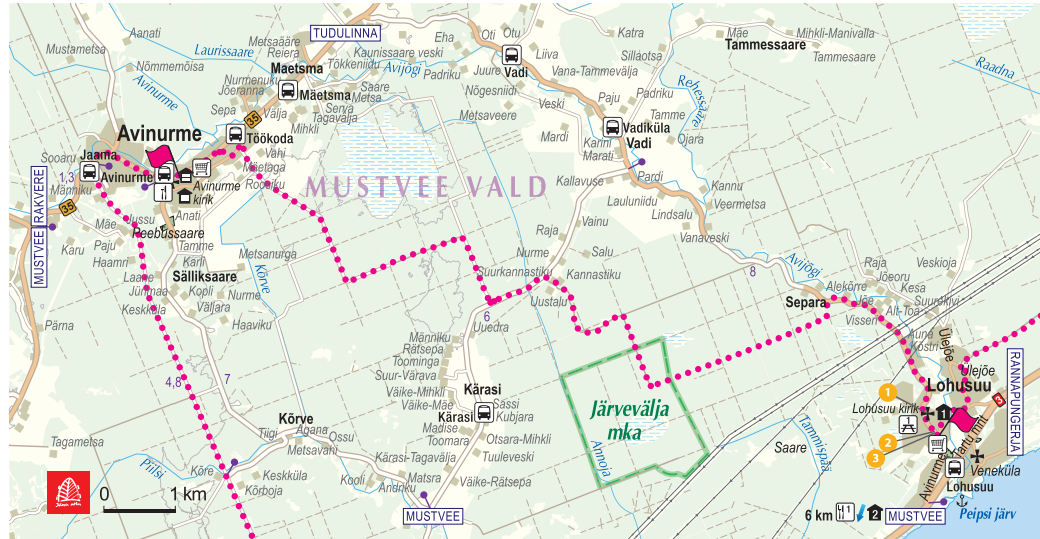

Avinurme ja Lohusuu vahel pole ühtegi poodi ega söögi-kohta.

METSAD

Sirge tee, mille ääres kasvavad metsa majandamise tagajärjel taastuvad noorendikud, mis vahelduvad üksikute vanemate metsatukkadega. Üle saja aasta vanused metsatukad on lendoravale sobivad elupaigad, kus kasvavad kuused ja haavad. Lohusuu poolne ala on valdavalt männi enamusega puistu, Avinurme pool on ülekaalus leht- ja segametsad. Märjad niisked kasvukohad on kuivendatud ja seetõttu näeb kõikjal kraave.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Lohusuu kirik.**
Neogooti stiilis kirik valmis aastatel 1878–1882. GPS: 58.95136, 27.04554
- Lohusuu Issanda ristimise kirik.**
GPS: 58.94885, 27.04716
- Lohusuu lahingu mälestussammas.**
Memoriaali tagaküljel on tekst: "Avatud 26. juuli 1931/ purustatud 1940 / taasavatud 23. juuni 1990".
GPS: 58.94876, 27.04761

TEENUSED

Majutus

- Torioja kämping,**
+372 3393687;
GPS: 58.95108, 27.05006
- Külastemaja "Õige koht",**
+372 50663442;
GPS: 58.89899, 26.98165

Toitlustus

- Kohvik Õige koht,**
+372 50663442;
GPS: 58.89899, 26.98165

Poed

- Lohusuu,**
GPS: 58.94782, 27.04827

Ühistransport

www.peatus.ee

Puhkekohad

- Pereaiand Elulõng,**
GPS: 58.95009, 27.04078

TURISMIINFO:

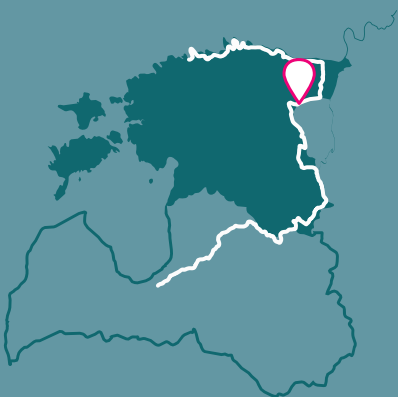

Jõgevamaa turismiinfokeskus,
Palamuse, Köstri allee,
www.visitjogeva.com,
+372 7768520;
GPS: 58.74595, 26.39781

EESTI PEIPSIMAA

LOHUSUU-KURU, 18 km

Läbi Peipsi põhjaranniku seene- ja marjametsade

Selle päeva esimene osa lookleb läbi võimsa okasmetsa. Eriti silmapaistev on Järvevälja maastikukaitsealal kulgev rajalõik, kus rajast põhja pool kõrguvad ilusad endised rannikuluited ja lõuna pool raba. Kindlasti tasub teha peatus Rannapungerja kalakioskis, et osta kaasa suitsuräabist ja muud talukaupa. Seejärel ületab metsa matkarada maanteesilla kaudu Rannapungerja jõe ja jõuab Kauksi tagasi Peipsi järve rannikule, kus on kena paik piknikupidamiseks ja kaasa ostetud suitsukalaga maiustamiseks. Siin, maalilise männimetsaga kaetud luidete taga on Peipsi ilusaim liivarand.

PRAKTIINE INFO

..... 18 km

6-8 h

Lohusuu

Kuru rand Kuru poe ja kohviku juures

Lohusuu-Rannapungerja-Kauksi-Kuru

Mustkattedega teed, metsateed ja -rajad, 3 km ulatuses asfalttee, Peipsi rannikul liivarand

Kerge

Rannapungerja ja Kauksi vaheline kolmekilomeetrine lõik kulgeb piki Tartu-Jõhvi maanteed. Teepeenar on lai ja suvel niidetud, seega sobib kõndimiseks hästi. Maanteed ületades ole ettevaatlik!

Peipsi põhjarannikul on vaid mõned üksikud (hooajalised) poed ja kohvikud, seega vaata oma varud üle ja osta kaasa piisavalt toitu, eriti kui plaanid teekonda jätkata Kuremäe

poole – sel juhul pole kahe järgmise päeva jooksul tee peal ühtegi poodi ega kohvikut.

Rannapungerja ja Kauksi vahelise kolmekilomeetrise lõigu võib läbida bussiga, vt www.peatus.ee. Väike mustkattedega tee Peipsi põhjarannikul viib Vasknarvasse, kus saab tormi või halva ilma korral varjus olla.

METSAD

Rada Lohusuust Rannapungerjale kulgeb endisel Peipsi rannikulitel ja vanal postiteel, läbib Raadna küla ja ületab Raadna oja. Liivaseljandikul kasvavad peamiselt männikud, seljandiku kõrval vahelduvad männikud soometsadega. Kauksis valdavad männikud, Kauksi oja kallastel kasvab aga segamets. Peipsi liivasel põhjarannal näeme luiteid ja rannamännikuid.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Järuska sild.**
2013. aastal valminud ja põneva arhitektuuriga Järuska puusild on ainulaadne, kuna see on esimene katussild terves Eestis. GPS: 59.01259, 27.13809
- Rannapungerja tuletorn.**
1937. aastal ehitatud tuletorn pakub imelist vaadet Peipsi järvele ja rannamaastikele. Tuletorni vaateplatvorm on kaetud puitplaatidega. GPS: 58.97742, 27.17554
- Kauksi külustuskeskus.**
Keskuses toimuvad erinevad töötod ja õppeprogrammid. GPS: 58.99287, 27.22628
- Kauksi rand.**
Üks kõige tuntumaid ja kaunimaid randu Peipsi järve ääres. GPS: 58.98880, 27.22908
- Kuru mänd.**
Huvitavalt roomava tüvega mänd on looduskaitse all. Kuru mänd asub Peipsi järvest umbes 200 meetri kaugusel. GPS: 58.99515, 27.26988

TEENUSED

Majutus

- Lemmaku puhkemaja,**
+372 5330 2385; GPS: 59.01465, 27.13495

- Kauksi puhkemajad,**
+372 521 9326; GPS: 59.00759, 27.24414
- Kauksi puhkeküla,**
+372 5035221; GPS: 58.99200, 27.24130
- Kauksi puhkemaja,**
+372 5664 0649; GPS: 58.98938, 27.22904
- Peipsi puhkemajad,**
+372 55646860; GPS: 58.99426, 27.25416
- Kuru puhkemaja,**
+372 56906876; GPS: 59.00399, 27.29168

Toitlustus

- Kauksi rannabaar** (avatud suvel).
GPS: 58.98931, 27.22925

Poed

- Kuru pood/kohvik,**
GPS: 58.99876, 27.287222

Ühistransport

Bussikliiklus Lohusuu-Kuru vahel kord päevas.

Puhkekohad

- Raadna,**
GPS: 58.97565, 27.10133
- Rannapungerja,**
GPS: 58.98550, 27.17161
- RMK Kauksi telkimisala,**
GPS: 58.98908, 27.21211
- RMK Kauksi rannametsa telkimisala,**
GPS: 58.98976, 27.22585
- Luite matkarada,**
GPS: 58.99210, 27.22661

TURISMIINFO:

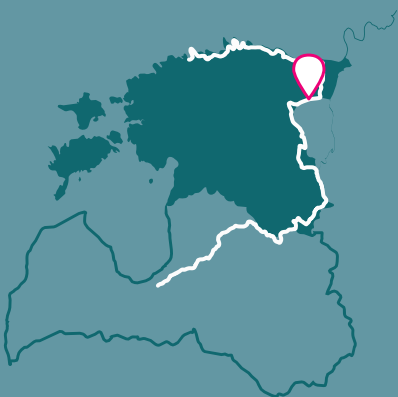

Jõhvi turismiinfokeskus,
Jõhvi, Kooli 2,
johvi@visitestonia.com,
+372 3370568;
GPS: 59.35714, 27.41010

EESTI PEIPSIMAA

KURU-REMNIKU, 13 km

Peipsi järve maalistel luidetel ja randadel

Kui Alajõe välja arvata, kulgeb metsa matkarada piki Peipsi järve imeilusat rannikut. Suvel, kui veetase on madalam, avanevad rannikul ilusad liivarannad. Pärast Alajõe kõrguvad järve ääres Peipsi ranniku kõrgeimad luided (kuni 20 m), kust avanevad pikad vaated Peipsile, ühele Euroopa suurimale järvele.

PRAKTIINE INFO

..... 13 km

5-6 h

Kuru rand Kuru poe ja kohviku juures

Remniku rand puhkekeskus Suvi juures

Kuru-Uusküla-Katase-Alajõe-Remniku

Peamiselt liivarannad, Alajõel mustkatttega tee, pinnaseteed.

Kerge

Alajõest saab üle Alajõe külas asuva silla kaudu. Teised, väiksemad jõekesed jäävad suvel peaaegu kuivaks või piisavalt väikeseks, et need jala ületada.

Peipsi põhjarannikul on vaid mõned üksikud (hooajalised) poed ja kohvikud, seega vaata oma varud üle ja osta kaasa piisavalt toitu, eriti kui plaanid teekonda jätkata Kuremäe

poole – sel juhul pole kahe järgmise päeva jooksul tee peal ühtegi poodi ega kohvikut.

Siin võib veeta ühe lisapäeva, jalutades mööda Peipsi rannikut Vasknarvani (11 km), kus Narva jõe kaldal asuvad ordulinnuse varemed, teisel pool jõge on Venemaa. Tagasi Remnikule võib minna bussiga, kindlasti vaata busside sõiduplaani www.peatus.ee.

METSAD

Rada kulgeb kogu ulatuses Peipsi liivasel põhjarannikul, kus vahelduvad valged ja hallid luited, luitemännikud, kohati kasvavad luidete vahel tammikud. Kuru luidetel leidub vanu, kuivanud ja põlispuid.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Alajõe Jumalaema Sündimise kirik.**
1889. aastal ehitatud tüüpilise arhitektuurilise lahendusega punastest tellistest historisistlik kirik.
GPS: 59.00943, 27.42302

TEENUSED

Majutus

- RMK Uusküla telkimisala,**
+372 56815722; GPS: 59.00057, 27.30297

- Puhkemaja Valsid,**
+372 55993839; GPS: 59.00920, 27.43865
- Okka puhkemaja,**
+372 56905968; GPS: 59.00915, 27.44010
- RMK Karjamaa telkimisala,**
+372 56815722; GPS: 59.00987, 27.49265
- Puhkekeskus Suvi,**
+372 3393119; GPS: 59.01073, 27.49818
- Remniku õppe- ja puhkekeskus,**
+372 5086656; GPS: 59.01199, 27.52586

Poed

- Alajõe kiosk,** GPS: 59.01098, 27.42659
Alajõe pood, GPS: 59.00904, 27.43340
Remnikul pole poodi! Remniku ja Alajõe vaheline kaugus on 7 km.

Ühistransport

Bussiliiklus Kuru-Alajõe vahel kaks korda päevas. Bussiliiklus Alajõe-Remniku vahel kord päevas.

Puhkekohad

- RMK Uusküla telkimisala,**
GPS: 59.00057, 27.30297
- Alajõe rand,**
GPS: 59.00636, 27.41785
- RMK Karjamaa telkimisala,**
GPS: 59.00987, 27.49265

TURISMIINFO:

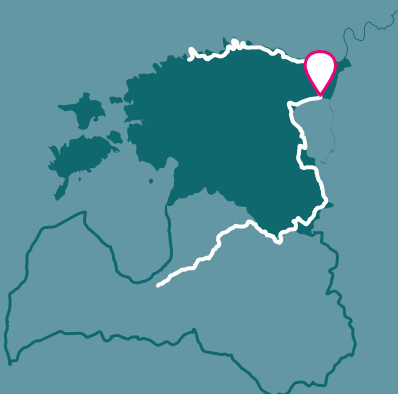

- RMK Kauksi külastuskeskus,**
Kauksi küla, Alutaguse vald, Ida-Virumaa.
+372 56200080, 5681 5722
GPS: 58.99284, 27.22643

- Jõhvi turismiinfokeskus,**
Jõhvi, Kooli 2,
johvi@visitestonia.com,
+372 3370568;
GPS: 59.35714, 27.41010

EESTI
PEIPSIMAA

REMNIKU-KUREMÄE, 30 km

Läbi Alutaguse, Eesti noorima rahvuspargi

Siit alates kulgeb metsa matkarada läbi Eesti noorima rahvuspargi, 2018. aastal asutatud Alutaguse rahvuspargi, mis koosneb mitmest lahustükist. Rahvuspargi peamine kaitse-eesmärk on Eesti suurima okasmetsaala ja soomaastike kaitse. See on Kirde-Eesti hõredamalt asustatud piirkondi.

PRAKTLINE INFO

 30 km

 10-12 h

 Remniku rand puhkekeskus
Suvi juures

 Kuremäe klooster

 Remniku-Imatu-Kaatermu-
Kaidma-Kuremäe
Kruusased metsateed,
Kuremäel mustkatttega tee
Kerge juhul, kui rada läbitakse
kahe päevaga,
Raske juhul, kui rada läbitakse
ühe päevaga

Soovitav on jagada see päeva-
teekond kaheks ning veeta öö
Agusalu looduskaitsealal Ima-
tu järve ääres oleval telkimis-
platsil. Remniku ja Kuremäe

vahel pole ühtegi poodi ega
söögikohta. Lähim koht, kus
pakutakse teenuseid, on Kure-
mäe.

Alajõelt võib Kuremäe
kloostriksse rännata ka mööda
RMK Penijõe-Aegviidu-Kauksi
matkatee (613 km) vastavat
teelõiku. Selleks kulub umbes
kolm päeva.

EESTI PÕHJARANNIKU VAATAMISVÄÄRSED KOHAD

- **Põhja-Eesti paekallas** – kõige muljetavaldavam kivimite paljand Baltimaades
- **Kosed ja Põhja-Euroopa suuremad rändrahnud**
- **Tööstuspärand** Kundas
- **Lahemaa** – Baltimaade vanim rahvuspark
- **Altja** – traditsiooniline kaluriküla
- **Käsmu** – kuulus kaptenite küla
- **Purekkari neem** – Eesti maismaa põhjapoolseim punkt
- **Militaarpärand** – piirivalverajatised
- **Pirita** – Tallinna populaarseim kuurort ja olümpiakeskus
- **Tallinna vanalinn** – UNESCO pärand

EESTI EESTI PÕHJARANNIK

LAHEMAA RAHVUSPARK, JOAD,
RÄNDRAHNUD JA PANKRANNIK

#34-50

Kuremäe–Tallinn, 338 km

Eesti põhjarannikul muutub loodus matkaraja ümber karmimaks ja põhjamaisemaks. Siin leidub majasuurusi rändrahne, hõredalt asustatud looduskauneid saari ja Baltimaade suuremaid jugasid. Piki Läänemere kallast sirutub Põhja-Eesti pank, mis on osa Balti klindist. Soome lahe ääres kulgeb matkarada kaunitel maastikel nii kivi- kui ka liivarannal. Läbitakse Lahemaa rahvusparki, millele on omased lahed ja poolsaared, metsad ja kultuuripärandirikkad külad. Edasi viib metsa matkarada läbi Eestile tüüpiliste kadakaväljade ja linnalähedaste asulate Tallinna kesklinna.

EESTI PÕHJA-
EESTI RANNIK

KUREMÄE-VASAVERE, 16 km

Läbi Kurtna maastikukaitseala

Pärast Kuremäe kloostrit kulgeb metsa matkarada maalisel Kurtna maastikukaitsealal (osa Alutaguse rahvuspargist), mida ilmestavad ilusate valgete männimetsade vahel paiknevad arvukad järvesilmad (kokku 42 järve, see on Eesti tihedaim järvistu). Niiskemates kohtades on laudteed, üle jõekeste ja kraavide viivad sillad. Alutaguse puhke- ja spordikeskuse juurest saab alguse matka- ja kepikõnniradade võrgustik.

PRAKTIINE INFO

..... 16 km

5-7 h

Kuremäe klooster

Alutaguse puhke- ja spordikeskus

Kuremäe-Konsu-Vasavere

Metsateed ja -rajad, soodes laudteed, kruusateed.

Keskmine

Poed asuvad Kurtnas ja Orul, järgmise päevateekonna keskel.

METSAD

Rada kulgeb mööda metsateed Kurtna järvedeni, kus maastik on meeldivalt vahelduv. Kõrgematel aladel kasvavad nõmmemännikud vahelduvad madalamates kohtades soostunud aladega ja segametsadega. Siin-seal avanevad kenad vaated arvukatele järvedele. Teele jääb Pannjärve liivakarjäär, kus kaevandamisest tekkinud läbilõikeid annavad suurepärase ülevaate voorte ehitusest ja kujunemisest pärast viimase jääaja lõppu.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Sulu vesiveski pais ja Kuremäe kloostri karjatee.**
Asub Püha allika kraavil. Vana karjatee on kasutusel tänaseni.
GPS: 59.210188, 27.539492
- 2 Konsu järv.**
Suurim järv Kurtna järvestikus. Siit algab Eesti järvederikkaim ala, mida iseloomustab reljeefi ja taimestiku tugev mosaiiksus.
GPS: 59.228825, 27.570840
- 3 Nõmmjärv.**
Parklast algab Kurtna 11 järve matkarada, mis tutvustab Kurtna maastikukaitseala südames paiknevaid järvi.
GPS: 59.244328, 27.550381
- 4 Kurtna Mustjärv.**
GPS: 59.247964, 27.545983
- 5 Niinsaare järv.**
GPS: 59.252302, 27.543346
- 6 Väike Laugasjärv.**
GPS: 59.257168, 27.548426
- 7 Kurtna Suurjärv.**
GPS: 59.258407, 27.546908
- 8 Ahnejärv.**
GPS: 59.260669, 27.56301
- 9 Martiska järv.**
GPS: 59.264100, 27.570700
- 10 Kuradijärv.**
GPS: 59.265984, 27.570468
- 11 Pannjärve liivakarjäär.**
Eesti suurim riikliku tähtsusega liivakarjäär. GPS: 59.283224, 27.56794
- 12 Mätasjärv.**
GPS: 59.288051, 27.56767
- 13 Alutaguse seikluspark ja tuubirada.**
Seikluspargis on viis eri raskusastmega rada, laste seiklusrada ning aastaringselt avatud tuubirajad.
+372 53057776; GPS: 59.28937, 27.557728
- 14 Alutaguse terviserajad, kettagolfi (disc golf) park.** Ida-Virumaa spordimeka, kus toimuvad selle piirkonna ühed suurimad spordiüritused. Tähistatud on 1, 2, 3, 5 ja 7,5 km pikkused terviserajad, 2,4 km rulluisurada ja 18 korviga kettagolfi rada.
GPS: 59.28937, 27.557728

TEENUSED

Majutus

- 1. Niinsaare puhkekeskus,**
+372 5257516;
GPS: 59.24854, 27.53885
- 2. Alutaguse puhke- ja spordikeskus,**
+372 53057776;
GPS: 59.28918, 27.55818

Toitlustus

- 1. Alutaguse puhke- ja spordikeskuse kohvik,**
+372 53057776;
GPS: 59.28918, 27.55818

Poed

- Kurtna kauplus,**
GPS: 59.26887, 27.51390

Ühistransport

- Buss nr 198
Tallinn–Rakvere–Aseri–Jõhvi–Kuremäe liinil E–R kord päevas.
Buss nr 116
Jõhvi–Illuka–Kuremäe liinil kord päevas.
Buss nr 546
Kohtla-Järve–Jõhvi–Vasknarva–Gorodnka liinil kord päevas kolmapäeviti.

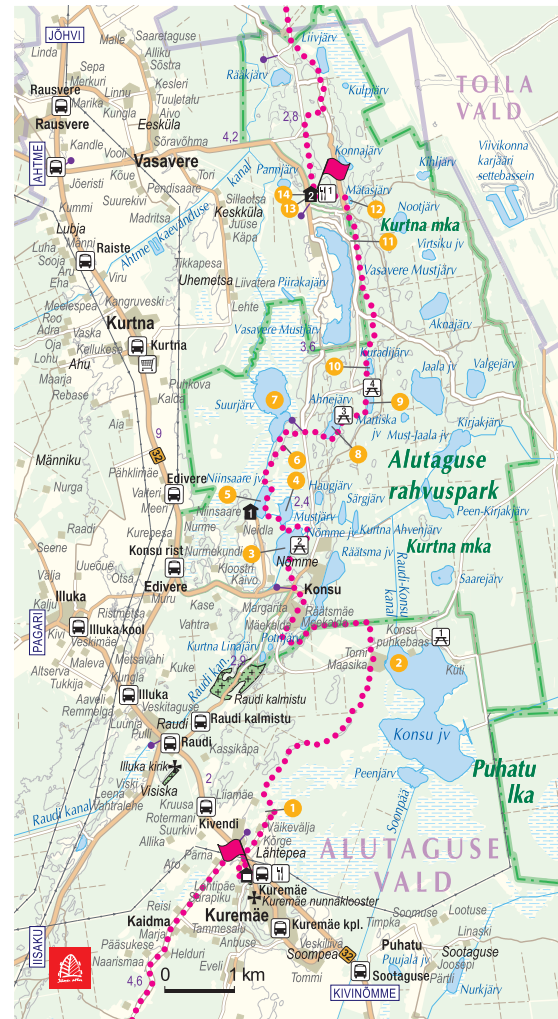
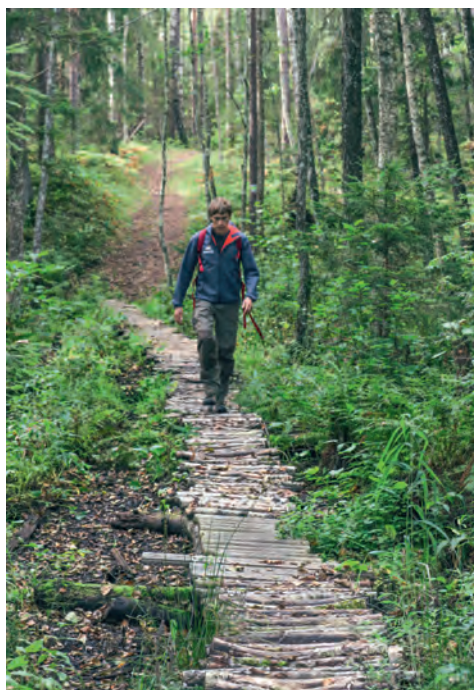
Puhkekohad

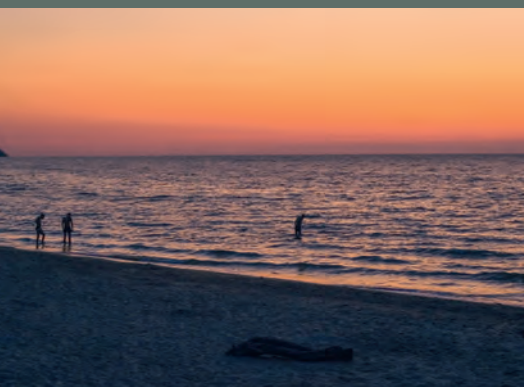
- 1. RMK Konsu telkimisala,**
GPS: 59.23143, 27.58494
- 2. RMK Nõmmjärve lõkkekoht,**
GPS: 59.24433, 27.55038
- 3. Ahnejärve puhkekoht,**
GPS: 59.26067, 27.56301
- 4. RMK Martiska lõkkekoht,**
GPS: 59.26410, 27.57070

TURISMIINFO:

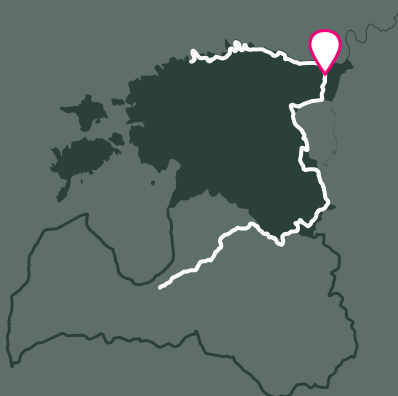

- Jõhvi turismiinfokeskus,**
Jõhvi, Kooli 2,
johvi@visitestonia.com,
+372 3370568;
GPS: 59.35714, 27.41010

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

VASAVERE-TOILA, 25 km

Põhja-Eesti kivise ranniku suunas

Vasaverest edasi kulgeb metsa matkarada jätkuvalt Kurtna maastikukaitsealal, tiirutab üle raba, läbib Oru töölisasunduse, keerab Voka jõe orgu ning jõuab välja Soome lahe äärde, kus keerab läände. Siin kõrgub majesteetlik Põhja-Eesti paekallas: järsk, kivine ja metsane klindias tang, mis ulatub Tallinnani ja jätkub sealt Balti klindina edasi Lääne-Eesti saarteni. Metsa matkarada lookleb paekalda serval, aegajalt orgudesse laskudes. Toila-Oru pargis suundub rada läbi laia ja sügava Pühajõe oru ning saabub lõpuks Toilasse, populaarsesse rannakuurorti.

PRAKTIINE INFO

..... 25 km

⌚ 8-10 h

🚩 Alutaguse puhke- ja spordikeskus

🚩 Toila SPA Hotell

📍 Vasavere-Oru-Voka-Toila park-Toila

Metsateed ja -rajad, pargiteed, kruusateed, asustatud kohtades mustkatttega teed.

Keskmine

Ole Tallinna-Narva maanteed ületades ja maantee ääres kõndides ettevaatlik! Ära mine järsu ja kivise pankranniku äärele, see võib variseda.

Voka jõe kaldad võivad olla libedad.

Kui läbid Voka aleviku mööda Pargi tänavat, on teekond 3 km võrra lühem.

METSAD

Klindi serval, Pühajõe orus, asub 75 hektari suurune liigirikas Oru park. 20. sajandi algul loodud pargis kasvab üle 200 puuliigi. Park on näinud paremaid ja halvemaid aegu, tänapäeval meelitab see oma mitmekesiste alleede ja puudesaludega, loodusliku alustaimestiku ja rikkaliku linnustikuga. Põhja-Eesti rannikumadalikul kasvab kõrge ja tihe mets, kus on kujunenud eriline mikrokliima ja veerežiim. Kuna selline pangamets on läbipääsmatu, kutsutakse seda vahel kohalikuks džunglaks või Põhja vihmametsaks. Metsa all kasvavad kõrged ja tihedad sõnajalad, puude ümber keerduvad humalavarred.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 **Liivjärv.**
GPS: 59.304525, 27.562592
- 2 **Oru turbaväljad.**
GPS: 59.343284, 27.575287
- 3 **Voka sälkorg.**
Peaaegu 30 meetri sügavused sälkorud annavad piirkonnale ürgse ilme.
GPS: 59.412627, 27.596676
- 4 **Voka rand.**
GPS: 59.414324, 27.59577
- 5 **Voka mõisapark.**
GPS: 59.413727, 27.584831
- 6 **Pühajõe kirik.**
GPS: 59.411901, 27.537622
- 7 **Aluoja joastik.**
Otse joastiku servas on vaateplatvormid, kujunduse ja liigirikuse poolest. Parki ilmestavad vaheldusrikas reljeef ja kärestikuline Pühajõe org, Nõiamets, grott ja lossiplats.
GPS: 59.422652, 27.532364
- 8 **Toila rand ja sadam.**
GPS: 59.426224, 27.531462
- 10 **Toila vana sadama muul.**
GPS: 59.428294, 27.500992
- 11 **Saksa sõdurite kalmistu.**
GPS: 59.424575, 27.522662

TEENUSED

Majutus

1. **Voka spordihoone hostel,**
+372 56661294; +372 53068323;
GPS: 59.40642, 27.58713
2. **Kasteheina kodu puhkemaja,**
+372 5268096; GPS: 59.40849, 27.56074
3. **Pühajõe puhkemaja,**
+372 5225906; GPS: 59.41986, 27.54112
4. **Motovilla külalistemaja,**
+372 53022058; GPS: 59.40507, 27.54086
5. **Aluoja puhkekeskus,**
+372 5110853; GPS: 59.40364, 27.53295
6. **Valgevilla Apartments,**
+372 5289364; +372 56333789;
GPS: 59.42075, 27.52339
7. **Villa Meretare,**
+372 53451181; GPS: 59.41566, 27.51673
8. **Toila SPA Hotell,**
+372 3342900; GPS: 59.42537, 27.51397
9. **Männisalu kämping,**
+372 3342900; GPS: 59.42537, 27.51397
10. **Virulase puhkemaja,**
+372 56476805; GPS: 59.42595, 27.50871

Toitlustus

1. **Toila Mereresto,**
+372 58111114; GPS: 59.42659, 27.53196
2. **Toila Pargi Kohvik,**
+372 53619900; GPS: 59.42145, 27.52143
3. **Restoran Mio Mare Toila SPA Hotellis,**
+372 3342915; GPS: 59.42537, 27.51397
4. **Vana Fregati pubi,**
+372 56996446; GPS: 59.41865, 27.51164

Pood

- Oru "Grossi toidukaubad",**
GPS: 59.37167, 27.56835
- Voka "Grossi toidukaubad",**
GPS: 59.40419, 27.58141
- Toila "Meie pood",**
GPS: 59.41872, 27.51140

Ühistransport

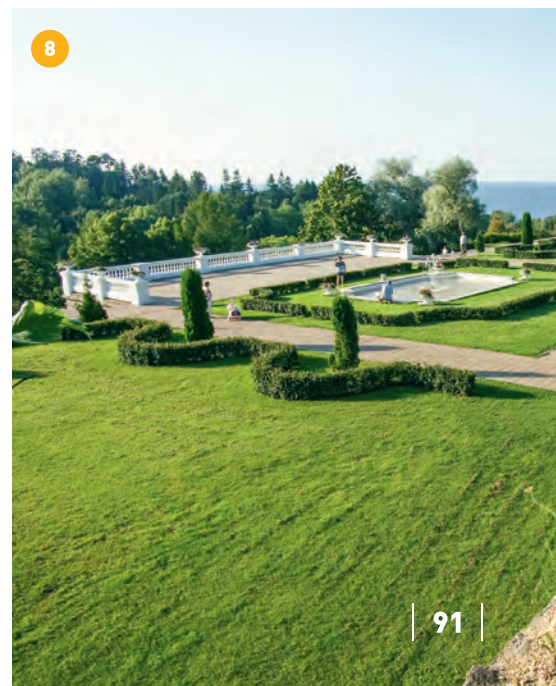
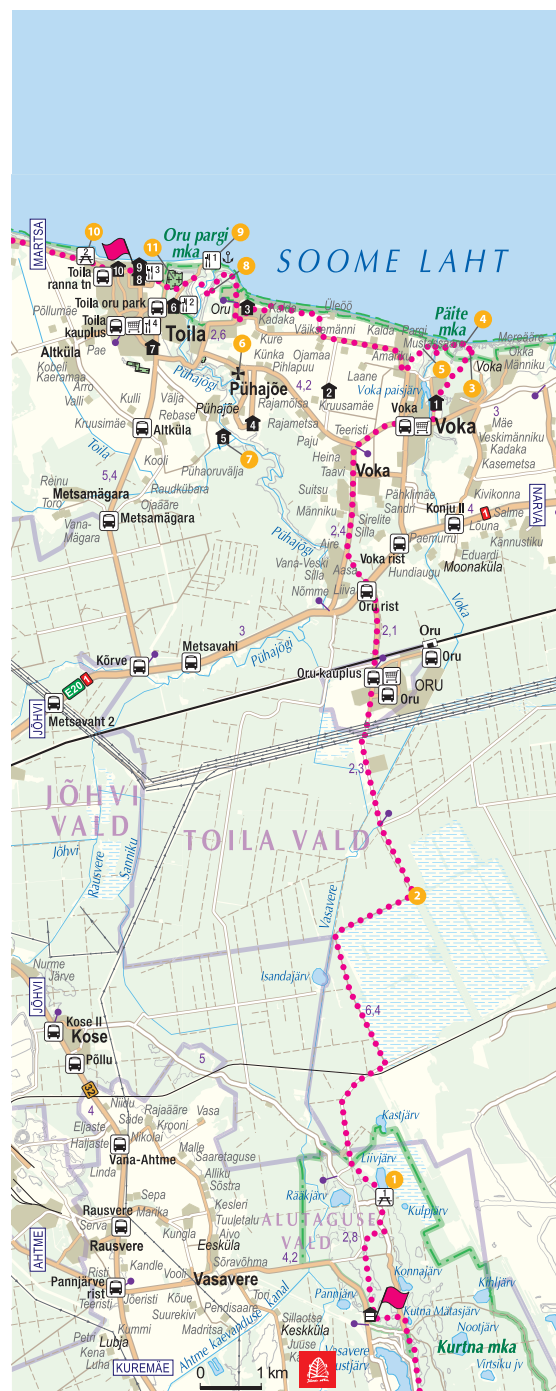
Buss nr 105 Jõhvi-Toila-Valaste-Saka-Kohtla-Järve-Jõhvi liinil E-R kolm korda päevas, laupäeval kaks korda päevas, pühapäeval kord päevas.
Buss nr 106 Jõhvi-Toila-Voka-Jõhvi liinil neli korda päevas;
Buss nr 108 Jõhvi-Voka-Toila-Jõhvi liinil kuus korda päevas.

Puhkekohad

1. **RMK Liivjärve lõkkekoht,** ▲ 🔥
GPS: 59.30453, 27.56259
2. **RMK Toila lõkkekoht,** ▲ 🔥
GPS: 59.42829, 27.50099

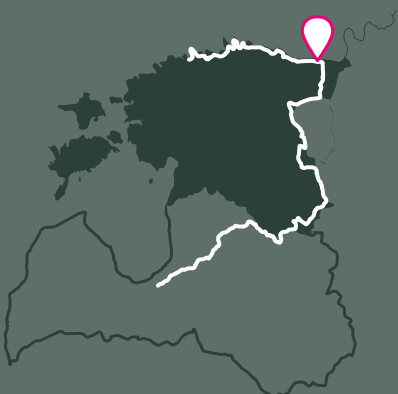
TURISMIINFO:

Jõhvi turismiinfokeskus,
Jõhvi, Kooli 2, johvi@visitestonia.com,
+372 3370568;
GPS: 59.35714, 27.41010

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

TOILA-SAKA, 21 km

Maaliline Põhja-Eesti paekallas Toila ja Saka vahel

Üks metsa matkaraja kõige omapärasemaid lõike Põhja-Eestis. Hea ilmaga saab matkata Põhja-Eesti paekalda all oleval rannikumadalikul, seejärel ronib rada Valaste ja Saka külates klindipealsele, kust avanevad imelised vaated Soome lahele. Saka-Ontika-Toila lõigus ulatub paekalda kõrgus 55 meetrini. Kui ilm on selge, näeb pangapealselt 50 km kaugusel asuvaid Suurt ja Väikest Tütersaart, mis kuuluvad Venemaale.

PRAKTIILINE INFO

..... 21 km

10-14 h

Toila SPA Hotell

Saka mõis

Toila-Martsa-Valaste-Ontika-Saka

Toilas asfalttee, mujal kitsas, kivine ja raske rannikurada

Raske

Paekalda all on kohati rusukalded ja mudavoolud, mis koos tiheda taimestikuga teevad liikumise raskeks.

Paekalda ääre peal ja serva all on ohtlik, sest see võib variseda, eriti kevadiste ja sügiseste sadude perioodil.

See lõik on raske. Ehkki distants pole väga pikk, arvesta, et selle läbimine võtab 2-3 korda rohkem aega kui teised metsa matkaraja lõigud. Tugevate põhja-, loode- ja kirdetuultega võib paekalda-alune rannikuriba olla kohati üle ujutatud ja seega kõndimiseks

ebasobiv. Isegi kui ilm on hea, võiks selle lõigu jaotada kaheks osaks, veetes öö Valastes. Tasakaalu aitavad hoida kõrgemad jalanõud ja kõndimiskepid. Arvesta, et 50 m kõrguselt paekaldalt alla ja üles pääseb ainult üksikutes kohtades: Martsa küla lähedal (järsk nõlv), Valastel (trepid) ja Sakal (trepid). Trepid on järsud. Paekalda jalamil puuduvad teenusepakkujad.

Kui meri on tormine ja lained liiga suured, matka piki paekaldal olevat Toila-Ontika-Saka teed või sõida see osa bussiga.

METSAD

Martsas laskub metsa matkarada rusukaldele ning jõuab salapärasesse ja haruldasse pangametsa, kus valdavad must lepp, pärnad, jalakad ja teised laialehised puuliigid. Kogu aasta jooksul on looduses näha mets-kuukressi mündilaadsed kõdrad. Mets-kuukress on Põhja-Eesti klindimetsa tunnustaim.

Toitlustus

- Valaste kohvik,**
+372 53912120;
GPS: 59.44335, 27.33583
- Saka mõisa restoran,**
+372 3364901;
GPS: 59.43773, 27.17942

Ühistransport

Buss nr 105
Jõhvi-Toila-Valaste-Saka-Kohtla-Järve-Jõhvi liinil E-R kolm korda päevas, laupäeval kaks korda päevas, pühapäeval kord päevas.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Valaste juga.**
Eesti kõrgeim juga.
GPS: 59.443684, 27.335067
- Valaste õppe- ja matkarada.**
1,5-kilomeetrine matkarada Ontika maastikukaitseala südames. Osaliselt kulgeb rada rusukaldel kasvavas pangametsas, kuhu on selleks rajatud laudtee.
GPS: 59.443369, 27.324657
- Ontika mõis.**
GPS: 59.437323, 27.29967
- Karjaoru juga.**
GPS: 59.442855, 27.270026
- Saka süvamerelask.**
GPS: 59.442029, 27.21484
- Kivisilla juga.**
GPS: 59.439222, 27.184098
- Saka mõis ja park.**
Väike ja romantiline mõisakompleks ainulaadse klindistangu serval.
GPS: 59.437161, 27.180598

TEENUSED

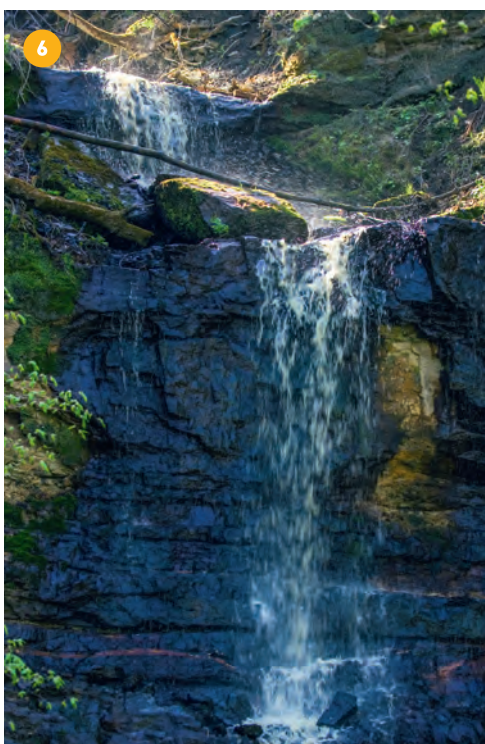
Majutus

- Valaste puhkeküla,**
+372 53912120;
GPS: 59.44335, 27.33583
- Ontika mõisa hotell Kalle,**
+358 407687011;
GPS: 59.43665, 27.29913
- Saka mõisa hotell ja kämpingud,**
+372 3364900;
GPS: 59.43773, 27.17942

TURISMIINFO:

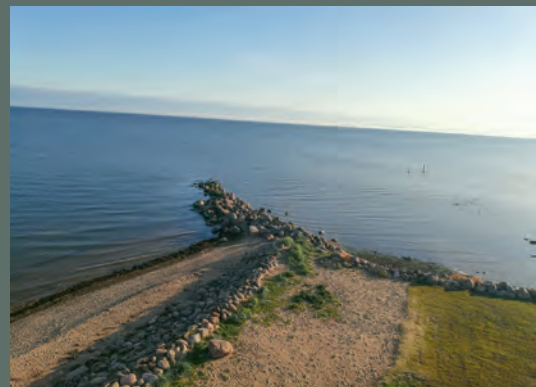

Jõhvi turismiinfokeskus,
Jõhvi, Kooli 2, johvi@visitestonia.com,
+372 3370568;
GPS: 59.35714, 27.41010

5

6

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

SAKA-ASERI, 22 km

Miljonite aastate vanused kivistised rannaribal

Saka mõisa juures suundub metsa matkarada mööda järsku treppi alla mererannikule, kus see veidi alla 6 km ulatuses kulgeb otse rannal. Moldova ja Jabara külade juures tõuseb rada taas paekaldale, läbib Purtse küla, tiirutab ümber Purtse jõe ja viib mööda kitsast rannikuriba edasi Aseri poole. Veidi enne linna jõudmist keerab rada taas klindipealsele. Klindialusel rannaribal leidub rohkesti kivistisi, mõned neist on mitusada miljonit aastat vanad.

PRAKTLINE INFO

..... 22 km

⌚ 8-10 h

🚩 Saka mõis

🚩 Aseri vallamaja

📍 Saka-Aa-Moldova-Purtse-Liimala-Aseri

🌳 Liivased, klibused ja kivistised rannad, pinnase- ja kruusateed, mustkattede teed

Aseris ning Purtse ja Liimala vahel.

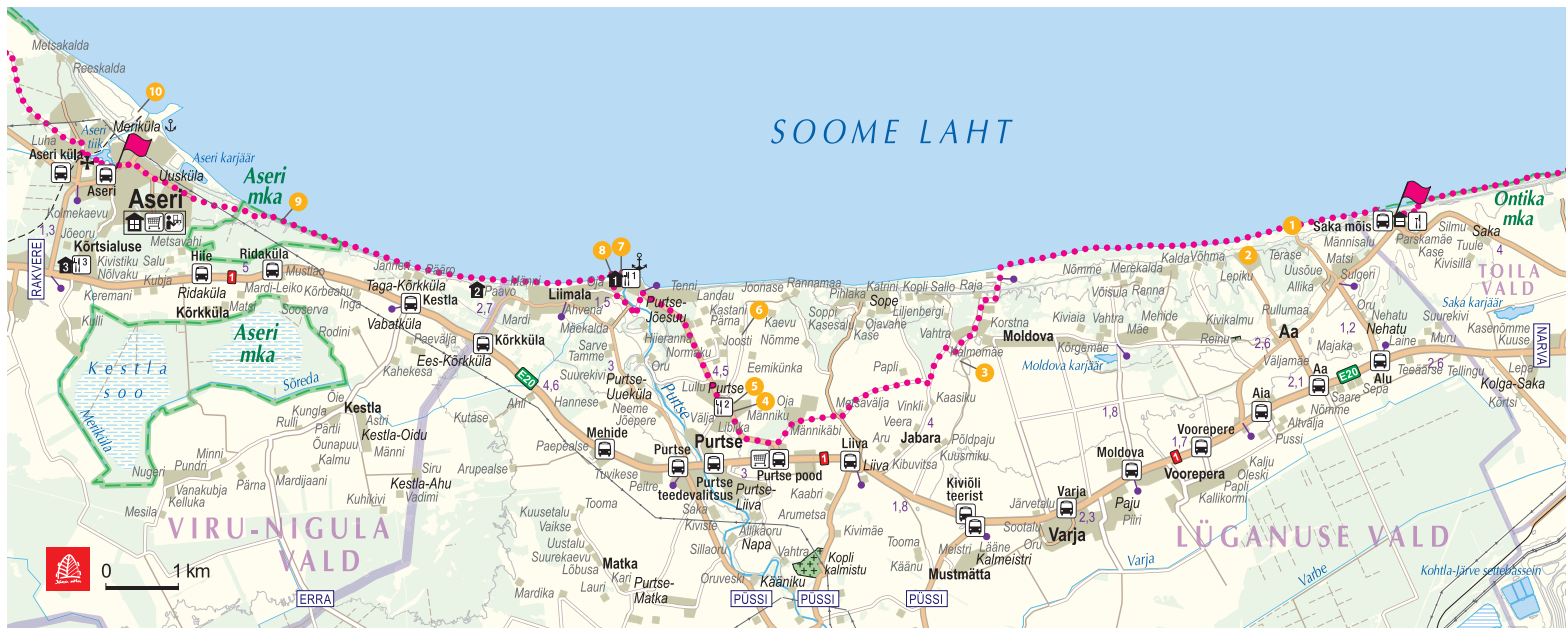
⬤⬤⬤ Raske

⚠️ Paekalda all on kohati rusukalded ja mudavoolud, mis koos tiheda taimeestikuga teevad liikumise raskeks. Enne Aserit võib rada olla rohtu kasvanud.

⚠️ Paekalda ääre peal ja serva all on ohtlik, sest see võib variseda, eriti kevadiste ja sügiseste sadude perioodil.

⚠️ Tugevate põhja-, loode- ja kirdetuultega võib paekalda-alune rannikuriba olla kohati üle ujutatud ja seega kõndimiseks ebasobiv. Tasakaalu aitavad hoida kõrgemad jalanõud ja kõndimisepid. Arvesta, et teekonnal pole ühtegi kohta, kus 50 m kõrgusest paekaldast üles ronida.

🚌 Kui tormise mere ja lainete tõttu ei saa rannikumadalikul kõndida, siis sõida Purtsest Aserisse bussiga mööda Tallinna-Narva maanteed.

METSAD

Aa külas on huvitav park, tiigid ja kaitsealune männik. Teele jääb Purtse jõgi ja püha Hiiemägi, kuhu on istutatud tamme- puud kommunismiohvrite mälestuseks. Aseri on tööstuslinn, kus ajalooliselt on valmistatud savist telliseid, seetõttu on siin näha ka savikarjääre, mis on ümbritsetud segametsaga.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 **Aa rand.**
GPS: 59.438012, 27.153445
- 2 **Aa mõis.**
GPS: 59.434462, 27.14229
- 3 **Jabara kivikalmed.**
Kirde-Eestis suurim arheoloogiliselt uuritud vanema rauaaja kivikalmete rühm. Siinsed matused hõlmavad ajavahemikku 500 aastat enne ja 500 aastat pärast meie ajaarvamist.
GPS: 59.423258, 27.07105
- 4 **Purtse pruulikoda.**
GPS: 59.418576, 27.014553
- 5 **Purtse kindluselamu.**
Maakonna vanimad säilinud kindluselamut on võimalik külastada igapäevaselt suveperioodil, muul ajal ettetellimisel.
GPS: 59.419067, 27.01295
- 6 **Purtse Hiiemägi, ohvipärg, ohvikivi.**
GPS: 59.427763, 27.018463
- 7 **Tulivee salapiirituse turismikeskus ja vaatetorn.**
Turismikeskus tutvustab ja laseb kogeda aegade hämaruses tõestisündinud lugu- sid. GPS: 59.435319, 26.990299
- 8 **Liimata rand.**
GPS: 59.435973, 26.987679
- 9 **Aseri savipaljand.**
GPS: 59.444352, 26.907364
- 10 **Aseri rand ja savikarjäär.**
GPS: 59.45876, 26.873689

TEENUSED

Majutus

1. **Tulivee Villa,**
+372 3340017; +372 53451841;
GPS: 59.43514, 26.98817
2. **Mereoja kämping,**
+372 59084196;
GPS: 59.43451, 26.95447
3. **Kõrtsialuse külalistemaja,**
+372 5163192;
GPS: 59.43970, 26.85462

Toitlustus

1. **Tulivee restoran,**
+372 5218046;
GPS: 59.43514, 26.98817
2. **Purtse linnuse kohvik/restoran,**
+372 53079661;
GPS: 59.41907, 27.01295
3. **Restoran Jäagrigrill,**
+372 5163192;
GPS: 59.43940, 27.85476

Poed

- Purtse pood,**
GPS: 59.41226, 27.02556
- Aseri "Grossi toidukaubad",**
GPS: 59.44970, 26.86690

Ühistransport

Bussiliiklus Tallinna-Narva maanteel,
www.peatus.ee.

TURISMIINFO:

- Jõhvi turismiinfokeskus,**
Jõhvi, Kooli 2,
johvi@visitestonia.com,
+372 3370568;
GPS: 59.35714, 27.41010

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

ASERI-MAHU, 20 km

Aseri, Eesti tellisetööstuse pealinn

Enne teele asumist võiksid üle vaadata mere ääres asuvad hiiglaslikud karjäärid. Nendest karjääridest on väga pikka aega ja kuni praeguseni telliste tootmiseks savi kaevandatud. Pärast Aserit läbib rada endise nõukogude sõjaväebaasi territooriumi ning kulgeb edasi Põhja-Eesti paekaldal, kust avanevad kaunid vaated Soome lahele. Rada möödub Kalvi mõisast ning viib Mahu poole. Mahu-Rannametsa looduskaitsealal lookleb metsa matkarada ilusate metsade vahel, jõuab seejärel taas rannikule ning viib läbi rannikumetsade Mahu külla.

PRAKTIINE INFO

..... 20 km

7-9 h

Aseri vallamaja

Mahu rand Mahu külas

Aseri-Kalvi-Kurna-Koila-Mahu

Mustkattedega teed, kruusa- ja pinnaseteed.

Kerge

Aseri ja Kalvi vahel võivad olla mõned aedade või elektrikarjustega piiratud koplid.

Jälgi, et ei komistaks okastraadi või endise sõjaväebaasi territooriumil teravate objektide otsa. Ole tee ääres kõndides ettevaatlik!

Paekalda ääre peal ja serva all on ohtlik, sest see võib variseda. Mahu ja Kunda (järgmise päevateekonna lõpp-punkt) vahel pole ühtegi poodi ega söögikohta.

METSAD

Matkarada kulgeb mööda kauneid rannikukooslusi, mille kaitseks on loodud Aseri maastikukaitseala. Siin vahelduvad vastavalt reljeefile pangametsad, soometsad ja palumetsad. Maastikul on ka liigirikkaid niite, kus suve keskel õitseb rohkesti orhideesid. Selle päeva kõige ilusamad metsad on Mahu-Rannametsa looduskaitsealal, kus niisked lammi- ja lodumetsad vahelduvad kuivemate vanametsade ja laialehiste metsadega.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Balti sõjaveeringkonna Riia õppepolügoon.**
GPS: 59.470751, 26.839642
- 2 Kalvi mõis.**
GPS: 59.482686, 26.787949
- 3 Kalvi rand.**
GPS: 59.495283, 26.784049
- 4 Mahu sadam.**
GPS: 59.519321, 26.729699
- 5 Maarja kabeli varemed.**
GPS: 59.444563, 26.701752
- 6 Viru-Nigula Nikolause kirik.**
GPS: 59.445950, 26.689247
- 7 Vasta mõis.**
GPS: 59.459640, 26.690145

TEENUSED

Majutus

- 1. Kalvi tee puhkemaja,**
GPS: 59.44689, 26.69026
- 2. Kuuseoksa puhkemaja,**
+372 5226947;
GPS: 59.48252, 26.71852

Poed

- Viru-Nigula "Meie toidukaubad",**
GPS: 59.44493, 26.69120

Ühistransport

Bussiliiklus Aseri ja Viru-Nigula vahel paar korda päevas. www.peatus.ee

Puhkekohad

- 1. Unukse-Mahu puhkekoht,**
GPS: 59.50142, 26.72398

TURISMIINFO:

- i Rakvere turismiinfokeskus,**
Rakvere, Lai 20,
+372 3242734;
GPS: 59.34809, 26.36041

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

MAHU-KUNDA, 18 km

Tutvudes Kunda tööstuspärandiga

Mahult Letipeani kulgeb metsa matkarada väikestel merelähedastel teedel ja väiksemas lõigus ka mööda rannikut. Letipea neeme lähedal on tihe kadakavõsa. Kel käimata, tasub ette võtta kokku 1,5-kilomeetrine retk Ehalkivi juurde. Simunamäelt 3 km edasi liikudes kulgeb rada Põhja-Eesti paekalda jalamil, mis on kaetud vana loodusmetsaga. Mereni jääb siit umbes kilomeeter. Lontova mõisa ümbruses on infotahvlid Kunda ajaloo kohta. Kundas, eriti Kunda jõe ääres on mitmeid põnevaid vaatamisväärsusi, mis on seotud linnas asuva tsemenditehasega.

PRAKTIINE INFO

..... 18 km

6-8 h

Mahu rand Mahu külas

Kunda, Selja tee

Mahu-Männiku-Letipea-Simunamäe-Lontova-Kunda

Kruusa- ja pinnaseteed, liivarand ja võsane rand, peale Simunamäed ja Kundas asfaltteed.

Kerge

Ole tee ääres kõndides ettevaatlik!

Poed ja söögikohad on ainult Kundas.

Kunda-Eisma vahelise lõigu võib läbida ka bussiga.

METSAD

Matkatee viib kaunile Letipea maastikukaitsealale, kus paiknevad vanad loodusmetsad ja maalised rannikumaastikud. See on oluline lindude rändela.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Letipea majakas.**
GPS: 59.552421, 26.606869
- 2 Ehalkivi.**
Eesti suurim rändrahn.
GPS: 59.549761, 26.587607
- 3 Neu London hotelli varemed.**
Tsaariajastu lukshotell.
GPS: 59.509529, 26.547654
- 4 Kunda kivist kirik.**
GPS: 59.503883, 26.535960
- 5 Kunda hüdroelektrijaam.**
Esimene hüdroelektrijaam Baltikumis.
GPS: 59.502779, 26.541714
- 6 Vana tsemenditehase varemed.**
GPS: 59.500027, 26.539935
- 7 Kunda tsemendimuuseum.**
Muuseumis on võimalik tutvuda tsemendi leiutamise ja kasutusele võtmise looga, tsemendi tootmisprotsessiga ja Kunda tsemendivabriku ajaloo.
+372 3222170, GPS: 59.500682, 26.536425

TEENUSED

Majutus

- 1. Karineeme puhkemaja,**
+372 5213421; GPS: 59.53325, 26.69536
- 2. Lontova puhkemaja,**
+372 53606666; GPS: 59.50955, 26.53964
- 3. West-Wind puhkemaja,**
+372 56479170, GPS: 59.50096, 26.50235

Toitlustus

- 1. Kohvik Blücher,** +372 53606666;
GPS: 59.50955, 26.53964
- 2. Põdra pubi,** +372 3225205;
GPS: 59.49999, 26.53179
- 3. Kohvik Vabriku,** +372 3221480;
GPS: 59.499164, 26.527932
- 4. Kohvik Saarepiiga,** +372 3224255;
GPS: 59.50004, 26.52323

Poed

- Kunda „Grossi toidukaubad“,**
GPS: 59.50025, 26.51857
- Kunda Konsum,**
GPS: 59.50304, 26.50328

Ühistransport

Tihe bussühendus Rakverega.
www.peatus.ee

TURISMIINFO:

- Rakvere turismiinfokeskus,**
Rakvere, Lai 20,
+372 3242734;
GPS: 59.34809, 26.36041

**EESTI PÕHJA-
EESTI RANNIK**

KUNDA-EISMA, 19 km

Rannapüügitraditsioonid ja kunst Karepal

Pärast Kundat järgib Metsa matkarada kahe kilomeetri ulatuses taas Põhja-Eesti paekalda astangut. Siit edasi kulgeb rada asfaltteel, seega ole liikluses tähelepanelik. Selja jõe silla juures võib vahel näha, kuidas traditsiooniliselt silmu püütakse. Püügivahendid kuuluvad kohalikule talumuuseumile, mis asub jõe paremkaldal ilusas taluhoones. Toolse ja Eisma vahel kulgeb matkarada piki teed, tehes enne Eismat lühikese põike ilusale kivirannale.

PRAKTLINE INFO

..... 19 km

6-8 h

Kunda, Selja tee

Eisma sadam

Kunda (Kasemäe põik-Kalda-Koidu-Toolse tee)-Toolse-Karepa-Eisma

Peamiselt kõvakattega teed, lühikestes lõikudes metsateed, liiva- ja kivirannik.

Kerge

Paekalda ääre peal ja serva all on ohtlik, sest see võib variseda. Ole tee ääres kõndides ettevaatlik!

Varu Kundas olles toidukraami, sest järgmise kolme päeva teekonnal pole ühtegi poodi ega söögikohta (v.a hooajalised).

Kunda ja Eisma vahelise lõigu võid sõita ka bussiga.

METSAD

Matkateele jääb Toolse looduskaitseala, mis hõlmab klindiasangu ja selle aluse klindimetsa Toolse jõeoru ümbruses ning haruldase soostunud tammiku jõelammil. Toolses avaneb kaunis vaade veidi kõrgemalt klindilt Kunda lahele. Enne Eismat läbib matkatee Selja jõe maastikukaitseala, kus jõge ületades võib imetleda lamminiite ja seejärel suurepäraselt liigirikast vana loodusmetsa.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Kunda Kronskallas.**
Kõrgelt pangalt avaneb kaunis vaade Kunda lahele. GPS: 59.50913, 26.51395
- 2 Toolse looduskaitseala.**
GPS: 59.51132, 26.49376
- 3 Toolse ordulinnuse varemed.**
Keskaegne, merepoolseim linnus Eestis. GPS: 59.53468, 26.46823
- 4 Karepa ravimtaimeaed.**
+372 5296536; GPS: 59.54292, 26.41734
- 5 Karepa Kalame talumuuseum.**
Tüüpiline 19. saj põhjaranniku talu. Kalapüügitarbed ja kunstinäitus. +372 53878897; GPS: 59.54525, 26.40520
- 6 Selja jõe maastikukaitseala.**
GPS: 59.54385, 26.40496
- 7 Eisma sadam.**
+372 53452487; GPS: 59.56925, 26.30213

TEENUSED

Majutus

- 1. Toolse puhkeküla,**
+372 56600815;
GPS: 59.52552, 26.45971
- 2. Arma ratsatalu puhkemaja,**
+372 53403806;
GPS: 59.54859, 26.37598
- 3. Kalaranna puhkemaja,**
+372 56507170;
GPS: 59.56582, 26.30713
- 4. Eisma külalistemaja,**
+372 5027366;
GPS: 59.56972, 26.29663

Toitlustus

- 1. Rannapere suvekohvik,**
+372 5380 1008;
GPS: 59.54975, 26.38072

Poed

Kunda ja Võsu vahel pole ühtegi poodi.

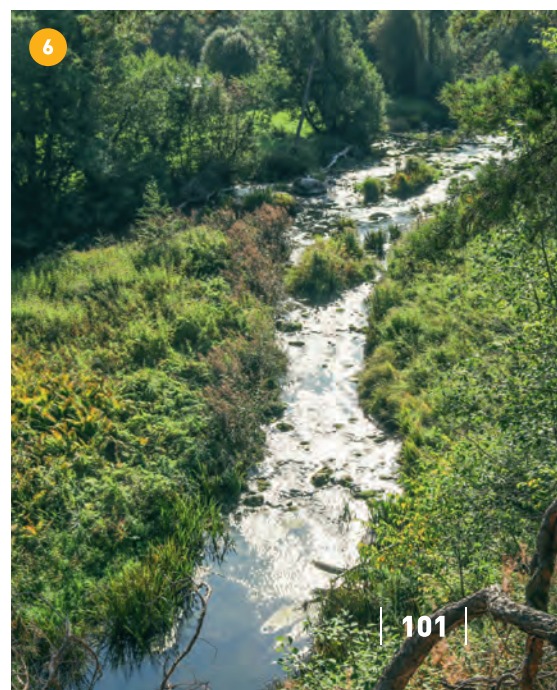
Ühistransport

Bussiliiklus paar korda päevas.
www.peatus.ee

TURISMIINFO:

Rakvere turismiinfokeskus,
Rakvere, Lai 20,
+372 3242734;
GPS: 59.34809, 26.36041

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

EISMA-OANDU, 15 km

Lahemaa rahvuspargi radadel

Pärast Vainupead jõuab metsa matkarada Eesti Lahemaale, vanimasse rahvusparki. Järgmised viis ja pool päeva kulgebki matkarada piki Lahemaa sopilist rannikut ja tutvustab matkajale siinse kandi olulisemaid kultuuri- ja loodusväärtusi. Järgi rahvuspargi reegleid ja käitu vastutustundlikult! Täna sel teekonnal viib metsa matkarada läbi ilusate ja vaiksete rannametsade, kus sügiseti kasvab rikkalikult seeni. Rada jõuab Altjale, maalilisse kalurikülla ning sealt edasi RMK Oandu külastuskeskusesse, kus matkajad saavad tutvuda metsa elupaigatüüpide ning traditsiooniliste metsamajandusviisidega.

PRAKTIINE INFO

..... 15 km

5-7 h

Eisma sadam

RMK Oandu külastuskeskus

Eisma-Vainupea-Mustoja-
Altja-Oandu

Peamiselt väikesed metsateed
ja -rajad, lühikeses lõigus
liivarand. Eismalt Vainupeale

ja Altjalt Oandusse
mustkatttega tee.

Kerge

Ole tee ääres kõndides
ettevaatlik!

Lähim pood asub Võsul, terve
päevateekonna kaugusel.

Oandu ümbruses on mitmeid
loodus- ja matkaradu, seal võib
veeta eraldi terve päeva.

METSAD

Eismalt edasi liikudes jõuab matkaja Lahemaa rahvusparki Vainupea sihtkaitsevööndisse. Matkarada kulgeb mereranna lähedal vanas okasmetsas. Metsaradadel ei sõideta mootorsõidukitega ja metsa ei kasutata puidu tootmiseks. Seetõttu on ala paljudele liikidele sobiv elupaik.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 **Vainupea kabel.**
+372 55598316; GPS: 59.58219, 26.27163
- 2 **Vainupea surnuaed.**
GPS: 59.58332, 26.27107
- 3 **Vainupea tulepaak.**
GPS: 59.58580, 26.26493
- 4 **Suureliiva rand.**
GPS: 59.58536, 26.25884
- 5 **Altja loodus- ja kultuurilooline rada.**
GPS: 59.58274, 26.12883
- 6 **Altja Suurkivi e Titekivi.**
GPS: 59.58691, 26.11533
- 7 **Altja võrgukuurid.**
Traditsioonilised vanad võrgukuurid.
GPS: 59.58686, 26.11663
- 8 **Altja kaluriküla.**
GPS: 59.58320, 26.11179
- 9 **Koprarada.**
1 km. GPS: 59.57208, 26.11200
- 10 **RMK Oandu külastuskeskus.**
Näitused, infopunkt, õpperajad.
+372 5099397; GPS: 59.56505, 26.10198
- 11 **Oandu loodusmetsarada.**
4,7 km. GPS: 59.56563, 26.09992

TEENUSED

Majutus

1. **Meresihi talu,**
GPS: 59.57654, 26.27895
2. **Adami külalistemaja,**
+372 5584538; GPS: 59.57542, 26.26893
3. **Toomarahva turismitalu,**
+372 5050850; GPS: 59.58312, 26.11138
4. **Vergi külalistemaja,**
+372 55576426; GPS: 59.59895, 26.08365
5. **Vergi puhkemajad,**
+372 56186861; GPS: 59.59918, 26.08489
6. **Oandu vesiveski villa,**
+372 5045782; GPS: 59.56495, 26.10452
7. **Oandu metsaspa,**
+372 5202044; GPS: 59.56057, 26.10636
8. **Haaviku turismitalu,**
+372 5108325; GPS: 59.56028, 26.09145

Toitlustus

1. **Altja kõrts.** Avatud suveperioodil.
+372 55599977;
GPS: 59.58236, 26.11218

Pood

Lähim pood on Võsul.

Ühistransport

Bussiliiklus Vainupea ja Altja vahel paar korda päevas. www.peatus.ee

Puhkekohad

1. **RMK Mustoja lõkkekoht,**
GPS: 59.58252, 26.17539
▲ (lubatud kuni 9 neljakohalist telki) 🔥
2. **RMK Oandu telkimisala,**
GPS: 59.56250, 26.09671
▲ (lubatud kuni 15 neljakohalist telki) 🔥

TURISMIINFO:

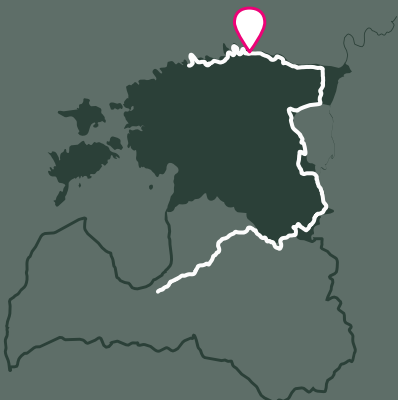

Rakvere turismiinfokeskus,
Rakvere, Lai 20,
+372 3242734;
GPS: 59.34809, 26.36041

RMK Oandu külastuskeskus,
+372 5099397;
GPS: 59.56505, 26.10198

**EESTI PÕHJA-
EESTI RANNIK**

OANDU-KÄSMU, 18 km

Käsmu kapteniküla ja laevaehitustraditsioonid

Järgmise 9 km ulatuses Oandu ja Võsu vahel langeb metsa matkarada kokku RMK matkarajaga, seega jälgi hoolega rajatähistust. Rada kulgeb ilusal, metsaga kaetud sisemaalude alal. Tee ääres võib näha sisselõigetega mände: jälgi kunagistest vaigutamistöödest. Männivaiku saadi sel viisil Balti riikides kuni 1960.–1970. aastateni. Puude küljes on rohkelt samblikke, mis näitab, et õhk on puhas. Suvel ja sügisel on tee ääres rohkesti mustikaid ja seeni. Pärast Võsu kulgeb metsa matkarada piki ilusat metsast rannapromenaadi Käsmuni. Siin tasub kõndida üks lisakilomeeter Vana-Jüri kivide ja Käsmu poolsaare tipus asuvate ajalooliste paikade juurde.

PRAKTIINE INFO

..... 18 km

⌚ 6-8 h

RMK Oandu külastuskeskus

Käsmu küla, **P**

📍 Oandu-Võsu-Käsmu

🌲 Pool teekonnast on metsateed ja -rajad, ülejäänud osas mustkattede teed.

🟡 Kerge

⚠️ Ole tee ääres kõndides ettevaatlik!

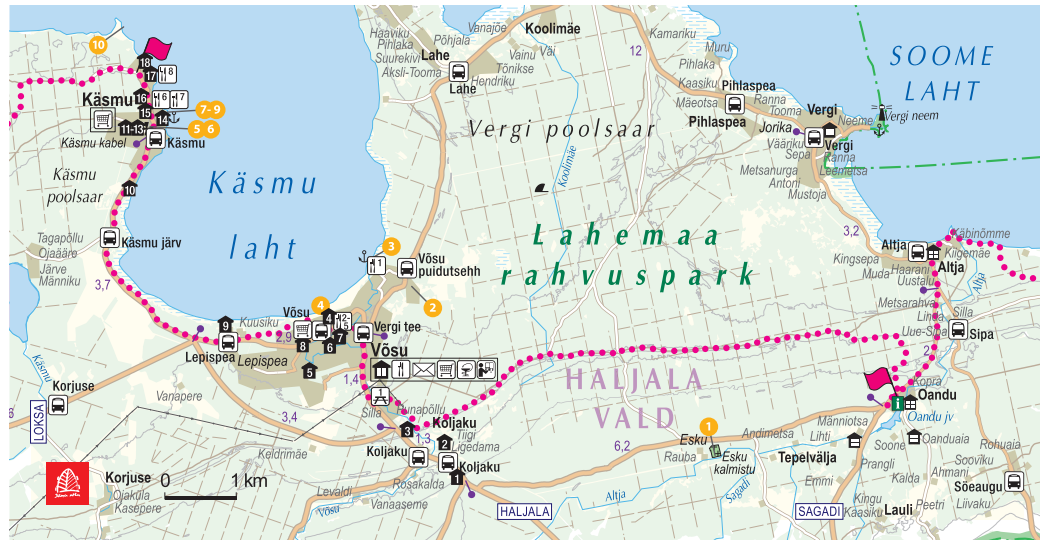

Käsmu poolsaare ümbruses on mitmeid matkaradu, seega võib jääda veel üheks päevaks Käsmu ja siinsed rajad läbi jalutada. Oandu külastuskeskuse juurest algab RMK Oandu-Aegviidu-Ikla 375 km pikkune matkatee.

METSAD

Lahemaa männikud vahelduvad kuusikutega. Oandus liitub rada ajuti Oandu-Ikla matkarajaga, läheduses on Oandu külastuskeskus ja mitmed teised rahvuspargi matkarajad: loodusmetsarada, pärandkultuurirada, koprarada, taimetarga rada. Teel Oandust Vösuni võib nautida vana laanemetsa. Käsmu on traditsiooniline männimetsas paiknev villadega puhkeküla.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1. Esku kabel ja kalmistu.**
Kena vaikne väike kabel ja kalmistu keset metsa. GPS: 59.55942, 26.05649
- 2. Jaanioja käsitöötalu.**
+372 56470187; GPS: 59.58169, 25.98274
- 3. Vösu sadam.**
+372 5058145; GPS: 59.58538, 25.97248
- 4. Vösu rand.**
Vösu on oma rannamändide, liivaranna ja madala merelahega olnud populaarne merekuurort juba 150 aastat. GPS: 59.57877, 25.96048
- 5. Käsmu kaptenite küla.**
Käsmu on legendaarne suvitus- ja kontserdikoht. GPS: 59.60201, 25.91933
- 6. Käsmu kabel ja kalmistu.**
Siin asub Eesti üks kaunimaid hauamonummente. GPS: 59.60252, 25.91774
- 7. Käsmu viikingilaev Aimar.**
Viikingilaeva sõudmiseks on vaja vähemalt kuute inimest. GPS: 59.60436, 25.92345
- 8. Käsmu meremuuseum.**
Väljapanek Käsmu ja merekultuuri aja-loost. GPS: 59.60456, 25.92192
- 9. Käsmu majakas.**
Tegutseb muuseumina. GPS: 59.604711, 25.923238
- 10. Vana-Jüri kivid.**
GPS: 59.61549, 25.91312

TEENUSED

Majutus

- 1. Allika puhkemaja,**
+372 515 0799; GPS: 59.55719, 25.99410
- 2. Ligedama külastemaja,**
+372 534 16533; GPS: 59.56077, 25.99293
- 3. Sae hostel,**
+372 56560901; GPS: 59.56395, 25.98038
- 4. Villa Veranda telkimisplats,**
+372 55630418; GPS: 59.57758, 25.96359
- 5. Männisalu hostel,**
+372 3238320; GPS: 59.57166, 25.95643
- 6. Metsa hostel,**
+372 56460677; GPS: 59.57437, 25.96275
- 7. Külastemaja Villa Veranda,**
+372 55630418; GPS: 59.57555, 25.96395

- 8. Külastemaja Rannaliiv,**
+372 51946000; GPS: 59.57444, 25.95556
- 9. Lepispea Caravan & Camping,**
+372 54501522; GPS: 59.57602, 25.93565
- 10. Merekalda külastemaja,**
+372 566 44377; GPS: 59.59595, 25.91387
- 11. Vahtra turismitalu,**
+372 56487235; GPS: 59.60283, 25.91563
- 12. Laane pension,**
+372 5078904; GPS: 59.60236, 25.91694
- 13. Sireli puhketalu,**
+372 5224851; GPS: 59.60205, 25.91869
- 14. Käsmu puhkemaja,**
+372 5372 5550; GPS: 59.60403, 25.92191
- 15. Külastemaja Rannamännid,**
+372 5117975; GPS: 59.60515, 25.91862
- 16. Sinisalu puhkemaja,**
+372 5076778; GPS: 59.60592, 25.91775
- 17. Lainela puhkeküla,**
+372 5089110; GPS: 59.60929, 25.91942
- 18. Uustalu kodumajutus,**
+372 53736150; GPS: 59.61072, 25.91778

Catering

- 1. Restoran Wöse,**
+372 58547150; GPS: 59.58537, 25.97252
- 2. O pubi,**
+372 5165115; GPS: 59.57759, 25.96710
- 3. Ukulele baar,**
+372 5119897; GPS: 59.57760, 25.96501
- 4. Restoran Kuum Kahvel,**
+372 514 5202; GPS: 59.57625, 25.96123
- 5. Ranna kohvik,**
+372 53626888; GPS: 59.57665, 25.96076
- 6. Prunni ait,**
+372 5017572; GPS: 59.60406, 25.91997
- 7. Käsmu pood,**
+372 53725550; GPS: 59.60413, 25.92188
- 8. Restoran Kaspervik,**
+372 5173096; GPS: 59.60925, 25.91955

Poed

- Vösu pood,**
GPS: 59.57588, 25.95949
- Käsmu pood,**
GPS: 59.60413, 25.92188

Ühistransport

Bussiliiklus Vösult ja Käsmust Rakvere, Kunda ja Tallinna suunal mitu korda päevas. www.peatus.ee

Puhkekohad

1. RMK Vösu telkimisala.

GPS: 59.56783, 25.97377

▲ (lubatud kuni 9 neljakohalist telki) 🔥

TURISMIINFO:

RMK Oandu külastuskeskus.

+372 5099397;
GPS: 59.56505, 26.10198

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

KÄSMU-VIINISTU, 26 km

Käsmu poolsaare hiiglaslike rändrahnude kuningriigis

Esimene pool kulgeb muinasjutulisel Käsmu poolsaarel metsaste luidete ja sambalaga kaetud kivekõlvide vahel. Erust alates jätkub rada 2 km ulatuses Võsu-Kotka teel, läbib Vihasoo küla ning viib edasi Viinistu poole. Siit näeb hästi Eru lahte ja Käsmu poolsaart. Selles lõigul on Lahemaa rahvusparki kõige muljetavaldavamad rändrahnud: Tammispea ja Jaani-Tooma rahnud. Viinistust näeb Mohni saart ja sellel asuvat tule torni.

PRAKTLINE INFO

..... 26 km

⌚ 8-10 h

🚩 Käsmu küla, **P**

🚩 Viinistu sadam

📍 Käsmu-Eru-Vihasoo-Kasispea-Turbuneeme-Viinistu

Kolmandiku ulatuses metsateed ja -rajad, mõned kruusateed, mustkattede teed.

Keskmine juhul, kui rada läbitakse ühe päevaga;

Kerge juhul, kui rada läbitakse kahe päevaga.

Ole tee ääres kõndides ettevaatlik!

Teekonna algus- ja lõpp-punkti vahel pole ühtegi poodi ega söögikohta.

Selle lõigu võib jagada kaheks osaks, Käsmu-Kasispea (18 km) ja Kasispea-Viinistu (8 km) või sõita Kasispea-Viinistu lõik bussiga (bussigraafikud www.peatus.ee). Võib ka Pärisea poolsaare hoopis vahele jätta ja kõndida Vihasoost otse Loksale (u 3 km).

METSAD

Tee Käsmust möödub meie suurimast kiviikülvist ja viib matkaja mere ja mändimetsa piirile. Tee kulgeb ümber Eru lahe, mille laiud on lindudele head peatuspaigad.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- Käsmu kiviikülv.**
Eesti suurim kiviikülv, mille võimsaim kivi on 4,8 m kõrgune Matsikivi.
GPS: 59.608937, 25.908365
- Tammispea hiidrahn.**
GPS: 59.56028, 25.81683
- Vihaseo linnuvaatlustorn.** Torn asub Lahemaa rahvusparki linnurohkeimas kohas. GPS: 59.569371, 25.779473
- Jaani-Tooma Suurkivi.**
Lahemaa rahvusparki üks sümboteid.
GPS: 59.60047, 25.77172
- Viinistu külamuuseum.**
Rahvamajas asuv muuseum tutvustab rannaküla endisaegseid töö- ja tarbeesemeid.
+372 56636823; GPS: 59.64569, 25.75239
- Viinistu kunstimuuseum.**
Vanas kalatööstuse külmhoones asuvas muuseumis saad tutvuda sadade Eesti kunstnike töödega.
GPS: 59.646004, 25.754148
- Viinistu sadam.**
Vanast kalasadamast on saanud jahisadam. Paadisõidud Mohni saarele.
GPS: 59.646389, 25.753889

TEENUSED

Majutus

- Viinistu hotell,**
+372 56658633;
GPS: 59.64677, 25.75301

Toitlustus

- Viinistu rannarestoran,**
+372 55586984;
GPS: 59.64677, 25.75301

Poed

Käsmu ja Loksa vahel pole ühtegi poodi.

Ühistransport

Pärispea poolsaarel käivad bussid 7 korda päevas. www.peatus.ee

Puhkekohad

Lähim piknikuplats asub Purekkaris, ▲ (lubatud kuni 18 neljakohalist telki) 🏕️
GPS: 59.66758, 25.69748

TURISMIINFO:

- RMK Oandu külastuskeskus.**
Näitus, informatsioon, erinevad loodusrajad.
+372 5099397; GPS: 59.56505, 26.10198

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

VIINISTU-LOKSA, 20 km

Purekkari – Eesti põhjapoolseim maismaapunkt

Metsa matkarada jätkub tiirutamist ümber Pärисpea poolsaare kuni jõuab Purekkari neemele. Tuuletu ilmaga võiks ette võtta kilomeetrise matka kiviklibusele neemele, et vaadata oma silmaga üle Eesti põhjapoolseim punkt ja võimas Maasäärekivi. Siit edasi lookeb matkarada piki Hara lahe käänulist rannikut, möödub endistest nõukogude sõjaväebaasidest ja viib läbi Loksa linna. Loksal oli vanasti telliskivitehas ning linnas on rohkesti ajaloolisi tellishooneid. Teekonna lõpp-punkt on umbes poole kilomeetri kaugusel Loksa kesklinnast, imelisel rannal.

PRAKTIINE INFO

..... 20 km

⌚ 7-10 h

🚩 Viinistu sadam

🚩 Kuivoja puhkekeskus Loksal

📍 Viinistu-Purekkari-Pärисpea-Suurpea-Loksa-Kuivoja

Peamiselt mustkatttega teed.
Purekkari neemel kruusateed.

Kerge

Ole tee ääres kõndides
ettevaatlik!

Varu Loksal toidukraami, sest
järgmise päeva teekonnal
pole ühtegi toidupoodi ega
söögikohta.

METSAD

Hara lahe ääres moodub rada vanast militaarlinnakust ja kohati avaneb hea vaade Lahemaa rannamännikutele ja liigendunud rannajoonele.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Purekkari neem.**
Eesti mandriosa põhjapoolseim tipp.
GPS: 59.67421, 25.69684
- 2 Loksa laevatehase ja tellisevabriku hooned.**
1874. a avati siin tellisevabrik.
GPS: 59.58633, 25.70854
- 3 Loksa Kroonlinna Püha Õiglase Joanni õigeusu kirik.**
GPS: 59.585873, 25.723492
- 4 Loksa bussijaam.**
Linna sümbol – 1939. a kohalikust tellisest ehitatud bussijaam – on esimene spetsiaalselt autobussijaamaks valminud hoone Eestis.
GPS: 59.57975, 25.72496
- 5 Loksa Püha Neitsi Maarja kirik.**
Roheluses paiknev luteri kirik on pimedas valgustatud.
GPS: 59.575418, 25.724472
- 6 Loksa rand.**
GPS: 59.57916, 25.70750

TEENUSED

Majutus

- 1. Kelluka puhkemaja,**
+372 56644834;
GPS: 59.65570, 25.68582
- 2. Dharma puhkekeskus,**
+372 53320032;
GPS: 59.65491, 25.68451
- 3. Kärka puhkemaja,**
+372 5110917;
GPS: 59.60062, 25.71753
- 4. Kuivoja puhkekeskus,**
+372 5048233;
GPS: 59.56977, 25.70814

Toitlustus

- 1. Lucky baar.**
GPS: 59.57975, 25.72496
- 2. Loksa Coop.**
+372 57438571;
GPS: 59.57947, 25.72411

Poed

Loksal on mitu poodi, apteek, postkontor.

Ühistransport

Viinistu ja Loksa vahel käib buss seitse korda päevas.
Hea bussühendus Loksa ja Tallinnaga.
www.peatus.ee

Puhkekohad

- 1. RMK Purekkari telkimisala,**
GPS: 59.66758, 25.69748

▲ (lubatud kuni 18 neljakohalist telki) 🏕️

TURISMIINFO:

www.visitharju.ee

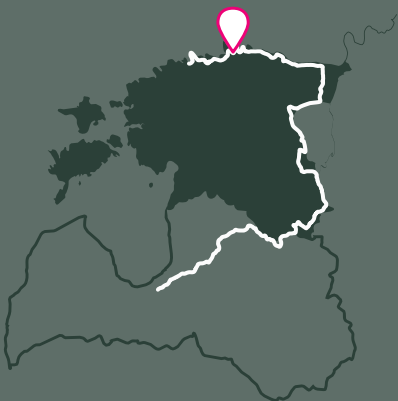
RMK Oandu külastuskeskus,

Näitus, informatsioon, erinevad loodusradad.
+372 5099397;
GPS: 59.56505, 26.10198

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

LOKSA-TSITRE, 21 km

Läbi Juminda poolsaare metsade ja soode

Sel lõigul kulgeb metsa matkarada üle Juminda poolsaare. Peale Loksat möödub rada 7 km kaugusel nõukogudeaegsest Hara allveelaevabaasist. Selle külastamiseks tuleb teha kahekilomeetrine kõrvalepõige ja osta pilet. Seejärel viib metsa matkarada läbi ilusa metsase ja soise ala. Poolsaare lääneosas kasvab liivaluidetel kõrge ja tihe mets. Teekond jätkub Pedaspealt Tsitre suunas ja möödub vahetult enne Tsitret Põhja-Eesti paekalda klindistangul olevast Muuksi linnamäest. Lõpp-punkt – Tsitre telkimisala – asub merest 200 m kaugusel.

PRAKTLINE INFO

..... 21 km

7-9 h

Kuivoja puhkekeskus Loksas

RMK Tsitre telkimisala

Kuivoja-Hara-Pedaspea-Pudisoo-Tsitre

Mustkattedega teed, metsarajad, soos laudteed.

Kerge

Ole tee ääres kõndides ettevaatlik!

Raja lähistel pole ühtegi poodi ega söögikohta, seega varu Loksas toidukraami.

Pedaspea ja Tsitre vahel (7 km) on bussiliiklus. Võid teekonna Juminda poolsaarel kavandada ka teisiti: esimesel päeval kõndida Juminda poolsaare kõige põhjapoolsemasse otsa (u 20 km), kus on RMK telkimisala, Juminda majakas ja kunagine nõukogude raketi-baas. Öö võib veeta telkimisalal või Leesi külas (6 km kaugusel). Teisel päeval jätka teekonda Jumindalt (22 km) või Leesilt (15 km) Tsitre suunas.

METSAD

Külastaja liigub Lahemaa rahvusparki le iseloomulikus lõhnas okasmetsas, mis kohati vaheldub lehtmetsaga. Aabla raba ümbritsevad liivikud ja lited. Rada möödub Lahemaa suurimast kivist Majakivist, mis seisab vana okaspuumetsa all. Aabla poolses rabaservas on vaate-torn, kust on näha näiteks Tallinna tele-torni.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Lohja järv.**
GPS: 59.55340, 25.68702
- 2 Hara sadam ja allveelaevade baas.**
Nõukogudeaegne sõjaväebaas.
Sissepääs piletiga.
+372 56900433;
GPS: 59.589018, 25.612838
- 3 Hara saar.**
Hara sadamast saab tellida paadisõitu saarele.
+372 56900433;
GPS: 59.58441, 25.62433
- 4 Allika talu kuur-muuseum.**
Väike 20. saj kalurielu tutvustav erakogu, avatud ettetellimisel.
+372 56491282;
GPS: 59.58999, 25.60633
- 5 Majakivi-Pikanõmme õpperada ja vaateorn.**
GPS: 59.58866, 25.59520
- 6 Majakivi.**
Eesti suuruselt kolmas kivi.
GPS: 59.58312, 25.57585
- 7 Tsitre park, rand ja vaatlustorn.**
GPS: 59.517642, 25.514581

TEENUSED

Majutus

- 1. Projekt-kodu ökohostel,**
+372 56997449; GPS: 59.55383, 25.66290
- 2. Hara sadama glamping,**
+372 56900433; GPS: 59.58869, 25.61302
- 3. Klaukse puhkemaja,**
+372 567 47541; GPS: 59.56866, 25.52796
- 4. Annenhof puhkemaja,**
+372 5288628; GPS: 59.51848, 25.55613

Toidukohad

- 1. Kodurestoran Johannes,**
+372 5200600; GPS: 59.56925, 25.52805
- 2. Restoran MerMer,**
+372 5134590; GPS: 59.56876, 25.52656

Poed

Pärast Loksat pole ühtegi poodi.

Ühistransport

Loksas ja Tsitre vahel sõidab buss kord päevas. www.peatus.ee

Puhkekohad

- 1. RMK Juminda telkimisala,**
GPS: 59.64765, 25.50813
▲ (lubatud kuni 6 neljakohalist telki) 🔥
- 2. RMK Tsitre telkimisala,**
GPS: 59.51764, 25.51458
▲ (lubatud kuni 21 neljakohalist telki) 🔥

TURISMIINFO:

www.visitharju.ee

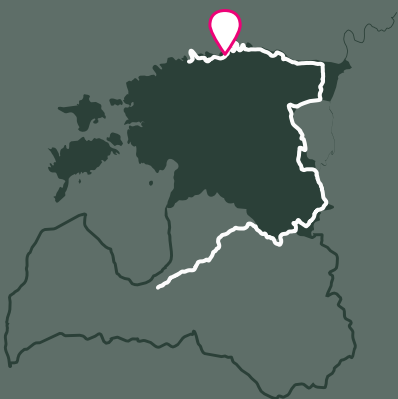
RMK Oandu külastuskeskus.

Näitus, informatsioon, erinevad loodusrajad
+372 5099397;
GPS: 59.56505, 26.10198

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

TSITRE-KABERNEEME, 24 km

Kolga lahe rannad ja saarekesed

Tsitre külla rajati juba viikingiajal sadam. Metsa matkaraja esimesed 4 km kulgevad Lahemaa rahvusparki territooriumil. Muuksi ja Soorinna külade vahel viib rada üle kadakaste karjamaadega kaetud klindineemiku, mis on osa Põhja-Eesti paekaldast. Põhja küla lähedal möödub rada roostikust ja jõuab Salmistu sadama juures taas mere äärde. Siit avaneb vaade 1,3 km kaugusel kirdes asuvale Pedassaarele ning loodes asuvatele Umblu ja Rohusi saartele. Valkla rannas ootab matkajaid kena rannarestoran, jalutada võiks ka Valkla külas. Haapse poole suundudes näeb tee ääres Augu Suurkivi. Haapse rannas on hea ujuda, sest seal läheb vesi kiiresti sügavaks.

PRAKTILINE INFO

..... 24 km

⌚ 8-10 h

🚩 RMK Tsitre telkimisala

🚩 RMK Kaberneeme lõkkekohad

📍 Tsitre-Muuksi-Põhja-Salmistu-Valkla

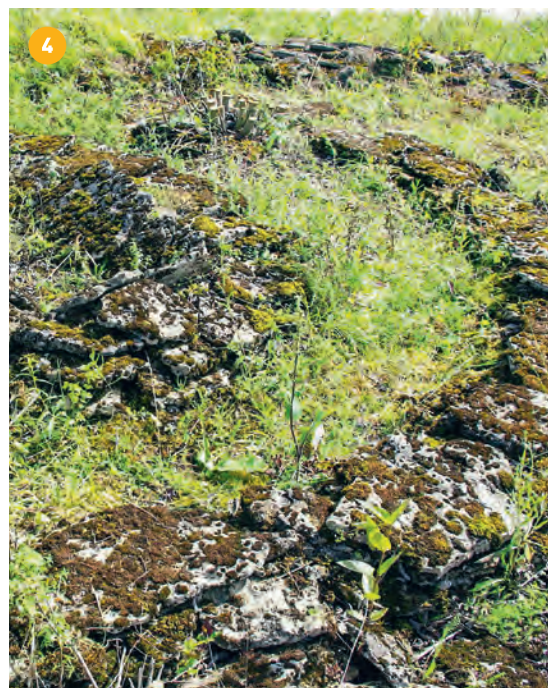
Kruusateed, mustkattega teed, liiva- ja kivirannad.

Keskmine

Ole tee ääres kõndides ettevaatlik!

METSAD

Klindi servalt avanevad kaunid ja haaravad vaated Kolga lahele ja Juminda poolsaarele. Tänapäeval on looduskaitse eesmärgil siin taastatud liigirikkaid loopealseid niite. Haapse ja Kaberneeme vahel laiuvad peamiselt rannamännikud.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Lahemaa pärimuskoda.**
Pärimusmatkad ja töötod ettevalmistamisel.
+372 55959817; GPS: 59.49518, 25.54431
- 2 Muuksi linnamägi.**
Selle põhiülesanne oli ilmselt rannavalve ja majakaks olemine.
GPS: 59.511384, 25.519364
- 3 Toomani talumuuseum.**
Toomani vanavara hulgas on palju kunagi nii igapäevaseid esemeid, mis kannavad hästi edasi Muuksi ajaloolist hõngu.
GPS: 59.502919, 25.517767
- 4 Hundikangrud (kivikirstkalmed).**
Kivikuhjatistest kalmete tegemine on Skandinaaviast pärit matmiskomme, mis Eesti alal sai alguse pronksiajal.
GPS: 59.496814, 25.511891
- 5 Tülivere hietaamm.**
Tamm asub eramaal, seega võib tamme külastada vaid päevasel ajal.
GPS: 59.467315, 25.443187
- 6 Näkiallika tööriistamuuseum.**
Uskumatu koht, täis tuhandeid tööriistu.
+372 5519196; GPS: 59.45869, 25.45964
- 7 Pedassaar.**
Saarele pääseb Kaberneeme või Salmistu sadamast ainult ettevalmistamisel. Mööda saare põhjaosa rannikut kulgeb 4 km pikkune matkarada.
GPS: 59.512281, 25.373012

- 8 Augu Suurkivi.**
Rabakivist rändrahn Haapse külas.
GPS: 59.502588, 25.301976
- 9 Haapse rannamännik.**
Omapärane ja ainulaadne kõrge liivasel-jandikuga rannamännik.
GPS: 59.503735, 25.298645

TEENUSED

Majutus

- 1 Hiie talu puhkeküla,**
+372 56607078; GPS: 59.47529, 25.54316
- 2 Jõekääru puhkekeskus,**
+372 5038148; GPS: 59.48320, 25.47584
- 3 Laugu külalistemaja,**
+372 5270246; GPS: 59.47850, 25.45638
- 4 Suurekivi hostel,**
+372 53481076; GPS: 59.49171, 25.38010
- 5 Salme Villa külalistemaja,**
+372 53481076; GPS: 59.49358, 25.37435
- 6 Puhkekeskus Valkla Rand,**
+372 56244544; GPS: 59.49370, 25.34971
- 7 Kaberneeme puhkemaja,**
+372 5511145, 5517623;
GPS: 59.52358, 25.27153

Toitlustus

- 1 Salmistu sadama kohvik,**
GPS: 59.49681, 25.36760
- 2 Valkla rannaresto,**
+372 56244544; GPS: 59.49350, 25.35057
- 3 Valkla Forell,**
+372 5050043; GPS: 59.48101, 25.33615
- 4 Pootsmanni suvekohvik,**
+372 56466105; GPS: 59.51787, 25.27419

Poed

Kaberneemes

Ühistransport

Bussiühendus Tsitre-Upsi ja Upsi-Kaberneeme vahel kord päevas (E, T, K, R), www.peatus.ee

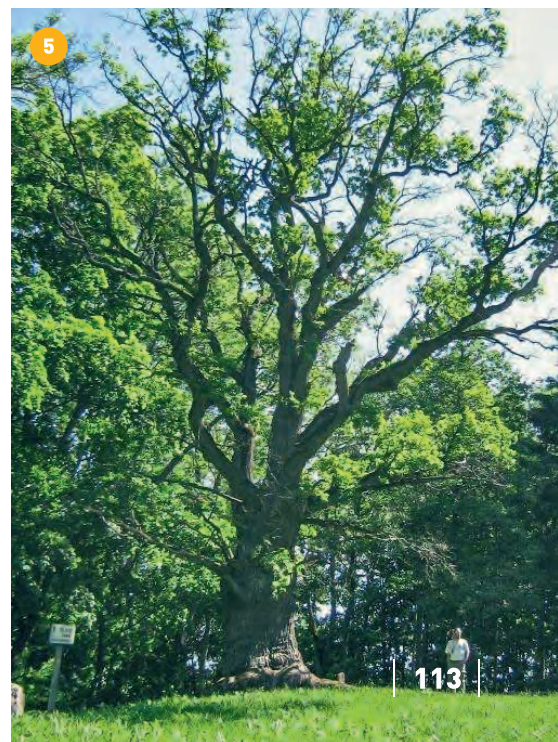
Puhkekohad

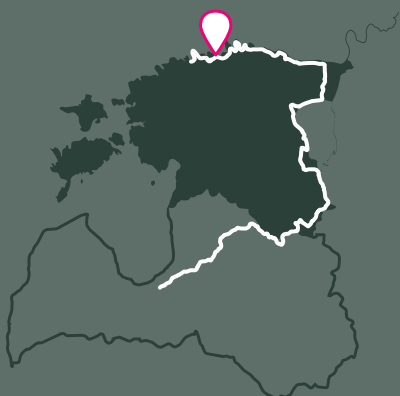
1. RMK Kaberneeme lõkkekohad,
GPS: 59.50688, 25.26758

TURISMIINFO:

www.visitharju.ee

i Tallinna turismiinfokeskus,
Tallinn, Niguliste 2,
www.visittallinn.ee;
+372 6457777;
GPS: 59.43649, 24.74449

EESTI PÕHJA-
EESTI RANNIK

KABERNEEME-JÕELÄHTME, 21 km

Jägala jõe kallastel

Kaberneemelt kulgeb rada läbi metsa, tee ääres on mandrijää sulamisel tekkinud kivekülv. Peale lühikest kruusateed jõuab metsa matkarada kunagise Antsülusjärve rannajoonel kulgevale matkarajale, ületab Kaberla-Kaberneeme tee ja Kaberla jõe väikese liivakanjoni ning jõuab välja Kalevi-Liiva koonduslaagri asupaigani. Sealt edasi viib matkarada Linnamäe hüdroelektrijaamani ja ripp sillani, sealt enne silda Jägala Jõesuu linnamäele. Rada kulgeb Jägala jõe paremkaldal kuni Jägala joani. Ületa jõgi Suka silla (vana raudteesild, nüüd jalakäijate sild) kaudu, mis on joast u 500 m ülesvoolu. Peale silda pöörab rada paremale, kulgeb läbi pargi ning suundub läbi Koogi küla Jõelähtme poole. Mine üle vana kivisilla, mööda Jõelähtme kirikust ja Vabadussambast.

PRAKTIINE INFO

..... 21 km

⌚ 6-8 h

🚩 RMK Kaberneeme lõkkekohad

🏰 Jõelähtme kirik, **P**

📍 Kaberneeme – Kalevi-Liiva –
Linnamäe – Jägala-Joa –
Jõelähtme

Esimese rajapool kulgeb vanal matkarajal, peale Jägala juga mustkattega teel.

Keskmine

Alates Koogilt kulgeb rada Rebala muinsuskaitsealal (lage ala, vanad põllud ja külad), kuni jõuab Jõelähtme kirikuni.

Võimalik on teha otsepõikeid või minna mõnda muud rada:
1) Linnamäe HEJ juurest Jõelähtme golfväljakuni (GPS: 59.466740, 25.138182), kuid seal tuleb liikuda eramaadel (liikumine lubatud päikesetõusust päikeseloojanguni);
2) minna mööda Jõelähtme-Rebala teed kuni Rebala küalani (GPS: 59.459544, 25.088770) ja vaadata üle nüüdseks taimestatud nõukogudeaegne fosforiidikaevandus.

METSAD

Kaberneeme ümbruses ja Neeme poolsaarel vahelduvad männikud segametsa ja märjema lodumetsaga. Jägala jõe ja hüdroelektrijaama lähistel kasvavad majandusmetsad. Jägala juga ümbritsevad segametsad.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Ubari pank.** 20 meetri kõrgune astang Põhja-Eesti pankrannikul, kus paljanduvad nii lubakivi kui ka liivakivi. GPS: 59.492645, 25.285060
- 2 Ubari loodustarkuse keskus.** Giidiga matkad. +372 5132149; GPS: 59.487520, 25.267578
- 3 Kalevi-Liiva fašismiohvrite mälestusmärk.** GPS: 59.480332, 25.250024
- 4 Jägala jõgi ja ripsild.** Kauni vaatega koht, kus on võimalik jäädvustada imelisi hetki. GPS: 59.47392, 25.15183
- 5 Linnamäe hüdroelektrijaam.** Linnamäe on Eesti võimsaim hüdroelektrijaam (vaadeldav vaid väljastpoolt). GPS: 59.46552, 25.15754
- 6 Jägala Jõesuu linnamägi.** Üks Eesti suurimaid linnamägesid. GPS: 59.466955, 25.160119
- 7 Jägala juga.** Kõige laiema looduslik juga Eestis. Jõe kõrgus on ligi 8 meetrit ja laius üle 50 meetri. GPS: 59.44959, 25.17849
- 8 Rebala muinsuskaitseala muuseum.** Muistsed esemed nii unikaalsetest Jõe- lähtme kalmestest kui ka laiemalt kogu piirkonnast. +3725032774; GPS: 59.44028, 25.13403
- 9 Jõelähtme Püha Neitsi Maarja kirik.** Üks Eestimaa vanimaid kirikuid, rajatud 1220. aastate algul. +372 56647686, 6033087; GPS: 59.44591, 25.12406

TEENUSED

Majutus

- 1. Kaberneeme puhkemaja,** +372 5511145, 5517623; GPS: 59.52358, 25.27153
- 2. ÖÖD peegelmaja,** +372 5017139; GPS: 59.44817, 25.19023

Toitlustus

- Jõelähtme Olerex tankla 24 h,** +372 56973408; GPS: 59.44080, 25.13755

Pood

- Olerex tankla/kohvik Jõelähtmel,** +372 56973408; GPS: 59.44080, 25.1375
- Kaberneeme pood,** +372 6082355; GPS: 59.51787, 25.27444
- Koogi pood,** +372 6076662; GPS: 59.44113, 25.17089

Ühistransport

Alates Jõelähtmest on ühistranspordiliiklus hea. www.peatus.ee

Puhkekohad

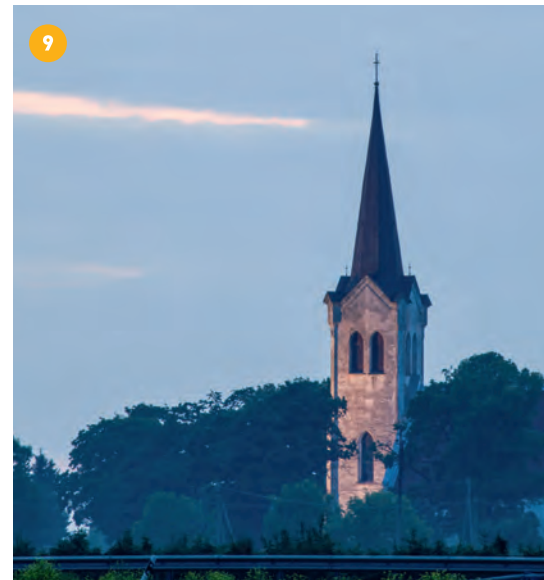
- 1. RMK Kaberneeme lõkkekohad,** GPS: 59.50688, 25.26758
- 2. Jägala-Joa park,** GPS: 59.44962, 25.17804

TURISMIINFO:

www.visitharju.ee

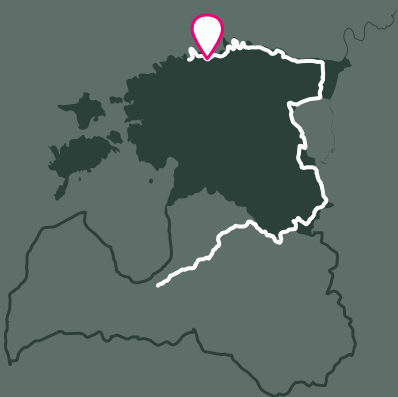

Tallinna turismiinfokeskus, Tallinn, Niguliste 2, www.visittallinn.ee; +372 6457777; GPS: 59.43649, 24.74449

EESTI PÕHJA-
EESTI RANNIK

JÕELÄHTME-MUUGA, 16 km

Läbi Maardu fosforiidipiirkonna

Metsa matkarada kulgeb läbi Jõelähtme küla, keerab kilomeeter enne merd loodesse ja jätkub järgmised kolm kilomeetrit piki klindiastringut. Pärast Ülgase küla läbib metsa matkarada Tallinna eeslinnad Kallavere, Maardu ja Muuga. Muugalt Tallinna vanalinna kõndimiseks kulub mõni tund, kuid metsa matkarada teeb enne pealinna südamesse jõudmist kahepäevase kõrvalepõike Viimsi poolsaarele.

PRAKTIINE INFO

..... 16 km

⌚ 5-7 h

🚩 Jõelähtme kirik, **P**

🚩 Muuga, Kallavere tänav

📍 Jõelähtme-Ülgase-Kallavere-Muuga

🌲 Mustkattega teed (sh kõnniteed), kruusateed

● Kerge

⚠️ Ole tee ääres kõndides ettevaatlik! Asulates kõnni kõnniteedel.

⚠️ Looduskaitsealadel ja turvapõhjustel on Ülgase koopad külastajatele suletud. Maardu ja Muuga on Tallinnaga ühistranspordi kaudu hästi ühendatud, bussid teevad vahepealsetes asulates mitmeid peatusi.

METSAD

Liikudes Muuga suunas läbib tee Ülgase looduskaitseala, kus kõrge panga all kasvavad haruldased märjemad laialehelised pangametsad. Võid ronida üles pangale ja teha 400-meetrise tiiru Hõbemäele, kust avaneb imeline vaade kahe eelmise päeva teekonnale, Soome lahele ja lähedalasuvatele saartele. Maastikku on tugevalt kujundanud ajaloolised ja nüüdisaegsed fosforiidikaevandused.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Ülgase fosforiidikaevandus.**
1938. aastal suletud kaevandustehase koopad on nüüd nakkhiirte talvitumispai. GPS: 59.488938, 25.086685
- 2 Rootsi-Kallavere küla muuseum.**
Kohalik rannarahvamuuseum, mis räägib lugusid küla päritolu ja elanike kohta. +372 5013258; GPS: 59.489600, 25.028710
- 3 Maardu Peangel Miikaeli kirik.**
GPS: 59.485110, 25.021037
- 4 Muuga Kabelikivi.**
Üks Baltikumi suurimaid rändrahne. GPS: 59.486950, 24.948100

TEENUSED

Majutus

- 1. Külalistemaja Gabriel,**
+372 56661283, 55944855;
GPS: 59.47657, 25.01260
- 2. Hotell Dominika,**
+372 55932554;
GPS: 59.48263, 24.93987

Toitlustus

- 1. Sushirestoran Little Japan,**
+372 56661514;
GPS: 59.48689, 25.01947
- 2. Kohvik Baget,**
+372 6386087,
GPS: 59.48721, 25.01817
- 3. Hesburger,**
+372 58531999,
GPS: 59.48742, 25.01862
- 4. Armeenia restoran Maardu Grill,**
+372 58663330,
GPS: 59.47271, 25.01954
- 5. Olerex tankla/kohvik Maardus,**
+372 56994345
GPS: 59.47058, 25.01644

Poed

- Koogi pood,**
+372 6076662;
GPS: 59.44113, 25.17089

Ühistransport

Bussiliiklus Maardu ja Tallinna vahel on väga hea. www.peatus.ee

TURISMIINFO:

www.visitharju.ee

Tallinna turismiinfokeskus,
Tallinn, Niguliste 2,
www.visittallinn.ee;
+372 6457777;
GPS: 59.43649, 24.74449

EESTI PÕHJA- EESTI RANNIK

MUUGA-PÜÜNSI, 19 km

Läbi maalilise Viimsi poolsaare

Metsa matkarada suundub läbi Viimsi poolsaare kõige metsasema ala, kuhu on rajatud mitu kaitseala. Rohuneemes viib rada läbi endise nõukogude sõjaväeosa territooriumi. Sel päeval kulgeb rada peamiselt kõnniteedel ja poolsaare arvukatel autoteedel. Püünsi küla juures pöördub rada lõunasse ning kaugel üle lahe on näha Tallinna tornid, pilvelõhkujad ja sadam.

PRAKTIINE INFO

..... 19 km

⌚ 6-8 h

🚩 Muuga, Kallavere tänav

🚩 Püünsi, Rohuneeme tänav

📍 Muuga-Randvere-
Leppneeme-Rohuneeme-
Püünsi

Peamiselt mustkatttega kõnniteed, kruusateed ja ka väiksemad teerajad.

Kerge

Rohuneeme lähedal viib rada läbi endise nõukogude sõjaväeosa territooriumi.

Muugalt võib ka otse Tallinnasse minna (võtab aega paar tundi kuni pool päeva). Selleks mine mööda Muuga,

Pärnamäe ja Kloostrimetsa tänavat, mööda Tallinna teletornist ja botaanikaaiast, seejärel Piritä terviseradade kaudu Piritä randa ning jätkä piki kaldaäärset promenaadi kuni jõuad Tallinna vanalinna. Viimsi poolsaarel (ja Muugal) sõidavad ka linnaliinibussid ning peatusi on palju (www.visittallinn.ee/est/turist/planeeri/transport/uhistransport). Võib ka taksoga sõita.

METSAD

Muuga on vana nõukogudeaegne suvilarajoon. Lahe ääres paikneb Muuga sadam, meile väga oluline naftasaaduste jm transiitkaubanduses. Muugalt mööda Viimsi poolsaare lääneosa viib tee läbi kunagiste rannakülade, mis nüüdseks on kujunenud Tallinna eeslinnaks. Kui matkarada kulgeb tasasel maal, kasvavad tee ääres nooremad segametsad, mis kõrgemate pankade all vahelduvad panagaaluste metsadega.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Randvere kirik.**
GPS: 59.50431, 24.90828
- 2 Rohuneeme rändrahn.**
Eesti suuruselt viies rändrahn.
GPS: 59.55423, 24.81431
- 3 Rohuneeme kirik.**
GPS: 59.55882, 24.80893
- 4 Aegna saar.**
Saare pindala on umbes 3 km² ja saarel on registreeritud kuus elanikku. Aegna on populaarne ühepäevareiside sihtpunkt. Saarel on ligikaudu 15 km jalgradu.
GPS: 59.58414, 24.75851

TEENUSED

Majutus

- 1. Villa Mary Boutique hotell,**
+372 53003880; GPS: 59.55661, 24.79309
- 2. Viimsi hostel,**
+372 56945400; GPS: 59.54208, 24.80462

Toitlustus

- 1. Viimsi talveaed,**
+372 57406062, 6090835;
GPS: 59.54176, 24.79965

Poed

- Randvere kauplus,**
GPS: 59.49899, 24.90304
- Rohuneeme Coop,**
GPS: 59.55063, 24.79553

Ühistransport

Muuga ja Püüsi vahel on bussiliiklus kolm korda päevas, hommikuti.
www.peatus.ee

Puhkekohad

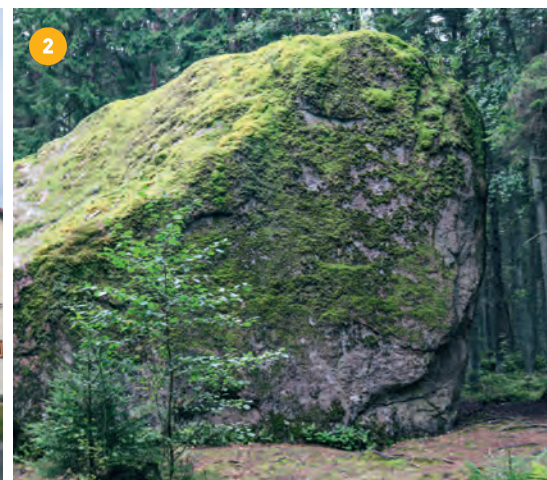
- 1. RMK Tädu lõkkekoht,**
GPS: 59.51311, 24.89743

TURISMIINFO:

www.visitharju.ee

Tallinna turismiinfokeskus,
Tallinn, Niguliste 2, www.visittallinn.ee;
+372 6457777; GPS: 59.43649, 24.74449

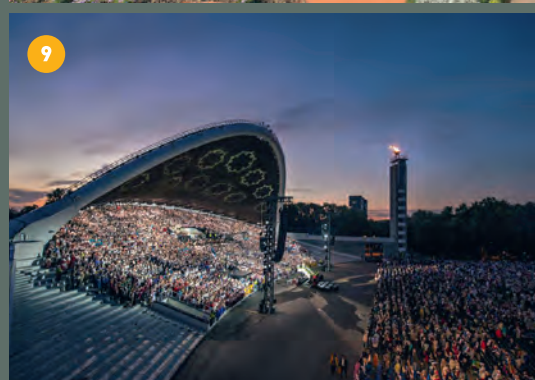
5

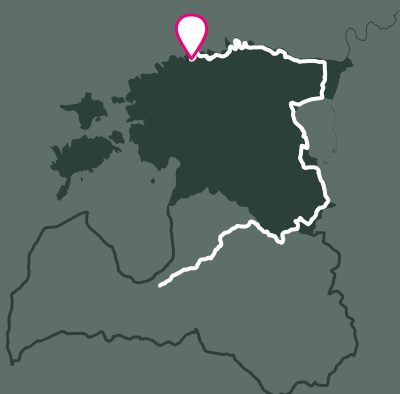
11

9

EESTI PÕHJA-
EESTI RANNIK

PÜÜNSI-TALLINN, 17 km

Tallinna vanalinna pilgupüüdjad

Metsa matkarada kulgeb piki Tallinna lahe rannikut ning alates Püünsist avanevad kaunid vaated Tallinna tornidele, pilvelõhkujatele ja sadamale. Enne Piritat pöörab rada männimetsa, seejärel aga kahekilomeetrilisele Pirita liivarannale. Pärast Piritat kulgeb rada kuni Tallinna sadamani kanal rannaäärsel promenaadil, kust avaneb vaade linna kultuurilistele ja ajaloolistele vaatamisväärsustele ning merele ja sadamale. Metsa matkaraja lõpp-punkt asubki vanalinna kõrval asuvas Tallinna sadamas. Võta päev või paar, et põhjalikumalt tutvuda Tallinna arvukate vaatamisväärsustega.

PRAKTIINE INFO

..... 17 km

⌚ 6-8 h

🚩 Püünsi, Rohuneeme tänav

🚩 Tallinna sadam

📍 Püünsi-Pringi-Haabneeme-
Pirita-Tallinn

Asfaltkattega kõnniteed.

Kerge

Võid kasutada ühistransporti.

10

METSAD

Poolsaare tipust põhja suunas on näha kolm saart: Kumbli, Kräsuli ja Aegna. Lääne poolt paistab Naissaar, ida pool on Prangli. Piritall on kaunis rannamännik.

VAATAMISVÄÄRSUSED

- 1 Viimsi vabaõhumuuseum.**
Autentne ja ajalooline Eesti rannaküla.
GPS: 59.52333, 24.79777
- 2 Rannarahva muuseum.**
Muuseumi näitused keskenduvad Eesti maa rannarahva mitmetahulisele ajaloole ja kultuurile. GPS: 59.52111, 24.80777
- 3 Viimsi Püha Jaakobi kirik.**
See on esimene ja seni ainus luteri kirik Eestis, mis on ehitatud pärast II maailmasõda. GPS: 59.52083, 24.80777
- 4 Tallinn ümbruse puhkeala ja RMK Viimsi looduskeskus.**
Looduskeskuses on püsinäitus pealkirjaga "Metsas on vägel!".
GPS: 59.51472, 24.81694
- 5 Pirita rand.**
Tallinna suurim rand.
GPS: 59.47058, 24.82953
- 6 Pirita kloostrivaremed.**
Pirita jõe kaldal kõrguvate varemete ajalugu ulatub aastasse 1407, mil siinmail asutati Vana-Liivimaa suurim nunnaklooster.
GPS: 59.46751, 24.83601
- 7 Kommunistiohvrite memoriaal.**
Memoriaal on pühendatud Nõukogude Liidu terrori all kannatanud Eesti inimestele. GPS: 59.45666, 24.81361
- 8 Maarjamäe loss: Eesti ajaloomuuseum ja Eesti filmimuuseum.**
Loss ja lossipark pälvisid 2018. aasta parima turismiobjekti ja arenduse auhinna. Filmimuuseum suunab näitusele, kus heidetakse pilk Eesti filmi ajaloole ja maailma filmiareeni telgitagustele.
GPS: 59.45244, 24.81028
- 9 Tallinna lauluväljak.**
Euroopas ainulaadne. Laululava koopia ehitati hiljem ka Vilnises.
GPS: 59.44457, 24.80732
- 10 Russalka mälestusmärk.**
Monument on püstitatud Soome lahel hukkunud soomustlaeva „Russalka“ meeskonnaliikmete mälestuseks.
GPS: 59.44342, 24.79386
- 11 Kadrioru loss.**
Loss ja selle kaunistusterohke peasaal on nii Eesti kui ka kogu Põhja-Euroopa barokkarhitektuuri kaunimaid näiteid.
GPS: 59.43856, 24.79096
- 12 Kadrioru park.**
Kadrioru park on üks Eesti silmapaistvamaid lossi- ja linnaparkke.
GPS: 59.43870, 24.78582
- 13 Eesti arhitektuurimuuseum.**
Muuseumis on püsivalt eksponeeritud maketikogu, mis annab läbilõike Eesti 20. sajandi arhitektuurist.
GPS: 59.44028, 24.75652

- 14 Naissaar.**
11. sajandi ürikud viitavad saarele kui Terra feminarum (naiste saar). Põhiliselt metsaga kaetud saar on 1995. aastast looduspark. Saarel asub 11 km pikkune matkarada.
GPS: 59.558528, 24.550338
- 15 Reidi tee promenaad.**
Poolekilomeetrine rannapromenaad, kus on mitmeid pinke. Promenaadilt avanevad kaunid vaated merele.
GPS: 59.44328, 24.78560

TEENUSED

Majutus

- 1. Tallinn Viimsi SPA hotell,**
+372 6061000;
GPS: 59.50799, 24.82971
 - 2. Lavendel Spa hotell,**
+372 6035900;
GPS: 59.50666, 24.82694
 - 3. Birgitta külalistemaja,**
+372 5655312;
GPS: 59.50211, 24.83488
 - 4. Pirita rannahoone (Pirita Beach Apartments & Spa),**
+372 6103124;
GPS: 59.47202, 24.83183
 - 5. Tallink Express hotell,**
+372 6678700;
GPS: 59.44440, 24.75562
- Majutus ja toitlustus Tallinnas:
www.visittallinn.ee

Toitlustus

- 1. Rannarestoran Paat,**
+372 6090840; GPS: 59.52565, 24.79724
- 2. Burger Kitchen,** +372 59199181;
GPS: 59.50638, 24.83166
- 3. Reval Café Viimsi,**
+372 6010877; GPS: 59.497281, 24.828199
- 4. Restoran Tuljak,**
+372 53022020; GPS: 59.44849, 24.80673
- 5. Jaapani restoran Washoku Story,**
+372 6612622; GPS: 59.44170, 24.75480

Poed

- Viimsi taluturg.**
Avatud igal laupäeval.
GPS: 59.52333, 24.79777
Poed Viimsis ja Tallinnas.

Ühistransport

Tihe nii Viimsis kui ka Tallinnas.

Puhkekohad

- 1. Rohuneeme teel,**
GPS: 59.51691, 24.81220

TURISMIINFO:

Tallinna turismiinfokeskus,
Tallinn, Niguliste 2,
www.visittallinn.ee;
+372 6457777;
GPS: 59.43649, 24.74449

KASULIKUD NÕUANDED

SULARAHA JA DOKUMENDID

- Võiksid matkale võtta veidi sularaha, sest mõnes kohas ei saa pangakaardiga maksta ja sularahaautomaadid puuduvad. Eesti-Läti piiri ületamisel ja Lätis matkates peab kaasas olema isikut tõendav dokument.

VARUSTUS

- Kruusastel ja kivistel lõikudel, nt Soome lahe rannikul, on kinnised jalanõud parimad. Võsastunud rannikualadel on veekindlad jalatsid hea valik. Mõistlik on riietuda vihma- ja tuulekindlalt.
- Soovitav on kaasa võtta esmaabikarp plaastritega, eriti algajate matkajate puhul.
- Hea oleks kaasa võtta ka akupank telefoni jaoks.

TELgid JA LÖKKED

- Telkimis- ja lõkkekohad on välja toodud lõigukirjeldustes. Rohkem infot saad kohalikest turismiinfopunktidest **i**.
- Kui lõkkekohas lõkkematerjal puudub, võib lõkke jaoks korjata kuivi oksa. Jälgi hoolikalt, et lõke oleks hoolikalt kustutatud. Tuleohtlikul perioodil on lõkke tegemine keelatud.

OHUTUS JA KOMMUNIKATSIOON

- Kui sul on küsimusi metsa matkaraja kohta, võta ühendust kohaliku infopunktiga **i**.
- Mõnes kohas võib mobiilse andmeside võrk olla hõre. Vene piiri lähedal võib su telefon ühenduda Venemaa mobiilivõrkudega.
- Enamikes majutus- ja söögikohtades on Wi-Fi.
- Paljandid koosnevad settekivimitest, mis võivad pudeneda. Paljandite juures võib esineda maalihkeid või varinguid.
- Tugeva tuule korral on ohtlik liikuda piirkonnas, kus lained löövad vastu pankrannikut; sel juhul tuleks valida teine liikumistee.
- Sooja ilmaga on hea, kui kaasas on sääsetõrjevahend. Pöösastes ja rohus võib olla puuke.
- Läänemeres ega siseveekogudes pole ühtegi taime- ega loomaliiki, mis oleks inimese jaoks mürgine või ohtlik (sh meduusid). Baltimaade ainus mürgmadu on rästik. Tavaliselt rästik ei ründa, v.a juhul, kui ta tunneb end ohustatuna. Rästikud elavad raiesmikel ja metsaservades, rabades ja hõredates männikutes, kus kasvab kanarbik, mustikas ja pohl. Neile meeldib metsaradadel end soojendada.
- Politsei vastab numbritel ☎ 110 ja 112.
- Endised sõjaväeosade asupaigad, mis pole külastajatele avatud, võivad olla ohtlikud.

KESKKONNASÕBRALIK REISIMINE

- Nii Eestis kui ka Lätis võib juua kraanivett. Kasuta korduvkasutatavat pudelit!
- Proovi valida vähempakendatud kaup ning viska prügi lähimasse prügikasti. Ära jäta loodusesse maha midagi peale oma jalajälgede!
- Kõnni vaikselt, et loomi-linde mitte segada.
- Kaitsealadel järgi kehtestatud käitumisreegleid. Rohkem infot Lätis: www.daba.gov.lv.
- Eesti igapäheõigus ehk käitumisjuhised looduses on leitavad RMK veebilehelt: <https://loodusegakoos.ee/kuidas-looduses-kaituda/igapaeoigus>. Eesti kaitsealade jalgradadel ei tohi sõita jalgratta ega mootorsõidukiga.

KOERAGA REISIMINE

- Koertega seonduvad eeskirjad, sh kohad, kus koerad võivad liikuda ilma jalutusrihmata, sätestab iga kohalik omavalitsus. Need reeglid võivad aegajalt muutuda, seega on kõige kindlam kohaliku omavalitsusega **i** ühendust võtta.
- Enamikes linnades ja asulates peavad koerad olema jalutusrihmaga. Koerad pole lubatud laste mänguväljakutel, spordiväljakutel ja mõnedes puhkekohtades, eeskätt ujumiskohtades. Kui suundud käesolevas teejuhis toodud puhkekohta, peab koer olema rihmastatud.
- Metsas jalutades jälgi tähelepanelikult, et su koer ei häiriks loomi ega linde.

Käesolevas teejuhis ja GPX-failides olev teave vastab 2019. aasta teadmistele ja olukorrale. GPX-faile kasutades pane tähele, et metsa matkaraja marsruut võib olla vahepeal muudetud (st andmed võivad olla vigased).

Projekti „Piiriülene kaugmatkarada Metsa matkarada“ (04/01/2019–06/30/2021)
kaasrahastavad Euroopa Liit ja Euroopa Regionaalarengu Fondi Kesk-Läänemere
programm.

PROJEKTIST: www.baltictrails.eu/en/forest
www.celotajs.lv/lv/project/19

JUHTPARTNER: **Lāti Maaturismi Ūhing „Lauku ceļotājs“**
Kalnciema iela 40
Rīa, LV1046, Lāti
T: +371 67617600;
E-mail: lauku@celotajs.lv
www.celotajs.lv

Lauku Ceļotājs
www.celotajs.lv

PROJEKTI PARTNERID: LĀTI

EESTI

INFORMATSIOON:

LĀTI
Mežtaka – Forest Trail

Meztaka

EESTI
Metsa matkarada - Baltic Forest Hiking - Mežtaka

FOTOD:

Lauku ceļotājs, Metsa matkarāja projektipartnerid,
turismiinfokeskused, Lembit Michelson, www.visitestonia.com jt.

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

1060 km pikkune metsa matkarada pakub võimalust pääseda linnakärast ja avastada maailm, kus valitseb vaikus ja rahu. Metsa matkarajal saad olla omaette, hingata sisse männimetsa kosutavat õhku, lebeda päikesesoojal samblal ja lihtsalt olla. Võta kaasa seenekorv või linnuvaatlusmärkmik, et üles tähendada kõik need erinevad liigid, keda matkal näed. Siin võid kohata seljakottide ja kaartidega mõttekaaslasi, kes nagu sinagi matkarajal loodust ja iseennast avastavad. Vaatetornidest avanevad maalilised vaated lõputule rohelisele metsale, mis küündib silmapiirini ning peidab metsa matkaraja rohelusse. Kuid matkarada on ometi seal, see viib su turvaliselt läbi metsa, mööda põlluteid, läbi väikeste külakeste, põigates vahel ka linna. Matkarajal pole puhkepäevi – see võtab matkajaid alati avasüli vastu.

ÜLDINE INFO:

puhkaeestis.ee – Eesti riigi ametlik turismiinfoportaal
latvia.travel – Läti riigi ametlik turismiinfoportaal
maaturism.ee – Eesti Maaturismi Ühingu infoportaal
celotajs.lv – Läti Maaturismi Ühingu infoportaal

WWW.BALTICTRAILS.EU

ISBN 978-9934-8369-9-2

9 789934 836992